

povejmo po domače!

pregovori

Čim prostejše je žrebe, tem iskrenjši bo konj.
Najljubši otrok ima več imen.
Majhni otroci majhna skrb, veliki velika.
Dobrih otrok ni nikoli preveč.
Otroci storé dom prijeten, žep prazen.
Otrok ne vpraša, kje kruh raste.
Otroci se rajši uče z očmi kot z ušesi.
Otrok se kmalu nauči govoriti, a ne molčati.
Petelin je kmetova ura.
Za temno nočjo pride svetel dan.
Bela obleka še ne naredi mlinarja.
Stara obleka potrebuje trdo krtačo.
Peč zmerja dimnik, da je črn.
Kakršno delo, tako plačilo.
Krivično blago teknilo ne bo.
Kdor se šuma boji, naj v listje ne hodi!
Kar seješ, to boš žel.
Kakršno življenje, takšna smrt.
Kdor laže, krade.
Kdor strah v glavi nosi, temu je vsaka senca pošast.
Komur ni sreča prirojena, ta si zaman za njo pete brusi.
Kogar kača piči, se boji zvite vrvi.
Kar se v luži zleže, rado v lužo leze.

Česar je polno srce, rado iz ust gre.
Kar se rodi, smrti zori.
Kakršni gospodarji, takšni posli.
Čemur se privadi mladina, tega se ne iznebi starina.
Kdor ne uboga, ga tepe nadloga.
Dobro blago se samo hvali.
Kdor ne dela, naj ne jé!
Od samega boglonaj se ne da živeti.
Po slabi družbi rada glava boli.

kako rečemo

Bogvaruj povedati komu!
Misli, da je bogve kaj.
Ni bogvedi kako zgovoren.
Dolgo smo se boksali z njimi, preden smo jih pregovorili.
Stiskati zobe od bolečine.
Srce se ji stiska od bolesti.
Od tvojega klepetanja me že ušesa bolijo.
V srce ga boli, da je sin tak.
Oči mu krvavo bolščijo.
To je učinkovalo kot bomba.
Bombe smeha.
Abrahama je srečal.
To bi še angelčki jedli, ko bi zobke imeli.
No, Amerike ravno ni odkril!
Barko vozi.
Ta človek je bela vrana.
Beseda mu je obtičala v grlu.

primere

Ima brihtne oči kot zel.
Ima dolg jezik, da bi vso vas z njim opletel.
Ima jezik kot krava rep.
Ima jezik kot kača pik.
Boji se te kot žaba dežja.
Ima sive lase kakor kodelja.
Ima nečesa toliko kot volk suhe govedine.
Ima usta kot ljubljanska vrata.
Vedno besedo nazaj jemlje.
Beseda ni konj.
Pred lastno senco beži.
Plat zvona zvoni.
Reci bobu bob, popu pop!
Vse je kot bob ob steno.

„Bog plačaj“ ne raztrga žepa.
Vas je Bogu za hrbtom.
Bog visoko, a car daleko.
Boljša prva zamera kakor druga.

besede

SAM —
sam kakor kamen na cesti; sam samcat na svetu; tukaj sva sama; človeku ni dobro biti samemu; hiša stoji na samem; saj to so sami otroci!; ob sami vodi ne zdržiš dolgo; sama kost in koža ga je; iz same trme je to naredil; od same jeze ga je zadela kap; sama poštenost ga je; kar samo se mu smeje; sam bognasvaruj; sam Bog si ga vedi; sam ne vem, kaj bi; sam se je obsodil; ti sam si kriv; on le sam sebe išče; sama sebe je vesela; vsak ima sam sebe najrajši; ne laži sam sebi!; sam v sebi sem se smejal; se pogovarja sam s seboj; vrata so se sama od sebe odprla; samo ob sebi se razume; živi sam zase; govori sam zase; hiša stoji sama zase; prepuščeni so sami sebi; smili se sam sebi; sram ga je samega sebe; vaščani so bili sami svoji.

ŠALA —
nedolžna, neslana, neumna, prvo-aprilska šala; vzeti kaj za šalo; zasukati v šalo; v šali kaj reči; ne pozna šale; bolj za šalo kot zares; brez šale; mi ni do šale; šale zbijati s kom.

TOPEL —
topel nasmeh, človek, sprejem; topla greda; topla beseda; topla barva; toplo gnezdo; na toplem smo; toplo mi je pri srcu; toplo pozdraviti, priporočiti; še toplo mu je nesla na nos; topel vrelec.

URA —
ura bije, kaže; ura gre prav, se izteče; ura se mu je iztekla; uro

*Slika na naslovni strani:
Telovska procesija v Rátečah pri
Planici.*

naša luč

1977 6

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 26
junlj 1977

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba
sv. Mohorja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe
sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen
julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	3 angl. f.
Avstrija	100 šil.
Belgija	220 bel. fran.
Francija	30 fr. fran.
Italija	6000 lir
Švica	16 š. fran.
Nizozemska	13 n. gld.
Nemčija	16 n. mark
Švedska	25 š. kron
Avstralija	6 av. dol.
Kanada	7 kan. dol.
ZDA	7 am. dol.

Razlika v cenah je po-
gojena zaradi neenakih
poštnin v posameznih dr-
žavah in različnih deviz-
nih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo po-
verjeniki in uprava „Naše
luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Printed in Austria

med nami rečeno

Sredi junija se bo v Beogradu nadaljevala konferenca o evropski varnosti in sodelovanju, ki se je začela leta 1975 v Helsinkih na Finskem. Te so se udeležili zastopniki petintridesetih držav, med njimi tudi Jugoslavija. Vsi so podpisali sklepno listino kot nekakšno vodilo za svoje bodoče ravnanje.

Ni še gotovo, ali bo zmagala volja zahodnih držav in bodo v Beogradu razpravljali predvsem o tem, koliko so države uresničevale človekove pravice, zagotovljene v sklepni listini helsinške konference, ali pa se bodo na željo vzhodnih držav temu kočljivemu predmetu izognili. Zanimivo je, da zadnji čas uradna glasila v Jugoslaviji ob omenjanju helsinških načel izpuščajo poglavje o spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

V helsinški sklepni listini so zapisali tudi tole: „Države udeleženske bodo spoštovale enakopravnost narodov in njihovo pravico do samoodločbe... Po načelu o enakih pravicah in pravici narodov do samoodločbe imajo vsi narodi zmeraj pravico, da popolnoma svobodno, kadar koli in kakor koli želijo, določajo svoj notranji in zunanjepolitični status brez vmešavanja od zunaj, in da po svoji volji uresničujejo svoj politični, gospodarski, družbeni in kulturni razvoj.“

Udeleženci Helsinkov so torej priznali slehernemu narodu neodjemljivo pravico do samoodločbe, to je, da narod popolnoma svobodno odloča, kakšna naj bo njegova notranjedružbena ureditev in kakšna povezava na zunaj. To pomeni, da mora biti dana vsakemu narodu možnost, da si na svobodnih volitvah izbere svoje predstavnike, ki mu bodo potem dali družbeno ureditev po njegovi volji. Če narod te možnosti nima, je kršena ena njegovih temeljnih pravic. In tako kršenje je velika krivica.

Že vse od konca vojne doživlja naš narod v matični deželi takšno krivico. Z revolucijo mu je bila vsiljena ena sama stranka, ki mu je dala tudi ustavo, določila notranji družbeni ustroj in povezave z drugimi državami. Peščica ljudi, ki se sklicuje na svoj „znanstveni nazor“, hoče preplesti vse narodovo življenje z marksizmom. Občani ne smejo imeti svojega mnenja o družbeni ureditvi ali vsaj ga ne smejo javno izraziti; kaj še, da bi smeli na svobodnih volitvah določiti, kakšno družbeno ureditev si želijo in koga si hočejo kot zastopnika svojih koristi.

Iz te kršitve temeljne pravice do samoodločbe naroda sledi kot nujna posledica vrsta drugih kršitev: svobode misli in vere, svobodnega šolstva in združevanja v različne namene, enake pravice do upravnih služb in podobno. Dokler ne bo uvedena v Sloveniji demokracija, tudi ne bo mogoče uvesti ostalih pravic.

Brez ozira na to, da ni nedemokratski marksizem še nikjer, kamor je prišel na oblast, kolikor toliko zadovoljivo uredil družbe, je kršenje narodove pravice do samoodločbe krivica in na to krivico je treba stalno kazati.

Kdaj bo naš narod zaživel spet v demokraciji, ne ve nihče. Gotovo je le to, da nekoč bo. In tedaj bodo vsi jasno videli in glasno ugotavljali, kakšno krivico je moral narod toliko časa prenašati. Govorili bodo, kako malo je bilo med nami v vsem tem času mož, pokonci ljudi, ki se krivci niso klanjali. Spet bodo govorili o narodu hlapcev.

Kdor ima svoj narod rad in kdor ni izgubil mere za resnico, si je na jasnem, kaj se danes z našim narodom dogaja. Ta tudi na zunaj ravna kot svobodnjak.

Upajmo, da bodo v Beogradu načeli tudi vprašanje o človekovih pravicah. In kaj ko bi pregledali najprej, kako je z njimi v državi — gostiteljici konference?

iz intervjuja z ljubljanskim nadškofom:

Velika noč je praznik, ki je vraščen v naš narod prav tako kot božič. Ni ga mogoče iztrgati iz občutja našega človeka. Nihče ne more nepriaznato mimo. Kolikor se mu

KIP ZNANSTVENIKU — Fakulteta za elektrotehniko, Elektroinštitut Milana Vidmarja in Elektrotehnična zveza Slovenije so 20. aprila pred fakulteto za elektrotehniko v Ljubljani odkrili zraven kipa Jurija Vega spominski kip pokojnemu slovenskemu elektrotehničnemu znan-

po ozemlju obeh držav, so prešli mejo tudi na krajih, kjer bodo prehodi šele odprti v skladu z Osimskim sporazumom.

KASKO-ZAVAROVANJE PO NOVM — V veljavo je stopil novi cenik za kasko-zavarovanje, ki velja za vsa vozila, registrirana v republiki Sloveniji. Prinaša nekaj sprememb in novosti. Zavarovanci so opravičeni do 40-odstotnega popusta, če v preteklih štirih ali več zaporednih letih niso povzročili škode in če niso v zamudi s plačilom premije za več kot šestdeset dni za isto vozilo oziroma če namesto tega niso v zamudi s sklenitvijo zavarovanja za drugo vozilo.

PREMALO MIRU ZA SVIZCE — Slovenski lovci so v preteklih letih vložili veliko truda, da so povsod, kjer je bilo mogoče in kjer so to dovoljevali naravni pogoji, naselili doslej v Sloveniji neznani živalski vrsti — muflona in damjeka. Nič manj truda pa niso vložili v ponovno naselitev tistih živalskih vrst, ki so v Sloveniji izginile ali skoraj povsem izginile — na primer kozo-

Asfaltirana cesta nas pelje v Šmarje pri Jelšah, med dobre ljudi v gornjem Posotelju.

kaj pa doma?

skušaj umakniti, se te loteva neki nemir. Marsikdo ga skuša prekriti tako, da ohranja tisto, kar nekako spremlja vsebino praznika — za božič drevesček, za veliko noč pirhe in kar še spada k velikonočnim jedilom.

Študent (Družina, 17. 4. 77)

Večina udeležencev Baragovega slavlja, ki bo 10. julija v Baragovi krstni cerkvi v Dobrničju, se bo ustavila tudi pri Baragovi rojstni hiši v bližnji Mali vasi. Nekdanja graščinica, v kateri je Baragova rojstna soba, je na zunanaj zelo potrebna prenove.

Take te hiše ne smemo pustiti, saj jo radi obiščejo rojaki iz domovine in zlasti iz Amerike. Zato se je Baragov odbor odločil za obnovo.

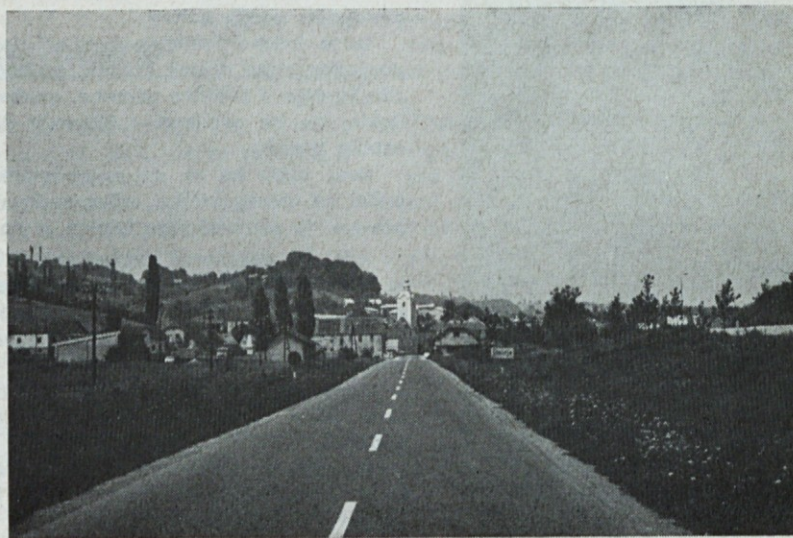
Gre za enega naših največjih mož. Naj ga že častimo kot misijonarja in svetnika ali pa kot zaslužnega raziskovalca kulture Indijancev in bojvnika za človekove pravice, Baragove rojstne hiše ne smejo pustiti take.

Baragov odbor ima le toliko sredstev, kolikor mu jih preskrbijo dobri ljudje. Svoj dar lahko pošljete na naslov: Baragov odbor, Ciril-Metodov trg 4, 61000 Ljubljana. Baragov odbor v Ljubljani (Družina, 8. 5. 77)

stveniku, univerzitetnemu profesorju in šahistu dr. Milanu Vidmarju.

DVA ZLATNIKA OB JUBILEJU — Ob 90-letnici obstoja mednarodnega jezika esperanta in 50-letnici ustanovitve prvega esperantskega društva v Jugoslaviji bo Jugoslovansko društvo prijateljev esperanta izdalo dva spominska zlatnika.

SREČANJE MLADIH PRI GORICI — Približno tri tisoč mladih iz Gorice na italijanski strani in iz Nove Gorice je s tradicionalnim shodom prijateljstva potrdilo, da meja mladih ne loči. Na enajst kilometrov dolgem pohodu, ki je mlade vodil

roga in svizca, ki očitno hočeta imeti veliko miru.

SLOVENSKA POPEVKA LETOS V CELJU — Tradicionalni festival „Slovenska popevka '77“ bo letos v Celju. Ta mednarodna zabavna prireditev pa bo letos doživela precej sprememb. Potekala bo namreč pod imenom „Festival rock-glasbe, šansonov in popevk“. Festival bo od 22. do 25. junija.

DRAŽJI MAZUT IN KURILNO OLJE — Komaj so bile uzakonjene nove cene bencina in nekaterih drugih naftnih derivatov, je že na vrsti nova zahteva po podražitvi mazuta in kurilnega olja. Utemeljitev je preprosta: če bosta omenjeni gorivi obdržali še naprej enake cene, jih ne bo toliko, kot jih potrebujejo. Sicer pa jih že sedaj primanjkuje in sicer v Sloveniji, Makedoniji in nekaj v Črni gori. To se pravi: v republikah, kjer ni rafinerij.

VELIK IZVOZ, PA TUDI UVOZ — Letošnji marec je zunanji trgovini Jugoslavije prinesel rekorde v izvozu in tudi v uvozu. Marca so iz Jugoslavije izvozili za 9,26 milijarde din, kar je 49 odstotkov več kot marca lani. Uvozili pa so marca v Jugoslaviji za 14,87 milijarde din, kar je za 64 odstotkov več kot marca lani.

ČEZ MEJO 350 TISOČ POTNIKOV — V dneh pred Veliko nočjo je prišlo čez mejne prehode v severovzhodni Sloveniji v Jugoslavijo 350.670 potnikov.

POZEBA TUDI V BRDIH — Pomladanska pozeba, ki je konec letošnjega marca in v začetku aprila zajela večji del Slovenije, je največ škoda naredila vinogradnikom in sadjarjem v Slovenskih goricah, Halozah, Beli krajini in Zasavju; prizadela je tudi Goriška Brda. Zadnji mraz sredi aprila je precej prizadel vinogradnike in sadjarje na Primorskem.

BOLEČA BILANCA — Socialna služba v Murski Soboti je v preteklem letu obravnavala 579 alkoholi-

likov in njihovih družin, kar pomeni, da alkoholizem v tej pomurski občini zavzema vedno večji obseg in postaja vse hujši socialni, zdravstveni, gospodarski in splošno družbeni problem.

JAŠEK IN CESTA V ZRAK — Pred cvetličarno „Roža“ v Nazorjevi ulici v Ljubljani je 11. aprila eksplodiral plin. Pokrov jaška plinske napeljave je vrglo visoko v zrak, eksplozija pa je bila tako močna, da je privzdignilo tudi težak železni okvir jaška in velike betonske robnike pločnika. Čeprav je Nazorjeva ulica, ki je namenjena le pešcem, ena najbolj prometnih, ob eksploziji k sreči ni bil nihče ranjen, prestrašenih pa je bilo veliko.

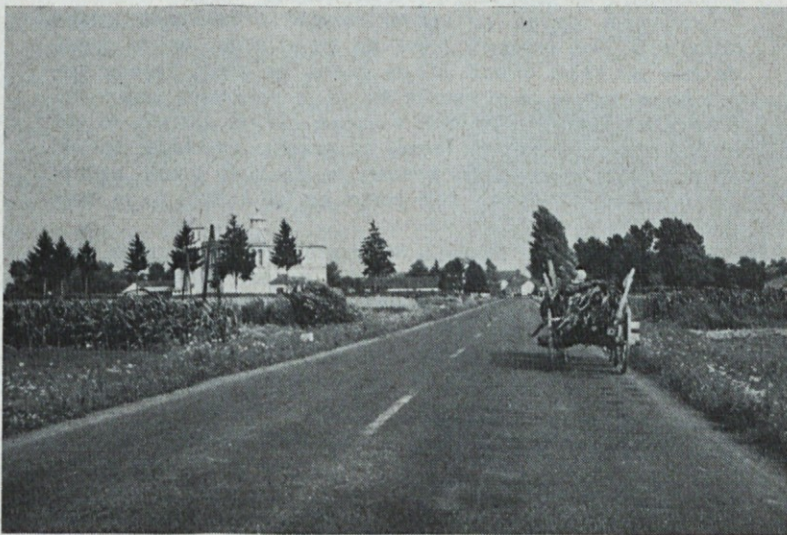
VEČ MINERALNE VODE — „Radenska“ v Radencih, ki je največja proizvajalka mineralne vode, bo vložila 150 milijonov din v zgraditev in modernizacijo svojih obratov. Najpomembnejša bo zgraditev sodobne polnilnice mineralne vode, ki bo zajela 30 izvirov s širšega pomurskega področja. Hkrati v Radencih gradijo tudi sodobno skladišče s 16 tisoč kvadratnimi metri koristne površine in z velikimi rezervoarji za 2400 kubičnih metrov mineralne vode. Z dograditvijo teh objektov bo „Radenska“

dalje na 10. strani

Piran je slikovito obmorsko mesto na skrajnem zahodnem rtu koprškega Primorja.

Po lepi cesti prihajamo v največjo prekmursko vas, Odrance. Nova cerkev na levi nas spominja na nesrečo, ki se je pripetila ob gradnji le-té pred nekaj leti.

Predragi moji farani!

Zadnjo pot sem Vam napisal nekaj misli o tem, da govorite s svojimi otroki slovensko. Vem, da sem pri tej in oni družini dregnul s svojimi opombami v sršenje gnezdo, a kaj hočem: moja naloga je, da navajam k pravilnemu ravnanju. (Sicer sem pa že navajen tega. Ko bi vselej govoril le sladke besede „za čehljanje ušes“, bi bil morda bolj priljubljen.)

Naj nadaljujem s stvarjo, ki sem jo zadnjič načel.

Ko prihajam k Vam na dom, dostikrat ne najdem doma Vaših otrok. „Kje pa so?“ se zanimam. „Šli so k pouku angleščine, k igranju tenisa, k drsanju, k pouku klavirja ali harmonike itd.“ mi odgovarjate. In tega sem zares vesel. Tega namreč, da nudite svojim otrokom čim več. Poleg tega prav dobro vem, kako zelo so razne vrste športa koristne za zdravje in za bolj krepak razvoj značaja Vaših otrok. In vem, da Vas vse to stane novih žrtev. To Vašo ljubezen lahko samo pohvalim.

Ne imejte me za godrnjača, če me pri vsem tem vendarle nekaj moti. Svojih otrok, ki jih pošiljate k različnim koristnim tečajem, ne pošiljate — vsaj vsi ne — k verouku in pouku slovenščine na faro. To, po mojem mnenju, ni prav.

Če je namreč za Vaše otroke znanje tujih jezikov, igranja na kakšen inštrument in gojitev športa koristna, je pa znanje materinega jezika naravnost potrebno, vživljanje v krščanstvo pa nujno.

Menda mi ne bo nihče ugovarjal glede potrebnosti znanja materinščine. Razloge sem že zadnjič navedel.

Še manj ugovorov bom najbrž slišal glede nujnosti, da se otroci vživljajo v krščanstvo.

Ja, morda bo ta in oni rekel, da se Vaši otroci vživljajo v krščanstvo na tujih farah, v tujem jeziku.

Verjamem, da se, pa vendar dvomim o celotnosti tistega doživljanja. Naš pregovor pravi, da kri ni voda. Jaz bi dodal, da tudi pri Vaših otrocih ni, pa čeprav ne znajo besede slovensko. V njih je le slovenska kri, ki je nositeljica vsega slovenskega; to se je v stoletjih v našem narodu nabralo. In vse to slovenstvo je naravni temelj za gradnjo verskega. Mislim, da bodo Vaši otroci dobri kristjani le, če bodo gradili najprej svojo vero na slovenstvu, šele potem na tuji kulturi. To je moja skušnja.

Nekateri pošiljate otroke k slovenskim tečajem, katerih ideja na osnova je marksizem. Kakor sem na eni strani vesel, da Vaši otroci sploh hodijo k slovenskim tečajem — zato nisem še nikogar od njih odvrčal — Vas vendar opozarjam, da skušate s podvojenim verskim poukom in vzgojo pri svojih otrocih nevtralizirati možne brezverske učinke marksističnega pouka in vzgoje.

Prav lepo Vas pozdravljam!

Vaš župnik

**samo
ljubezen
ima
bodočnost**

Bilo je pri zadnji večerji. Judež je pravkar odšel iz dvorane v noč.

Ko je odšel, je Jezus rekel: „Zdaj je bil Sin človekov povečičan in Bog je bil povečičan v njem. Če je bil Bog povečičan v njem, ga bo tudi Bog povečičal v sebi.“

Z Judeževim odhodom se je sprožil peklenski stroj, ki bo Jezusa zmllel. Čeprav se Gospodovo trpljenje še ni začelo, je on tedaj gledal na zadnjih najbolj groznih osemnajst ur z one strani, kot da bi bile že za njim.

S svojim življenjem in delom je Boga povečičal: vrnil mu je čast, katero mu je bil človek v svoji majhnosti vzel. Od beraškega rojstva v votlini, prek skritega rokodelskega življenja v zakotnem Nazaretu, pa do javnega dela z vsemi spremljevalnimi okoliščinami (naporno šolanje učencev; hoja od zaselka do zaselka; stradanje in hranjenje iz naberačenega; v molitvi prečute noči in uboštvo, ko ni imel, kamor bi glavo položil; izkazovanje dobrot ljudem in poučevanje; zavist in sovraštvo s strani „smetane“ naroda, špijoniranje, klevete, denunciranje; izdaja in prodaja s strani enega od učencev) in do najsrmatnejše in najhujše smrti.

V tem nelahkem življenju ni krenil s poti niti za sekundo in niti za centimeter. Kolikokrat komentirajo evangelisti njegove besede in dejanja s stavkom: „To pa je rekel ali storil, da se

je izpolnilo pismo, ki pravi...": kakor da bi Jezus živel svoje življenje s svetim pismom v rokah in skušal vse preroke o sebi natančno izpolniti. S popolno zvestobo Očetu je spet vzpostavil red v božjem stvarstvu.

Prav to zvestobo mu bo Oče poplačal, da mu bo dal slavo, ki jo je imel pri njem, preden je bil svet. In to bo storil Oče takoj po zadnjem Jezusovem dihu na križu.

„Moji dragi otroci, ne bom več dolgo med vami.“

Pogoj za poveličanje pa je, da odide iz tega življenja. Med svojimi učenci bo le še nekaj ur. Čas je torej, da jim izroči svoj testament.

„Dam vam novo zapoved: ljubite se med seboj. Res, kakor sem vas jaz ljubil, se tudi vi ljubite med seboj...“

Kot najglobljo tolažbo in moč, iz katere bo rastle novo človeštvo, izroča Jezus učencem svojo novo zapoved, zapoved ljubezni.

Ne gre pri tem za kakršno koli ljubezen, temveč za takšno, „kakor sem vas jaz ljubil“, to je, za ljubezen po božje. Učenci naj ne živijo iz sile svojega delovanja, ampak iz Kristusove moči in prek njega naj se navezujejo na Očeta in se vedno žrtvujejo za uresničevanje božjega kraljestva. To bo njihovo delo, njihov „apostolat“.

Kristusa naj prebirajo, od nje ga naj se učijo, kot je zapisal apostol Pavel; njega naj posnemajo! Dovolj zgleda jim je dal: imenoval jih je prijatelje, skrbel je zanje, rad jih je imel, noge jim je umil, naredil jih je za svoje duhovnike, zanje je razpel roke na križu in odšel, da jim pripravi v Očetovi hiši prostor.

Odslej bo spoznavno znamenje pristnih kristjanov ta ljubezen, ne kaj drugega (simboli, koračnice, prapori...). — Ta ljubezen je pa tudi edina, ki bo preživela vse menjave časov, celotno smrt samo. Le ljubezen ima bodočnost.

marsikdo misli:

molitev ne prinaša dobička

Pred časom mi je neki starček zaupal tole:

„Glejte, moj sin si gradi novo hišo, udobno stanovanje, porabil je že kup denarja. Veliko sob bo imela hiša. Zame pa ni nobene. Bogve kam me bo vtaknil...“

Zmajal je z glavo, kot bi hotel pregnati neprijetno misel. Jaz sem medtem mislil na dom onemoglih. Pred mano pa je nanj brez dvoma pomislil tudi njegov sin.

Moderna družba žrtvuje veliko starih ljudi na oltar malika, ki mu služi mnogo svečnikov in ogromno vernikov. Ta malik je zaslužek. Vse je nekoliko okužil. Niti samostani niso izvzeti.

Človek velja toliko, kolikor naredi. Če dela in pridobiva, je koristen. Po dobičku merimo človekovo veličino. Če ne more več delati, ga pustimo ob strani, da objokuje svoja mlada leta. Za to mu seveda odmerimo prav majhen prostor, da bi nas ne nadlegoval. Saj si ne moremo dovoliti, da bi trpeli toliko nekoristnih rok.

Ob takem mišljenju postane razumljivo, da moramo potisniti tudi molitev v kakšno izredno „nabožno zavetišče“, na podstrešje, med neuporabno ropotijo. Morda jo bomo skrbno očistili ob določenih priložnostih, ko moramo na izpite ali na operacijo ali ko se znajdemo v kakšni denarni stiski ali vidimo, da gre kaj narobe.

Dinamični, podjetni človek današnjega časa ne trpi poleg sebe molitve. Postane tako nestrpen kot dvajsetleten fant, ki mora spremljati na sprehod osemdesetletno gospo, okrašeno kot božično drevo. Zoprn mu je in sramuje se je.

Razumljivo. Molitev nič ne koristi. Ne prinaša dobička. Njenih

„izdelkov“ ne more postaviti na trg. Računovodstvo nima z njo nič opraviti. Zato ni vredno zanjo izgubljati časa.

Prisluhnite razgovoru, ki se je odvijal v neki elegantni dvorani!

Nekdo je razlagal gospem, da moderna družba ne more trpeti v svoji sredi ljudi, ki nič ne proizvajajo. Nato je stopil k meni, me obdal s svojim zadahom po viskiju in rekel:

„Kaj pravite vi, gospod? Lahko razumem redovnice, ki garajo po bolnicah, ali tiste, ki se ukvarjajo z otroki brez staršev. Tudi takšne, ki se žrtvujejo za gobavce, in one, ki praznijo nočne posode v domovih za onemogle. Skušam razumeti tudi tiste, ki gredo v Afriko kot misijonarke, da prinesejo divjakom malo kulture. Čeprav — med nami rečeno — je vse to delo zaman. Vendar skušam razumeti te primere verskega človekoljubja. Veliko zaslug imajo za človeštvo. Ne morem pa razumeti tistih redovnic, ki so zaprte v klavzuri. Ves dan molijo, pojejo psalme, prebirajo rožne vence, ko je na svetu toliko

nujnih potreb. Mi pa se moramo ubadati z najtežjim delom."

"Nikar ne pretiravaj!" se je vmešala njegova žena in božala kozarček pijače. "Nekatere redovnice v klavzuri so zelo koristne. Za vzenje so edinstvene na svetu. Tudi v ceni ne pretiravajo. Z malim so zadovoljne. Veš, tisti prt, ki smo ga dali prvič na mizo, ko so prišli na večerjo..."

Tudi tu vidimo ocenjevanje le po materialnem učinku. In čemu koristi molitev? Ničemur!

Ni mogoče ceniti vrednosti molitve, če si ne pridobimo čuta za nekoristno. Za modernega človeka je seveda taka pridobitev nekaj pohujšljivega.

Thomas Merton je nekaj pred smrtjo z majhno zagrenjenostjo rekel tole: "Zdi se, da nihče ne prizna, kako koristno je biti nekoristen."

Med toliko ljudmi, ki tako radi in pogosto igrajo vlogo važnih oseb in ustvarjajo videz, da opravljajo neobhodno potrebne stvari za ob-

stoj sveta kot kakšen „nebeški Oče“ — med takimi se zdi tisti, ki moli, nekoristen.

„Kaj pa delaš?"

„Nič, molim."

„Pa potem?"

„Samo to, kot sem ti rekel, molim."

Kar pustite, naj nas zaradi tega imajo za „neproduktivne“, naj nas imajo za čudake in pijavke družbe. „Najmočnejši je tisti človek, ki zna skleniti roke k molitvi," zatrjuje filozof Kierkegaard. Morda bi kakšnega fanatičnega oboževalca boga-dobička pri tej trditvi zadela kap.

Naj le računovodje noro udarjajo po tipkah računskih strojev, naj s pohlepno zaskrbljenostjo rešujejo težke enačbe dohodkov in izdatkov, povpraševanja in ponudb (pri molitvi ni važno, ali ponudba presega povpraševanje...).

Ko bodo vsaj za hip odmaknili pogled od svojih števil, jim poredimo: „Blagor nekoristnim, ker samo ti so neobhodno potrebni!"

Tega seveda ne bodo razumeli. Nič za to.

Važno je, da molitev postavlja velik vprašaj. In ta vprašaj je postavljen na konec najbolj „točnih“ računov, na konec najvidnejših in največjih dogodkov. In vestni računovodje si bodo belili glavo, da poiščejo napako. Napaka pa ni v številkah. Napaka je v življenju, ker je življenje postalo skupek števil, količine in teže.

Aritmetika ne daje smisla človekovemu življenju. Človek, ki ne zna vprašati drugega kot „koliko?“, je velik revež.

Imamo pa ljudi, ki se kljub praznim rokam čutijo bogate. Ti znajo postaviti še drugačno vprašanje, bolj pametno: „Zakaj?"

Nekdo se vedno smeje našim računom. „Pred nami se vrstijo številke. Nič ne vemo, da nas nekdo opazuje. Štejemo denar, odlikovanja, glasove na volitvah. Štejemo odjemalce, moške, ženske, jetnike, ovce, dirkalne konje. Nato položi nekdo roko na naše rame in

sveti frančišek — oporekovalet

Protestniki so nenavadni tipi ljudi. To niso samo ljudje, ki se izživljajo. So tudi obžalovanja vredni, svobodomiseln, včasih celo asocijalni ljudje, a pravi oporekovaletci to niso.

Pravi oporekovaletci protestirajo zoper zlaganost družbe, se ji upirajo, družbene zakone imajo za posiljevanje. Zato tudi žanjejo uspehe. S kazalcem kažejo na rane sodobne družbe. To delajo zavestno in z izvirno življenjskostjo. Desetine tisočev, ki nimajo moči, da bi se iztrgali iz spon udobja in zmehanizirane prisilnosti, jim navdušeno pritrjujejo, ker nosijo v sebi skritega jetnika, ki bi se ga zelo radi osvobodili, ko bi le ne bilo pri vratih stražnih čuvarjev: ozirov, zakonov in pravil.

Življenje Frančiška Asiškega je protest takšne vrste. Ni bilo človeka, ki bi se o njem tako zmotil kot njegov lastni oče.

Oče in sin sta hrepenela po lepih in razkošnih hišah in oblekah,

da bi bila podobna plemičem in izbrancem družbe. Tako bi se lahko gibala v prvih vrstah. Za vsem je stala verjetno tudi želja po moči in oblasti.

In vendar, kako različna so bila pota, ki sta jih ubirala sin in oče! Celo mamen in cilj sta bila različna.

Oče je izbral pot denarja. Kako priti do njega, je bilo brez pomena. Bil je v okviru tistega, kar je na zunaj predstavljalo izbranca družbe: lepo vedenje, določena stopnja vpludnosti, viteške pesmi, francoski jezik.

Sin pa je vse to, kar mu je bilo privzgojeno, sprejemal iz lastnega nagiba in iz notranje nuje. Vse je vrednotil iz notranje potrebe in izkustva.

Dva primera:

Frančišek, trgovčev sin, prodaja blago svojega očeta. Neki plemenitaš se zanima za sukno in po italijanski navadi se prične barantanje. V to živahno razpravljanje se

zahteva obračun za našo dušo...“
(Bruckberger, Le monde renversé).

„Živel je bogatin, ki mu je zemlja veliko rodila. In spraševal se je sam pri sebi: ‚Kaj naj storim? Nimam namreč kam spraviti pridelkov.‘ Potlej si je rekel: ‚Že vem, kaj bom naredil: podrem žitnice in postavim večje, spravim vanje vse žito in imetje in rečem svoji duši: ‚Draga duša, imaš kupe blaga v zalogi za ne vem koliko let; počivaj, jej, pij, uživaj.‘ Bog pa mu je rekel: ‚Neumnež, še nocoj bodo zahtevali nazaj tvojo dušo. In čigavo bo vse, kar si si nakopičil?‘“ (Lk).

Neumnež! Zakaj si se navadil prešteti in se nisi nikoli vprašal, koliko si sam vreden?

„Zdi se, da je naša duša še vedno podobna veliki cesti, po kateri drvijo brez prestanka vozila tega sveta s svojo drobnarijo, klepetanjem, radovednostjo in praznimi, nepomembnimi skrbmi. Zdi se, da je naša duša še vedno tisti trg, kamor prihajajo od vseh štirih vet-

rov starinarji, da prodajo revščino tega sveta, kjer v večnem nemiru odkrivamo svojo ničevost mi, ljudje in svet. V vsakdanjem življenju je naša duša podobna veliki žitni-

ci, kamor se iz dneva v dan stekajo najrazličnejše stvari, dokler ni do vrha napolnjena s to ropotijo. In zdi se, da se to dogaja iz dneva v dan celo življenje, dokler ne pri-

je nenadoma vmešal berač, ki je prosil za neko drobnarijo. Frančišek mu je osorno odvrnil, naj počaka. Ko je kupčijo z vitezo sklenil, se je ozrl za beračem, ta je pa že izginil. Frančišek je bil ves nesrečen. Vprašal je okoli stoječe, kam je berač odšel. Zapustil je svojo stojnico z vsem blagom in odhitel za beračem po ozkih in zavitih mestnih ulicah. Ni ga našel. Bil je ves obupan zaradi tega. Človek je človek, ne glede na to, ali je bogat ali reven. Vsakdo ima enako pravico. (Česa takega ne bi njegov oče nikdar razumel.)

Malo pozneje se želi Frančišek udeležiti križarske vojne in južni Italiji. Tam bi se rad izkazal in po takratni navadi bi bil povzdignjen v viteški stan. O tem potovanju je zaneseno sanjal dneve in noči. Dal si je izdelati prekrasno opremo. Nekaj dni pred odhodom je srečal obubožanega plemiča, ki bi tudi rad šel na pohod, ki pa si ni mogel nabaviti opreme. Frančišek mu brez besede da svojo opremo. On za-

ničuje zunanji videz. To, da si vitez, je notranje dejstvo, oprema je samo zunanji izraz, ki lahko odpade. Njegovo zapravljanje si razlagamo ne kot površnost, ampak kot zaničevanje denarja. Kot bi hotel reči: „To nič ne pomeni! Prava človekova vrednost je povsem drugod!“

O pomenu denarja v življenju tega svetnika bomo morali povedati še marsikaj. Dovolj je poudariti, da ni bil nikoli predan denarju in da se je kasneje spremenila samo oblika, kako je denar zaničeval.

To je bil torej protestnik Frančišek. Nisem še videl oporekovalca, ki bi bil star. Pojav protestnikov je nekaj izrazito mladostnega, neposrednega, nekaj, kar raste iz lastnega nagiba, kar izziva solidne, ustaljene ljudi. V protestništvu je strahotna poštenost otroka.

V Frančišku je bilo vedno nekaj otroškega, tudi po spreobrnitvi. Mislim, da je neumno in nes pametno govoriti o bolni otroškosti. Psihologu se bo na prvi mah sicer

tako zazdelo, a kristjan ne more tako govoriti. Samo popolna odprtost pred Bogom, ki odvrže vse „če“ in „toda“, ki se ne pusti prestrašiti ali ovreti zaradi predsodkov, odpira vrata v nebeško kraljestvo.

V spoznavanju resnice ni ostal Frančišek nikdar otrok. Prav v tem je njegova spreobrnitev. Presenetljivo je, da je potekel pred vsakim srečanjem z Gospodom, ko je svetnik slišal njegov glas povsem jasno, daljši presledek globokega premisleka. V teh dolgih molitvenih obdobjih je postal Frančišek mož.

To je bilo namreč trdo bojevanje. Po urah molitve je bil popolnoma spremenjen. Strašen je bil videti. Morda je to slišati kot navidezno nasprotje: šele v teh notranjih bojih je postal otrok v evangelijskem smislu, otrok, o katerem beremo: „Če ne postanete kakor otroci...“

Iz knjige: Mario von Galli, FRANČIŠEK ASIŠKI, življenje za prihodnost (Mohorjeva družba, Celje, 1976)

misli

Moje vsakdanje delo, vedno iste stvari, ista opravila, isti urnik — vse to mi je približalo Boga. Slutim ga ob sebi. Vidim, da je rad v moji kuhinji, ki ima tudi okno s pogledom na vrt. Ne vem, kdaj ga imam rajši: sedaj, ko je ves zelen in me spominja na pomladi, ki sem jih kot otrok in dekle preživljala v rojstnem kraju, ali pozimi, ko ga prepleta ivje in se na njem zbirajo vrabci, da letajo na polico kuhinjskega okna zobat zrnje.

Tudi jaz imam rada svojo kuhinjo. Majhna je, a domača. Na eni strani je kuhalnik, na drugi pomivalno korito, nad menoj omarice s posodo in drugo kuhinjsko drobnarijo. Eno do dve uri se vrtim po njej, in kosilo je kuhano, in spet toliko časa, da je vse pospravljeno.

Vse, kar delam, delam rada: z veseljem, voljo in zagonom. Tako sem se s posodo in ponvami, s smetmi in v znoju svojega vsakdanjega dela dokopala do Boga. Puščava vsakdanjosti se je pričela spreminjati v osrečujoče občutje božje pričujočnosti.

Ana (Družina, 1. 5. 1977).

Biti dober človek je pravzaprav temelj vsem poklicem, ne samo duhovnim. Je prvi božji klic, na katerega vsak odgovarja s tem, da raste in zori v pravo osebnost.

Drugi temelj duhovnih poklicev je, biti dober kristjan, to pomeni, biti kristjan z osebnim prepričanjem in prepričljivim življenjem; kristjan, ki vzbuja pozornost zaradi svoje nesebičnosti in velikodušnosti.

Franček Kramberger (Družina, 1. maja 1977).

de ura, ki ji mi pravimo smrt in ko vse to blago našega življenja v hipu pometejo iz tega skladišča. In kaj bo ostalo od nas, če je bilo celo naše življenje prazno, polno zmede, besed in ošabnosti? Kaj bo neizprosna smrt iztisnila iz našega življenja, če so vsi dnevi in dolga leta ostali prazni? Ali bo ostalo kaj več kot tistih nekaj trenutkov, ko se je milost ljubezni ali iskrene molitve k Bogu plaho in boječe vtihotapila v kak kotiček našega življenja, ki je bilo polno vsakdanje šare?" (Karl Rahner, Potreba in blagoslov molitve).

Morda bi bilo kar koristno opraviti „vajo srečne smrti“, da bi nekoliko ozdraveli od raka koristljub-

ja in dobičkaželjnosti. Začutiti bi morali, da nas Nekdo opazuje. In pred očmi Preglednika računov bi morali narediti inventar vsega našega bogastva. In pod tem nadzorstvom bi spoznali, kaj ima svojo vrednost in kaj je brez vrednosti. Takrat bi morda znali odgovoriti tudi na vprašanje: Čemu koristi molitev?

In bogve če ne bi potem zastavili vprašanje drugače: Čemu koristijo vse drugo?

Oprosti mi, če sem morda nekoliko vsiljiv. Zelo rad bi vedel, v kateri stolpec svojih seznamov boš postavil molitev.

Alessandro Pronzato

sodelujte tudi vi!

4. enota

prenova slovenske Cerkve

Slovenski škofje so se odločili za pokoncilsko prenovu slovenske Cerkve. Izdali so listino o zakramentih in želé, da o njej razpravljamo vsi slovenski katoličani.

NASA LUČ objavlja omenjeno listino po enotah. Vsi, ki vam pridejo ta besedila v roke, razmišljajte in se razgovarjajte v majhnih skupinah po župnijah ali zasebnih stanovanjih o njih! Kritiko, predloge, izboljšave in druga spoznanja sporočite svojemu slovenskemu župniku, nacionalnemu delegatu v svoji deželi ali pa direktorju slovenskih dušnih pastirjev v zdomstvu msgr. Kunstlju v Londonu!

Sedaj imamo priložnost, da dejansko prispevamo k prenovi slovenske Cerkve. S svojim sodelovanjem bomo dokazali, da nam je Cerkve pri srcu.

SLUŽBENO DUHOVNIŠTVO

● Službeni duhovnik oblikuje in vodi duhovniško ljudstvo.

● Kot Kristusov predstavnik opravlja evharistično daritev in jo v imenu vsega ljudstva daruje Bogu.

● Prav tako ima službeni duhovnik ali škof nenadomestljivo mesto pri delitvi drugih zakramentov, razen pri krstu in zakonu. Krst namreč more veljavno podeliti — in v

sili tudi sme — vsak človek, da le izpolni vse tisto, kar je potrebno za veljavno krščevanje. Zakrament sv. zakona si ženin in nevesta kot uda Kristusovega skrivnostnega telesa podelita sama, duhovnik je le od Cerkve določena priča in blagoslovitelj.

Službeni duhovnik pa je usposobljen, da deluje kot srednik, ko predstavlja Kristusa pred verniki in vse krščansko ljudstvo pred Bogom.

MEDSEBOJNI ODNOS OBEH DUHOVNIŠTEV

● Čeprav se skupno in službeno duhovništvo med seboj *razlikujeta po bistvu* in ne samo po stopnji, si vendar ne nasprotujeta, ampak sta naravnana drugo na drugega.

● Različnost sloni na *različnem poslanstvu* skupnega in službenega duhovništva. Pri tem sploh ne gre za vprašanje, katero duhovništvo je višje ali nižje. Izvrševanje službenega duhovništva je vedno usmerjeno na skupno duhovništvo božjega ljudstva. Prav službeno duhovništvo namreč omogoča učinkovito uveljavljanje skupnega duhovništva.

● Službeno duhovništvo je *služba*, v kateri Kristus služi božjemu ljudstvu in ga vodi k Bogu. Duhovnik naj bi posnemal Kristusa, ki je rekel: „Sin človekov ni prišel, da bi mu stregli, ampak da bi on stregel in dal svoje življenje v odkupnino za mnoge.“

PRAKTIČNE SMERNICE

1. Zakramentov ni dopustno vsiljevati tistim, ki ne marajo zanje.

2. Pri delitvi zakramentov delavec ne sme imeti brezosebnega odnosa do ljudi, ampak jih bo spremljal z nadnaravno ljubeznijo, ki je hkrati tudi polna *človeške topline*.

3. Skrbeli bomo za sedanjemu bogoslužju *ustrezna liturgična oblačila* in liturgične prostore ter *opremo*.

4. Poskrbeti bo treba za *primerne cerkvene pesmi*, ki bodo omogočale kar najbolj zavestno in dejavno, iz vere rastočo in k življenju iz vere vodečo sodelovanje vseh navzočih pri posameznih zakramentih.

5. Ozkost, ki se rada vedno znova vtihotapi, bomo premagovali z *razlikovanjem pomembnejših in manj pomembnih resnic* in vrednot. Na prvem mestu mora biti ljubezen do Boga in bližnjega. Temeljna usmerjenost v Boga je pomembnejša od posameznih, bolj zunanjih stvari. Upravičenega pluralizma v

mišljenju in ravnanju ne bomo odklanjali, saj je izraz življenja in rasti Cerkve.

EVHARISTIČNA SKRIVNOST

● *Središče* vseh zakramentov in celo vsega krščanskega življenja je *sv. evharistija*. Zato je utemeljeno, če v prizadevanjih za prenovu naše krajevne Cerkve na prvem mestu posvetimo pozornost prav evharistični skrivnosti.

Najtesnejše srečanje s Kristusom nam omogoča evharistija. Pri njej gre za spomin Kristusove smrti in vstajenja, ki ga je Gospod zaupal svoji Cerkvi.

Pri obhajanju Gospodovega spomina ni glavni namen, da bi se le spominjali preteklega odrešenjskega dejanja. Najpomembnejše je, da smo z obhajanjem evharistije *navzoči pri Kristusovem odrešenju*, ki ga Bog prav sedaj daje, in postanemo tega odrešenja tudi deležni. Po evharistiji na ta način postaja v vsakem kraju in času dejavno navzoča Kristusova veliko-nočna skrivnost in prejemamo njene sadove. Tako se vsakokrat, ko se na oltarju obhaja kalvarijska daritev, dopolnjuje naše odrešenje.

slovenska Cerkev živi

Skoraj 1.500 otrok, bralcev *Mavrice* iz Štajerske in Prekmurja, se je zbralo 2. maja v romarski Marijini cerkvi na Ptujski gori. Živahnemu bogoslužju, ki ga je vodil urednik *Mavrice*, župnik v Kosezah pri Ljubljani, Jože Bertoncelj, je sledila podelitev priznanj najbolj pridnim dopisnikom in reševalcem veroučnih iger.

Nihče ni pričakoval, da bo romarsko cerkev na Ptujski gori napolnilo toliko otrok. Prišli so z vseh strani Prekmurja in Štajerske. Družine in otroci čutijo, kdo jim ponuja pristnost in resnico. Nekaj nad dvajset avtobusov in vrsta osebnih avtov je napolnila parkirne prostore.

Začeli so s petjem in molitvijo, nagovorom in prošnjami otrok. Urednik Bertoncelj je vodil somaševanje in pozdravil bralce, dopisnike

in sodelavce *Mavrice*. V nagovoru med mašo se je pogovarjal z otroki, deklica iz Odranec je razlagala, kaj ji pomeni to svetišče. V prošnjah za vse potrebe so se vrstili otroci, drug za drugim.

Otroci so peli tako, da „se je slišalo po vsej Sloveniji, da so slišali tudi tisti, ki se srečanja niso udeležili“.

Po maši je izrekel urednik *Mavrice* pohvalo vsem najmlajšim bralcem, nekaterim je dal bronaste, srebrne in zlate pirhe kot nagrado za dopisovanje.

Srečanje je trajalo dobri dve uri. Prvomajski prazniki so bili takó lepa priložnost, da so otroci doživeli mašo in vso lepoto, ki je z njo v zvezi.

V farni cerkvi Marije Vnebovzete je nastopilo 15. maja enajst cerkvenih pevskih zborov iz raznih krajev Slovenije. Velika cerkljanska cerkev je bila nabita s poslušalci.

Dve uri in pol so peli cerkveni zbori iz raznih župnij. Najboljši so bili: komorni zbor *Anton Foerster* iz Ljubljane, tržaški zbor župnije sv. Jerneja in mladinski zbor župnije Marija Pomočnica iz Ljubljane. Kvalitetna sta bila tudi bogoslovski zbor *Stanko Premrl* iz Ljubljane in mešani zbor iz Cirkulan v Halozah.

Koncerta se je udeležilo več kot tristo pevcov.

nadaljevanje s 3. strani

postala eno najsodobnejših podjetij te vrste v Evropi.

SLOVENIJA NA FILMSKEM PLATNU — Predstavniki turističnih, gostinskih in izobraževalnih društev iz kranjske občine so gledali film o Sloveniji z naslovom „Dobrodosli“, ki prikazuje turistične in zgodovinske znamenitosti te republike od Triglava do morja. Film je bil predvajan že v številnih krajih Združenih držav Amerike in je bil povsod izredno dobro sprejet, trajal pa okrog 40 minut.

TEKMOVANJE MLADIH GLASBENIKOV — Okoli 250 solistov in 800 članov zborov in komornih ansamblov se je udeležilo šestega tekmovanja najboljših učencev nižjih in srednjih glasbenih šol iz vse države, ki je bilo v Skopju. Kot gostje so nastopili mladi glasbeniki iz Francije, Avstrije, Zahodne Nemčije in Švice.

NAŠE LETALO STRMOGLAVILO — Pri pristajanju v Librevillu v afriški republiki Gabon je strmoglavilo letalo TU-134 jugoslovanskega podjetja Avio-Genex. Pri tem so se smrtno ponesrečili vsi člani posadke in spremljevalci tovora. Vzroki nesreče še niso znani.

NOV SEJEM „NAŠ DOM“ — Na mariborskem sejmišču je bil prvič sejem z naslovom „Naš dom“. Okoli 30 razstavljalcev je predstavilo kompletno ponudbo porabnikom tako stavbenega pohištva kot tudi raznega pohištva za stanovanjsko opremo. Najzanimivejša je bila vsekakor razstava v hali „B“, kjer so bila razstavljena celotna opremljena stanovanja, kakršna prav v tem času gradijo v Mariboru.

PESEM IZ OTROŠKIH GRL — Kulturna skupnost iz Radelj ob Dravi je pripravila 24. aprila občinsko re-

Z izrezki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo.

SVOBODNA SLOVENIJA SLOVENIA LIBRE

VATIKANSKI RADIO O SVOBODI V JUGOSLAVIJI

9. marca je zagrebški oddajnik v televizijski rubriki *prosta sreda* oddal štiriurni program, ki je bil posvečen veri in posebej katoliški Cerkvi, v kateri so skušali dokazati, da je položaj vernih in Cerkve v Jugoslaviji idealen.

Ta verska oddaja zagrebške televizije je bila predmet dolgega komentarja, ki ga je oddajal hrvaški program vatikanskega radia 21. marca. Komentar se glasi:

„Kako naj si razložimo dejstvo, da je bila oddaja te vrste izvedena v tem trenutku in nato povzeta od vseh postaj jugoslovanske televizijske mreže in jo je zato gledalo več milijonov gledalcev? Imamo vtis, da je vse to sad napora jugoslovanskih komunistov pred konferenco v Beogradu (ki je nadaljevanje konference v Helsinkih), da bi pred svetovnim javnim mnenjem ustvarili podobo Jugoslavije, ki naj bi bila dežela svobode in človeških pravic, medtem ko skušajo istočasno pomirjevati vernike iz strahu, da bi v času tega važnega dogodka izrazili svoje nezadovoljstvo zaradi omejitev, ki so jim vsiljene od države na verskem področju.

Istočasno izdajajo v posameznih jugoslovanskih republikah nove omejevalne zakone o verskih skupnostih. Med novimi omejitvami je prepoved, v cerkvi poučevati verouk, medtem ko se vrši šolski pouk ali ko šola organizira rekreativne programe. Že smo pričali, kako se vedno bolj širijo ti programi prav zato, da z njimi ovirajo verski pouk. Poleg tega ne bo po novih zakonskih ukrepih za obisk verouka več dovolj preprosto dovoljenje staršev, ampak bo potreben tudi pristanek gojenca samega. Zasebna stanovanja ne bodo mogla biti več spremenjena v cerkvice ali kapele. Nič več ne bodo dajali dovoljenja za graditev novih cerkva, zlasti ne v mestih. Izrecno je prepovedana kakršna koli dejavnost katoliške Cerkve, ki ni verske narave; očitno je, da pod tem razumevajo kakršno koli organizirano obliko karitativne dejavnosti.

V teku izdelave teh novih zakonov ni bil sprejet noben izpremenjevalni predlog jugoslovanskega episkopata. V socialistični republiki Hrvaški zakon še ni bil dan v glasovanje, ni bil dan v poznanje javnemu mnenju, niti ni bil dan episkopatu za morebitne pripombe. Kljub temu pa je bil resnični namen teh zakonov večkrat priznan s strani katoliškega tiska, ki je često opozarjal na vedno pogostejše in očitne primere omejitve verske svobode, posebej v šolah, pri čemer je navajal tudi sistematično ateizacijo s pomočjo šolskih knjig in učil.

Učnemu osebju je prepovedano javno obiskovati cerkve; v nasprotnem primeru so kot moralno in politično neprimerni od pouka odstranjeni. V vseh šolah je bil vpeljan obvezen pouk marksizma. Učno osebje, ki ne pozna vse obsežnosti in zamotanosti dialektičnega materializma, se trudi izpolniti svojo dolžnost s tem, da govori proti veri in proti katoliški Cerkvi.

Katoliški tisk opozarja, da to ni marksizem, ampak skrajno stari materializem na ravni pamfleta, umazanega sramotilnega političnega dela. Oblasti odgovarjajo, da tega načina dela nista odobrili država ali stranka, ampak da je pobuda posameznih poedincev brez odgovornosti; medtem pa

ni bil doslej noben teh „posameznih poedincev“ za to kaznovan. Škofje razpolagajo s prenekaterimi pričevanji o kršenju verske svobode, a ne morejo objaviti imen teh prič iz strahu pred posledicami, ki bi lahko zadele te priče.

Na splošno poudarjajo, da obstajajo dobri odnosi med Jugoslavijo in Vatikanom, skoraj nihče pa ne objavlja, da so odnosi s krajevnimi škofi zelo dvomljivi. Nedavno je vzbudila v jugoslovanskih komunističnih krogih dokajšno zadržano vest o ustanovitvi *Instituta za študij ateizma* na papeški univerzi Urbaniana, predvsem zaradi uvodnega govora, ki ga je imel kardinal König ob odprtju. Katoliški tisk v Jugoslaviji je objavil uvodno predavanje dunajskega kardinala. S tem so se sprožili v tamkajšnjem tisku in radiu hudi napadi na Vatikan, posebno na kardinala Königa, z obtožbo, da bodo z *Institutom za študij ateizma* oblikovali nove borbe proti komunizmu.

Lansko leto je katoliška Cerkev v Jugoslaviji proslavljala 1500-letnico uvedbe krščanstva na Hrvaškem. Na tisoče vernikov se je zbralo v Solinu pri Splitu. Proslave so ostale po zaslugi uspešne organizacije izključno na duhovnem področju. Oblasti niso imele zato razloga, da bi posegle vmes, vendar je ta uspeh Cerkve med ljudstvom vzbudil silovito reakcijo med člani partije, posebno pri članih stalinistične smeri. Priznati pa moramo, da obstajajo v stranki tudi sile, ki iskreno teže po večji demokratizaciji.

Pritisk komunistov starega kova sili vladne organe k določeni strogoosti z ozirom na Cerkev, medtem ko napor tistih, ki so bolj demokratično odprti, ustvarja začasna popuščanja, ustrežljivosti in omiljenja, da bi ne trčili ob svetovno javno mnenje, v notranjosti pa povzročali nezadovoljstva vernikov. Jasno je, da je važno ta trenutke imeti dobro ime pri svetovnem javnem mnenju spričo bližnje konference v Beogradu, kjer bodo v središču pozornosti temeljne človekove pravice in svoboščine.

Od lanskega decembra kroži v komunističnih krogih v izključno uporabo članov partije priročnik o ateističnem izobraževanju, v katerem je Cerkev obtožena političnega klerikalizma. Katoliški tisk v Zagrebu je nudil javnosti vsebino tega priročnika s pripombo, da z njim ne delajo drugega, kot da ustvarjajo sovražnost do Cerkve. Ves komunistični odgovor na to je bil, da so v svojih časopisih objavili vrsto člankov in v njih podlo napadali Cerkev in duhovnike, ne da bi pri tem izvzeli papeža ali Vatikan.

Potrebno je vedeti za vsa ta dejstva, da lahko točno ocenimo name in vsebino televizijske oddaje, o kateri smo govorili v začetku. Če izključimo (pri tej oddaji) lepe besede — ki so bile vse prej kot obvezne — o svobodi in pravicah vernikov, je iz vse oddaje jasno izhajalo znova samo to, da je brezbožni marksizem uradna ideologija stranke, ki vlada, in ta mora biti uveden v vse javno življenje, predvsem pa v šole.

Člani vladne komisije za verske zadeve ne morejo biti verniki, ker je komisija državni organizem; samo po sebi je umljivo, da so državna službena mesta in naloge zaupane samo komunistom. Cerkvi je dovoljeno samo to, da sme zadostiti osebnim potrebam državljanov v verski snovi, medtem ko vsako pobudo, ki stremi vnesti evangelijska načela v javno življenje, označujejo za politični klerikalizem.

Kljub temu so jugoslovanski marksisti, verjetno v zvezi s posegom kardinala Königa, v tej oddaji pripustili, da je vera „neka ideološka nadstruktura, kot umetnost, filozofija, kultura itd.“ in je zato ni dovoljeno uničiti, ampak samo spremeniti. Dokazali so, da smernice drugega vaticanskega koncila dobro poznajo, so pa hkrati grajali jugoslovansko katoliško Cerkev, ki po njihovem ni dovolj napredovala na poti koncilskega posodobljanja. Zanimivo je, da komunisti često vztrajajo pri tem dejstvu, istočasno jim pa ne uspe skriti željo, da bi čimprej prišlo do smrti katoliške vere.

Končno so v tej oddaji na eni strani razlagali pomembne omejitve verske svobode in jih opravičevali z duhom komunistične pravovernosti, na drugi strani pa istočasno nastopali v tonu popustljivosti in demokratizacije.

Izredno velikemu številu televizijskih gledalcev je bila oddaja videti

vijo pevskih zborov. Nastopilo je več kot 500 mladih pevcev iz osnovnih šol Vuzenica, Radlje, Podvelka in Ribnica na Pohorju.

NOV VELEPOSŁANIK PRI VATIKANU — S slovesno avdienco pri papežu Pavlu VI. je novi veleposlanik Jugoslavije pri Svetem sedežu Zdenko Svete tudi formalno nastopil svojo službo. Papežu je izročil poverljive listine, s katerimi je imenovan za ambasadorja pri Apostolskem sedežu.

MA-LEČNIK — Cvetnonedeljski popoldan je zbral na šempetrski Gorci mladino iz Maribora in okolice. V lepi romarski cerkvi je mladina pripravila spravno bogoslužje kot bližnjo pripravo na velikonočni praznik. Sveto mašo in nagovor je imel mariborski škof Vekoslav Grmič.

PRIPRAVA NA ZAKON — V nedeljo, 24. aprila, se je 34 predzakonskih parov iz Vipavske doline zbralo v župnijskem veroučnem prostoru v Ajdovščini k posebnemu predavanju o pripravi na zakon. Tečaj za zaročence traja sedem zaporednih nedeljskih popoldnevov; v teku leta se v vipavskem pastoralnem področju zvrstijo štirje taki tečaji.

SPREJEM PRI NADŠKOFU DR. POGAČNIKU — 26. aprila je ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik sprejel na vljudnostni obisk vrhovnega poglavarja islamske verske skupnosti v Jugoslaviji reis-ul-ulemo Naima efendija Hadžiabdića. V pogovoru je obiskovalec obvestil nadškofa, da bo islamska verska skupnost zgradila v Ljubljani džamijo in da je skupščina mesta Ljubljane že določila lokacijo.

ZASEBNI OBISK PRI NADŠKOFU POGAČNIKU — Nadškof dr. Jožef Pogačnik je konec aprila sprejel na zasebni obisk generalnega konzula avstrijske republike v Ljubljani dr. Walterja Lichema. Pogovarjala sta se med drugim tudi o vprašanju slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem. Avstrijskemu generalnemu konzulu je nadškof tudi povedal, da se je osebno srečal

s celovškim škofom dr. Köstnerjem in mu izročil želje in prošnje, kakor so bile izražene v uradnem poročilu ob obisku koroških Slovencev pri slovenskih škofih 14. marca letos v Ljubljani.

*

BREŽICE — Konec aprila so v Brežicah odprli novo tovarno silikatnih zidakov. To je največja finančna naložba doslej v tej občini. Ob otvoritvi je bila slovesnost s kulturnim programom.

CELJE — Pred kratkim so na rentgenskem oddelku celjske bolnišnice začeli uporabljati rentgenski aparat za slikanje dojke — napravo, za katero so denar zbrali občani in delavske organizacije. Napravo, ki bo gotovo prispevala tudi k zgodnejšemu odkrivanju raka na dojkah, so nabavili v Nemčiji.

ČREŠNJICE — Neznanci so v času od 8. do 10. aprila odnesli iz zasebne zidane kapele Vlada Turka iz Črešnjic pri Frankolovem tri nabožne kipe. Gre za lesen Marijin kip, visok 40 cm sivozelene barve, ter dva kipa angelov, ki sta visoka 35 cm in rdeče barve. Vsi trije kipi so stari okoli 250 let in predstavljajo veliko zgodovinsko vrednost.

DESKLE — S slavnostnim koncertom v delavskem domu v Desklah so godbeniki pihalnega orkestra „Salonit-Anhovo“ počastili 25-letnico svojega delovanja.

GRIŽE — Pred kratkim so v Grižah praznovali 50-letnico tamburaškega zbora, ki je edini te vrste v občini Žalec. Zbor so ustanovili leta 1926, ko so v Trbovljah kupili tamburice.

IZOLA — V tukajšnji ladjedelnici „2. oktober“ so odprli nov osemdeset metrov dolg pomol, s katerim se je dolžina delovne obale povečala od 160 na 240 metrov. Z novim pomolom so si delavci tega 340-članskega kolektiva tudi olajšali dostop na dok za popravilo ladij.

KOPER — Sejemski odbor vsakoletne prireditve „Primorska razstav-

kot presenetljiva propaganda v korist Cerkve in verskega tiska. Tako se zdi, da so šli resnični nameni skrbnikov televizijskega programa v prazno. Številne nekatoliške osebe, predvsem mladi, ki niso imeli nikoli nobenega stika s katoliško Cerkvijo, so slišali prvikrat govoriti o važnosti in obsežnosti dejavnosti katoliške Cerkve v svetu in v Jugoslaviji.

Kar se tiče osebnosti, ki so se udeležile oddaje, je bilo opaziti razliko med vladnimi in strankinimi funkcionarji in med intelektualci. Prvi so bili videti nepopustljivi in nepremakljivi v svojih marksističnih načelih, četudi niso mogli tu in tam skriti precejšnje zadrege. Drugi so ohranili stališče nekoga, ki se posveča študiju, včasih celo z nekakim čutom za humor glede pravovernosti politikov.

Hrvaški katoliški tisk se je omejil na to, da je mirno in brez polemike prikazal vsebino in stil oddaje, pri čemer je navedel samo to, da poleg propagande ni prinesla nič novega.“

Svobodna Slovenija, Buenos Aires, 12. maja 1977, str. 1.

KOROŠKI KULTURNI DNEVI

Ko sem se letos slučajno nahajal na Koroškem, sem obiskal tudi osme koroške dneve (17. in 18. februarja).

Prvo predavanje je imel prof. Metod Mikuž o temeljnih prvinah fašizma, ki jih je dobro povedal, a se pri tem slovenske problematike ni dotaknil. Predavanju je sledila debata. Upal sem si pripomniti, da se iste prvine fašizma najdejo tudi v drugih diktaturah, kot recimo führer-princip, ki je bil pri Stalinu in Mao-Ce-tungu bolj razvit kot pri Hitlerju. Isto velja za izvrstno obveščevalno službo, policijo, predvojaško vzgojo, monopol javnega obveščanja. Tudi je za politično preganjane v zaporu ali v službi, pri veri ali pri izražanju mišljenja (ustnega ali pismenega ali v privatnem dnevniku), čisto vseeno, kako naj opredelimo diktaturo: s fašizmom ali maoizmom in po tej vrsti naprej prek Sovjetske zveze vse do koroških meja. Profesor Mikuž v debato ni posegel.

Drugi dan je predaval Karel Šiškovič iz Trsta in sicer o fašizmu v Italiji. V debati na vprašanje podpisane, kako da partizani niso kaznovali leta 1943 nobenega Italijana — vojnega zločinca, ni dal odgovora. Za italijanske vojne zločince, katerih po končani vojni leta 1945 Jugoslavija ni poklicala na odgovor (Grazioli, Gambarra, Roatta itd.), je odgovoril, da tega sam ne ve, da pa si razlaga, da so bile tega krive verjetno težke mednarodne razmere.

Isti dan je še predaval Karel Prušnik-Gašper, predsednik Zveze koroških partizanov, o temi „Koroški Slovenci v oboroženem boju proti fašizmu“. V debati sem omenil, da je taktično zgrešeno identificirati koroško rezistenco z vsemi Korošci, ker to ne odgovarja dejstvu. Partizanstvo je bilo tako na Koroškem kot v centralni Sloveniji, od koder je bilo lansirano na Koroško in Selško dolino leta 1942, roka OF, ki je bila zopet orodje KPS. Slovensko partizanstvo je igralo v glavnem politično vlogo, vendar zaradi bližine Slovenije pomešano z elementi nedonosnih vojaških akcij, ki so bile plačane s potoki krvi. Na gornje pripombe je bilo precej reakcije, češ, partizani so osvobodili Jugoslavijo. Nikakor jim ni bilo všeč, ko sem trdil, da so Sovjeti osvobodili Jugoslavijo iz Bolgarije in Romunije prek Beograda in Vojvodine.

Karel Prušnik je tožil, kako so Nemci zažigali slovenske knjige, na kar sem odgovoril, da je to obžalovanja vredno, še bolj pa je obžalovati, da danes, ko je celó Vatikan odpravil indeks, ga Jugoslavija uvaja, kot imamo primer s Kobalom, Beličičem, Zalivom itd.

Za človeka, ki je navajen svobodne diskusije v svobodnem svetu, so kulturni dnevi, kot so bili prirejeni letos na Koroškem, neprijetni: Ljubljana je že tako infiltrirala obe slovenski organizaciji, da je svobodna diskusija za večino Korošcev na takih predavanjih že stvar preteklosti.

Peter Urbanc, Toronto

Svobodna Slovenija, Buenos Aires, 31. marca 1977, str. 1.

OBEMA OBDOJENCEMA V LJUBLJANI KAZEN ZNIZANA

Slovenski javnosti sporočam, da je prizivno sodišče v Ljubljani znizalo kazni sodniku Francu Miklavčiču in esejistu Viktorju Blažiču, ki sta bila zavoljo člankov, objavljenih v *Zalivu*, in Miklavčič tudi zavoljo idej, izraženih v osebni dnevniku, obsojena: Miklavčič na pet let in osem mesecev strogega zapora, Blažič pa na dve leti strogega zapora. Sodniku Francu Miklavčiču je prizivno sodišče zdaj znižalo kazni na dve leti in pol strogega zapora, Viktorju Blažiču pa na štirinajst mesecev strogega zapora.

Do tega ukrepa je prišlo predvsem zavoljo časovne bližine sestanka, posvečenega preverjanju sporazuma v Helsinkih, ki bo junija v Beogradu, pa tudi po zaslugi raznih intervencij, predvsem *amnesty international*, ki se je zelo zavzela za oba obtoženca.

Kakor pa je lahko vsakdo upravičeno zadovoljen, da je bila po krivem obsojenima znizana kazni, je vendar nezaslišano, da po desetih mesecih samice slovenski kulturnik Franc Miklavčič zdaj preživlja svoje dneve v kaznilnici v Dobu, in da mora sposoben časnikar in esejist Viktor Blažič te dni spet v ječo, da prebije preostanek kazni.

Zato se podpisani obračam na vso slovensko javnost, na slovenske razumnike, predvsem na slovenske pravnike, da se zavzamejo za čimprejšnjo osvoboditev obeh zapornikov, ki sta se ravnala po načelih *Splošne deklaracije o človekovih pravicah* in v smislu *Helsinkiške listine*, to je, dveh mednarodnih dokumentov, ki ju je podpisala tudi Jugoslavija.

Naj dodam, da je Viktorju Blažiču, ko je moral 4. maja spet v ječo, skupina slovenskih razumnikov poslala sledečo brzojavko: „V teh težkih trenutkih zagotavljajo solidarnostno bližino številni prijatelji.“ Podpisani pa je Viktorju Blažiču brzojavno naslovil sledeči tekst: „Na predvečer nove preizkušnje prejmite izraze globokega spoštovanja in iskrene pozdrave.“

Boris Pahor, urednik revije *Zaliv*

Katoliški glas, Gorica-Trst, 12. maja 1977, str. 2.

NOVI LIST**NARODNI SVET KOROŠKIH SLOVENCEV ZA PRAVICE**

Narodni svet koroških Slovencev je objavil daljšo izjavo v nemškem jeziku, namenjeno javnosti na Koroškem in drugod, kot odgovor na napoved vrste sodnih procesov proti številnim koroškim Slovencem v zvezi z bojkotom štetja slovenske manjšine na Koroškem. Procese je najavil 21. aprila na tiskovni konferenci glavni državni tožilec na Koroškem dr. Stoiser.

V izredno odločni in precizni izjavi *Narodnega sveta* je naglašeno, da je sodna oblast s tem pokazala, da je sprejela vse teze, vsebovane v protislovenskih izjavah deželnega glavarja Wagnerja in drugih, ki so skušale označiti Slovence, ki so se aktivno upirali štetju, za ekstremiste in za nasprotnike demokratičnega reda v Avstriji.

Najavljene procese proti Slovencem ožigosa izjava *Narodnega sveta* za poskus, zastrašiti koroške Slovence in jih pripraviti do tega, da bi resignirali in se vdali v vse, kar jim vsiljuje avstrijska oblast. Ti procesi so tem krivičnejši in obsojanja vredni, ker državno pravništvo na Koroškem leta 1972 in pozneje ni ničesar storilo, da bi postavilo na zatožno klop tiste, ki so prekršili in prelomili jasni avstrijski zakon s tem, da so ne le odstranili, ampak tudi poškodovali ali uničili dvojezične krajevne napise in table.

Zdaj grozi Slovencem s tožbami zaradi „preprečevanja volilnega po-

lja“ je sprejel osnutek o osnovanju novega sejma, izrazito usmerjenega k morju in pomorskemu gospodarstvu. Novi sejem, kot predvideva program, se imenuje „Morje — mare“, bi naj bil vsako leto konec septembra ali v začetku oktobra.

LJUTOMER — Ljutomerska glasbena šola ne sodi le med najstarejše, ampak tudi med najbolj plodne tovrstne vzgojno izobraževalne ustanove v severovzhodni Sloveniji, o čemer pričajo številna priznanja za dosežene uspehe. V Ljutomeru bodo proslavili 50-letnico delovanja glasbene šole.

LJUBLJANA — Elan in Autocommerce pričenjata s poslovnim sodelovanjem, katerega prvi rezultat so Ljubljančani že opazili v izložbah Autocommerca, kjer so se poleg avtomobilov pojavili Elanovi čolni, opremljeni z motorji in s prikolicami domače proizvodnje. Prednosti sodelovanja bodo občutili tudi kupci, saj bodo lahko vse skupaj kupili na enem mestu in z enim samim kreditom.

MOTNIK — V aprilu je Prosvetno društvo v Motniku uprizorilo Finžgarjevega „Divjega lovca“. Nemało prijetnega presenečenja je nudila gledalcem povsem nova sestava igralcev te uprizoritve, saj so bili, v večini, začetniki.

MURSKA SOBOTA — Slovensko zdravniško društvo, podružnica za Pomurje, je letos organizator 2. panonskega zborovanja zdravnikov sosednjih madžarskih županij, avstrijske Štajerske in Slovenije. Na zborovanju, ki je bilo v murskosoboškem hotelu „Diana“, so zdravniki govorili o hipertenziji — zvišanem krvnem pritisku, ki sodi med najbolj pogoste bolezni našega časa.

MUTA OB DRAVI — Petdnevno gostovanje po Sloveniji Slovenskega kulturno-prosvetnega društva „Bled“ iz Essna se je končalo na Muti ob Dravi. Tu so pripravili še en folklorni nastop, ki si ga je ogledalo več kot 300 domačinov in drugih gostov. Nastopajoči so

pripravili pester spored pesmi in plesov.

PERNICA — Mladina v Pernici pri Mariboru je uprizorila komedijo Branislava Nušića „Pokojnik“. Režiserka je bila Berta Javornik-Čobal. Številni igralni ansambel sestavljajo sami začetniki ali pa igralci nekdanjih pionirskih dramskih skupin.

RADOVLJICA — 7. maja je bilo v Radovljici srečanje pevskih zborov Društva upokojencev Gorenjske. Nastopili so moški pevski zbori z Javornika, Jesenic, iz Kranja, Škofje Loke, Tržiča in Radovljice.

SELE NAD PODMELCEM — Tako, kot je Prlekija znana po kakovostnih belih vinih, je bila nekoč Tolminska znana po kravjem in ovčjem siru. Z odpiranjem hribovskih in gorskih vasi s cestami, ki so nastale v zameno za ozke kozje steze, se je ohranil prejšnji način življenja le še v odročnih naseljih, hkrati pa je to pomenilo tudi konec kmečkega sirarstva. Na 900 metrov visoki planoti med Jalovnikom in Tlako je ostal vaški mlekar in sirar Danko Dobravec, ki izdeluje sir po starem, preizkušenem načrtu, ki ostaja skrivnost.

SEŽANA — Lepaki v sežanski občini so opozarjali in vabili krajanje na akcijo „Očistimo okolico“. V akciji za odstranjevanje smeti je sodelovalo okoli 2000 domačinov, mladincev in učencev ter dijakov po vsej občini.

SLOVENJ GRADEC — Mešani pevski zbor KUD Slovenj Gradec je pripravil celovečerni koncert v avli slovenjgraške bolnišnice. Koncerti slovenjgraških pevcev in godbenikov v bolnišnici so postali že tradicionalni. V bolnišnici nastopata vsako leto tudi slovenjgraški oktet in delavska godba. Bolniki in strežniško osebje so teh kulturnih nastopov seveda zelo veseli.

SLOVENSKA BISTRICA — V okviru področnega srečanja amaterskih gledaliških skupin so v bistriskem Domu kulture nastopili člani kulturnoprosvetnega društva iz Ljuto-

stopka“, zaradi „povzročanja velike materialne škode“, „odpora proti državnim silam“ in „poskusov oviranja pravilno prijavljenega zborovanja“, popolnoma brezbrizno pa je ostalo do tistih, ki so povzročali škodo in ovirali izvajanje določil avstrijskega zakona o krajevnih napisih in ki ovirajo uveljavljanje 7. člena državne pogodbe. Prav tako se ni zmenilo za prijave nezakonitosti, ki jih je počenjala policija na znanem zborovanju *Heimatdiensta* v Škocjanu, kjer so bili Slovenci protizakonito odstranjeni, maltretirani in celo aretirani.

To je očitno pristransko in protislovensko stališče državnega pravištva, ki s tem dokazuje, da hoče, da so Slovenci brezpogojno izročeni na milost in nemilost svojim nasprotnikom iz vrst *Heimatdiensta* in drugih šovinistov. Branilce pravic koroških Slovencev hočejo prikazati kot edine skrajneže na Koroškem, z izrecnim hotenjem, prikazati stvari tako, kakor da med nemškimi govorečim prebivalstvom na Koroškem in v Avstriji sploh ni nikakih skrajnežev.

Izjava označuje zato napovedane procese proti Slovincem v Selah in drugod za zrežirane procese, kar je tem bolj nedoumljivo, ker državno pravništvo ni hotelo niti preveriti obtožb in sumov o kršitvah zakonitosti s strani protislovenskih skrajnežev. „Mi pa bomo vse storili,“ zaključuje izjava *Narodnega sveta koroških Slovencev*, „da bomo postali iz obtožencev tožitelji in da bomo na teh procesih prikazali javnosti pravo stanje stvari na Koroškem, to je krivice, ki se godijo slovenski manjšini.“

Novi list, Trst, 28. aprila 1977, str. 1 in 7.

iz tujega tiska

Z izrezki iz tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši.

ČLOVEKOVE PRAVICE NA KONFERENCI V BEOGRADU

„Rad bi vedel,“ je opomnil v začetku januarja neki črnogorski odvetnik v svojem pismu bralca, ki ga pa ni odposlal, „rad bi vedel, ali bi se mi tukaj v Jugoslaviji smeli postaviti za zares demokratično družbo, ali sta zagotovljeni svoboda govora in tiska, ali pa bi se morali bati aretacij in represalij, če bi si upali zagovarjati stališča, ki so v nasprotju z uradnimi gledišči komunističnega režima.“

Medtem je ta spraševalec dobil odgovor: konec preteklega tedna je neko sodišče v Titogradu obsodilo Vitomira Djilasa, nečaka režimskega kritika Milovana Djilasa, zaradi „sovražne propagande“ na dve leti in pol zapora, ker so „našli“ kolegi v predalu pisalne mize na prejšnjem delovnem mestu 42-letnega odvetnika osnutek tega pisma bralca. Vitomir Djilas trdi, da mu je policija to besedilo, ki ga je našla pri njem doma, podtaknila in predal v tovarni, da je tako sfabricirala obtožbo.

Ta dogodek in vrsta političnih jetnikov po zaporih kar ne spada v podobo svetovno odprte in liberalne gostiteljice, kot se skuša Jugoslavija mesec dni pred začetkom nadaljevanja helsinške konference prikazati zunanjemu svetu.

Tu trenutno kar mrgoli mednarodnih zborovanj, seminarjev in tiskovnih konferenc, ki prisegajo na „helsinškega duha“, in pozivajo k stopnjevanju popuščanja napetosti in Evropi. Sicer pri tem sem in tja zamenjujejo množino s kakovostjo in kritično analizo z blebetanjem in na koncu dodajo vselej še nekaj lepotnih potez za jugoslovansko samopredstavitev. Na primer tedaj, ko je k razgovoru povabljenih v jugoslovansko glavno mesto nad 80 časnikarjev iz držav podpisnic helsinške sklepne listine. Predsednik Tito, ki se že dolga leta izogiba vsakemu srečanju z dopisniki,

opolnomočenimi v Beogradu, je v pozdravnem govoru laskavo pohvalil „izredno pomembno in odgovorno vlogo časnikarjev“.

Da ne bi postala beograjska nadaljevalna konferenca „arena sporov“, se nahajajo jugoslovanski vrhovni diplomati že tedne dolgo na prepričevalnih turnejah po zahodni in vzhodni Evropi. Zahodni sogovorniki so dobili iz teh razgovorov vtis, da se Beograd predvsem v sporu glede razpravljanja o človekovih pravicah močnejše bliža drži vzhodnega bloka. Zanimivo je, da pri omenjanju helsinških načel v uradnih jugoslovanskih razglasih ali komentarjih zadnje čase radi izpuščajo 8. načelo o „spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin“.

Istočasno se trudi Beograd v neke vrste propagandističnem protinapadu za to, da bi prikazal Jugoslavijo kot „neblokavno in socialistično deželo z na vse strani najbolj odprtimi mejami“. „Nobena država ne ravnja s svojimi občani, ki bi radi potovali v tujino, tako velikodušno kot Jugoslavija,“ je zatrdil pred nedavnim maršal Tito, ko se je jezil na tiste zahodne kritike, ki so njegovo deželo napadali „zaradi dveh ali treh neizdanih potnih listov“.

V primeri z drugimi socialističnimi državami je glede tega v nevezani balkanski državi brez dvoma v vsakem oizru najmanj slabo. Statistiki so zabeležili preteklo leto pri 21 milijonih prebivalcev 16 milijonov potovanj jugoslovanskih občanov v tujino. Vendar ni velikodušnost isto kot svoboda in poleg tega ni možnost potovanja v tujino popolnoma zajamčena osnovna pravica: „v interesu varnosti“ lahko jugoslovanske policijske oblasti zavrnejo izdajo potnega lista brez navedbe razlogov, kar v primeru nekaterih režimskih kritikov in opozicionalcov stalno tudi počno.

Jugoslovansko partijsko glasilo *Komunist* se je v dokazovanju kajaj še razlikoval od občil vzhodnega bloka, ko je pred kratkim grajal „propagandna gesla“ in „kampanje“ na Zahodu ob predmetu človekove pravice: ta vprašanja so notranja zadeva sleherne države same, napredek na tem področju je možen le ob napredovanju splošnega popuščanja napetosti. „Nihče naj nam ne deli pouka o svobodi,“ je komentiral bosanska partijski šef Branko Mikulić spor o človekovih pravicah na Zahodu in ga imenoval „protikomunistično propagando, naperjeno izključno proti socialističnim državam“. Jugoslavija se „v interesu resnične svobode ljudi“ ne bo pustila speljati v to, da bi znotraj svojih meja pustila nacionalnim prenapetostem, dogmatikom, motilcem in izdajalcem svobodno barantanje.

Resnične človekove svobode ni mogoče uresničiti, tako meni jugoslovanski partijski sekretar Stane Dolanc, ne z meščansko-parlamentarnim sistemom, ne z vero v vsemogočno državo (po sovjetskem vzorcu), marveč le z uresničenjem družbenega reda, ki je pripravljen ljudem priznati najvišjo mero soodgovornosti „in jim daje pravico, da o pogojih in sadovih svojega dela sami odločajo“. Z drugimi besedami: jugoslovanski socialistični samoupravni sistem naj bi nudil najboljše pogoje za uresničevanje človekovih pravic. Vendar tudi v Beogradu caplja praksa še daleč za teorijo.

Süddeutsche Zeitung, München, 14./15. maja 1977.

DJILAS: V VZHODNEM BLOKU OBSTAJA OPOZICIJA

Jugoslovanski pisatelj in nekdanji vrhovni politik Milovan Djilas je v nekem članku izjavil, da so države vzhodnega bloka sedaj dobile opozicijo v svojih oporečnikih, katerim ne morejo kratkomalo zavezati ust.

V socialističnem listu *La Repubblica*, ki izhaja v Rimu, piše Djilas, da je sovjetski režim dosegel mrtvo točko in je zato to, da se nekatera mnenja od njega oddaljujejo, naraven pojav. Djilas je označil čehoslovaško „Karto 77“ za „najbolj zrel in popolen program“, ki bi lahko služil za vzorec vsem zatiranim narodom vzhodnega bloka.

Sadove doslejšnjih naporov gibanj za človekove pravice v vzhodnem bloku je treba videti v tem, da so komunistične vlade prisiljene, priznati obstoj opozicije, s katero morajo računati.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 15. aprila 1977.

mera ter s komedijo „Naši trije angeli“ ogreli številne gledalce.

SV. LENART V SLOV. GORICAH — 6. maja so v Sv. Lenartu v Slovenskih goricah odprli novo tovarno vakuum emajliranih boilerjev. Nova tovarna, v kateri bo zaposlenih nekaj čez sto delavcev, je veljala 40 milijonov din; v njej bodo izdelali okoli 80 tisoč vakuum emajliranih grelcev letno.

ŠKOFJA LOKA — V Loško tovarno hladilnikov LTH prihaja iz dneva v dan več naročil za posebno hladilno opremo in zmrzovalne skrinje. Naročila ne prihajajo le od domačih kupcev, temveč tudi iz mnogih vzhodnih in zahodnih dežel. Dnevno v Škofji Loki naložijo po deset vagonov hladilnikov, predvsem zmrzovalnih skrinj ter po eden ali dva vagona aluminijastih odlitkov za domače in tuje kupce.

TRBOVLJE — Letošnja revija pevskih zborov iz zamejstva in Slovenije pod naslovom „Pesem ne pozna mej“ je bila v Trbovljah 21. maja. Za nastop je bilo prijavljenih devet zborov iz zamejstva in Slovenije. Mnogi slovenski pevski zbori imajo že vrsto let stike s pevci v zamejstvu. In prav iz tega dejstva je pred desetimi leti prišlo do pobude, da bi organizirali nastope zborov iz zamejstva in Slovenije.

TRŽIČ — Tu je bila 5. mednarodna razstava mineralov. Tržiško razstavo je letos že uradno organiziralo pred kratkim ustanovljeno Društvo prijateljev mineralov in fosilov. Pokroviteljstvo nad to razstavo (prireditvijo) pa sta prevzela Metalurško-kemijski kombinat cinka in svinca Trepče ter občinska skupščina Kosovske Mitrovice. Razstava je bila skrbno pripravljena in so obiskovalci videli mnogo lepih in redkih rudnin.

ŽIRI — Konec aprila je minilo 30 let od ustanovitve Tovarne športnih čevljev, iz katere se je razvila današnja „Alpina“. Z rastjo in razvojem te tovarne je tesno povezan ves razvoj Žiróv, ki predstavlja življenje in delo dobršnega dela Žirovcev.

kako si pridobiš prijatelje?

Dolga vrsta nas je čakala pred poštnim okencem. Opazil sem, da uradnik naveličano opravlja svoje delo: vpisuje priporočena pisma, jih tehta, lepi znamke in izstavlja potrdila.

„Ubožec,“ sem si mislil, „leto in dan opravlja isto delo! Kaj, ko bi ga malo razveselil?“ A kako?

Moral bi mu reči kaj lepega, mu narediti poklon, vendar takšen poklon, ki ne bi bil le puhlo laskanje.

Medtem ko je uradnik za okencem vpisoval mojo pošto, sem opazil, da ima lepe lase. Zato sem mu rekel: „Rad bi imel tako lepe lase kot vi.“

Uradnik je povzdignil oči, se nasmešnil in skromno pripomnil: „Ja, ja, некоč so bili res lepi.“

Odvrnil sem, da so še zmeraj lepi, on pa je sijočega obraza zašepetal: „Že marsikdo je občudoval moje lase.“

Pred nedavnim sem vratarja nekega newyorškega nebotičnika povprašal, v katerem nadstropju uraduje neki moj znanec.

Vratar je bil brhek v svoji čedni uniformi in mi je rad postregel z zeleno informacijo. Jasno in razločno mi je ponovil ime mojega znanca in po kratkem premoru dodal: „Osemnajsto nadstropje“. In po ponovnem kratkem premoru še: „Soba 118.“

Pohitel sem k dvigalu, pa se spet vrnil in mu rekel: „Moram vam čestitati, ker tako razločno odgovarjate na vprašanja. V tem ste zares mojster.“

Fantu so se zasvetile oči, in, ko sem znova pohitel proti dvigalu, si

je metuljčka pod vratom potisnil malo više.

Vljudnostne fraze, kakor „bodite tako dobri!“, „naredite mi uslugo!“, „ali bi vas motilo?“ in podobne niso odveč. Prav takšne besede blazijo rezki utrip vsakdanjosti in so podobne strojnemu olju, ki preprečuje, da stroj ne škriplje in ne cvili.

Vsak narod se v čem čuti boljšega od drugih in prav to je glavni vir lažnega patriotizma, pa tudi vojn.

In kakor z narodi je tudi s posamezniki. Vsakdo se v čem čuti več vrednega in prav zato si človekovo srce najlaže osvojiš, če mu daš kako čutiti, da priznava njegovo pomembnost v njegovem majhnem svetu. Toda to priznanje naj bo iskreno, zakaj resnica je, kar je zapisal že Emerson: „Vsak človek, ki ga srečam, je v čem boljši od mene in se od njega lahko kaj naučim.“

Žal pa prav takšni posamezniki, ki so najmanj upravičeni dvigati glavo, svoj manjvrednostni občutek radi preglašujejo z glasnim hruščem in s tolikšno prevzetnostjo, da so za okolje prava mora.

Kje in pri kom naj človek začne uporabljati čarovnijo iskrene pohvale in priznanja? Najboljše bo, če začne s tem kar doma, saj ni ta čarobni pripomoček nikjer bolj potreben in ga tudi nikjer ne uporabljajo bolj poredkoma kakor v domači hiši.

Gotovo ima vaša žena nekaj dobrih lastnosti, saj bi se drugače z njo ne poročili. A kako dolgo že niste naredili nobenega poklona njeni zunanosti in njenim vrlinam?

Ne začnite s tem nenadoma, da ne bo kaj posumila! A jutri ali pojutrišnjem ji prinesite nekaj rož ali kakšno bonboniero! Ne govorite: „Moram ji kaj pokloniti,“ ampak to tudi storite! Pri tem ji pogledjte v oči in ji recite nekaj lepih besed!

Če bi več mož in žena ravnalo tako, se ne bi vsak šesti zakon končal z razvezo.

malo za šalo malo za res

DELAM, TOREJ NIMAM.

„Ali veš, da nameravajo odpreti nova učiteljsišča?“

„Vem, a se mi zdi, da je bančnih uslužbencev že zdaj preveč...“

NE POPRAVLJAJTE PRETEKLOSTI, POPRAVLJAJTE SEDANJOST!

Vprašanje radiu Erivan: „Ali lahko postanejo ZDA komunistične?“

Odgovor radia Erivan: „V načelu že, a od kod naj potem dobimo žito?“

Vprašanje radiu Erivan: „Kje stoji kapitalizem?“

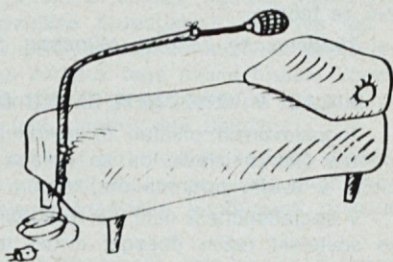
Odgovor radia Erivan: „Ob prepadu.“

Dodatno vprašanje: „Kaj tam počne?“

Odgovor: „Gleda dol na nas.“

Tovariši, če nam že teče voda v grlo, dovolite, da vam nekaj predlagam: jaz sem za kozarec vina!

JAZ KOLEDARJA NE POTREBUJEM. KO MI PRODAJO V PEKARNI KRUH OD SOBOTE, VEM, DA JE PONEDELJEK.

**GOVORNIŠKI ODER
ZA DALJŠE GOVORE**

Po Pavlihu

Novi ravnatelj bolnice za živčne bolezni gre prek vrta. Eden lahkih bolnikov puli plevel, ne da bi se zanj zmenil.

„Ali ne veste, kdo sem jaz?“ mu pravi novi šef.

„Ne.“

„Redni profesor. Docent na visoki šoli za živčno zdravljenje. Častni doktor. Častni član akademije znanosti...“

„Že prav,“ ga potrepilja pacient po ramih. „Nehajte! Pri meni se je prav tako začelo.“

„Ata, ali smem brati, dokler ne zaspiš?“

„Naj bo, ampak niti minute dalje!“

Učitelj: „Od mravlje se lahko marsikaj naučimo: marljiva je in neprestano dela. In kaj se potem zgodi?“

Učenec: „Nekdo jo pohodi.“

Črnka je prišla s svojim sinkom v veleblagovnico. Fantek je neki belki odgriznil prst. Seveda je začela ta vpiti, črnka je pa zgrabila otroka in ga začela tolči, da je bilo joj.

Nekateri kupci so se zavzeli za otroka: „Saj je res, da je zagrešil hudo stvar, a ubiti ga pa tudi ni treba za to!“

„En prst tu, en prst tam,“ je bila huda črnka, „kosil pa potem spet ne bo!“

„Obtoženi, vi ste tožitelja v železniški čakalnici pretepli, šli na peron, se vrnili in ga spet pretepli. Zakaj?“

„Vlak je imel zamudo, pa sem imel čas.“

„Moj mož misli, da je konj: je oves, zvečer pa mu moram pregledati podkve.“

„To je pa težji primer. Zdravljenje bo trajalo precej dolgo in ne bo poceni.“

„Za denar ne bo težko, saj je pogosto na konjskih dirkah prvi na cilju.“

Blaž odgovori prikupno dekle:

„Ali bi lahko zvedel vašo telefonsko številko?“

„V telefonskem imeniku je.“

„O, lepo! Kako pa se pišete?“

„Tudi to stoji tam.“

Mali papagaj svojemu očetu:

„Nikar me ne tepi, atek, saj sem že itak ves zelen in moder!“

„Pomisli, draga, v lipo, pod katero sem te zasnil, je treščilo!“

„Prav ji je!“

„Le kaj je z našima sosedoma? Že tri dni se ne tepeta.“

„Mogoče sta pa skregana.“

„V tej hiši nosim hlače jaz,“ se hvali gospodar pred gosti.

„Saj jih niti videti ni!“

„Seveda, ko mi je pa žena kupila predolg predpasnik.“

Mlada mamica je rodila sinčka. Ko ga je babica prvič videla, je rekla:

„Cel ata!“

„Kako?“

„Ker je prišel po polnoči.“

Mož pride domov opit. Žena mu grozi z valjarjem:

„Povej, ali boš še pil!“

Mož molči. Ona znova maha z valjarjem:

„Povej, ali boš še pil!“

„No, pa nalij še enega!“

„Ali se ti ne zdi, da me naredi ta klobuk za deset let mlajšo?“

„Ja, res. Kaj, ko bi si kar dva kupila?“

Pri uri zgodovine.

„Hočevnar, kaj so storili stari Slovani, ko so prebredli Savo?“

„Sušili so si hlače.“

Šef podrejenemu:

„Če si tako zabit, da si ničesar ne zapomniš, vzemi notes in si zapiši! Saj tudi jaz tako delam.“

„Kako imate lepe rože! Videti so, kot da bi bile naravne.“

„Saj so!“

„Kaj ne poveste! Pa so videti, kot bi bile umetne!“

Mimo ribiča, ki je pravkar pogrebnil iz vode ribo, je prišla znana klepetulja.

„Uboga ribica!“ je rekla.

„Sama je kriva,“ je dejal ribič. „Ko bi držala usta zaprta, bi se ji nič ne zgodilo.“

„Ne morem delati, če ne kadim. Sedaj, ko so se cigarete podražile, sem se moral omejiti.“

„Pri kajenju?“

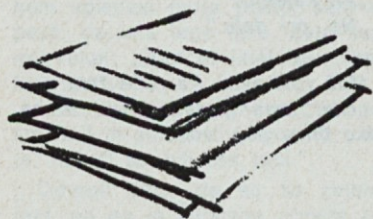
„Ne, pri delu.“

Mož vozi avto. Pa reče ženi: „Glej tega bedaka pred nama, kako blizu naju vozi!“

Hudičev advokat

MORRIS WEST —
JOŽE ŠKERBEC

Angleški duhovnik monsinjor Blaise Meredith je zaposlen pri Obredni kongregaciji v Rimu kot „hudičev advokat“: to čudno ime je uradni naslov človeka, ki mora preiskati napake svetniškega kandidata.

Meredith zve, da ima raka in torej le še nekaj mesecev življenja. Kljub temu ga prefekt Obredne kongregacije pokliče iz Londona v Rim in ga prosi, da bi kot „hudičev advokat“ preiskal življenje nekega Giacoma Neroneja, ki so ga Italijanski komunistični gverilci zadnje leto vojne ustrelili na skrajnem jugu

Italije, v Gemelli dei Monti. V življenju Neroneja sicer ni bilo vse čisto, a ljudje so ga začeli takoj po smrti častiti kot svetnika.

Meredith je odpotoval v Kalabrijo. V Valente je bil gost tamkajšnjega škofa Avrelija, silno praktičnega in dobrega človeka.

O Neroneju je zvedel, da je imel najbrž izmišljeno ime, da je bil 30 do 35 let star in da ni nihče vedel, odkod je. V Gemelli dei Monti je prišel ranjen in bolan za malarijo. Mlada vdova Nina Sanduzzi ga je sprejela k sebi. Zapustil jo je nosečo in si zgradil hišo v bližnji dolini. Tam je potem živel v molitvi in pomaganju najbolj potrebnim. Ko so prišli v kraj Nemci, se je z njimi pogajal v prid domačinom. To so mu gverilci očitili kot kolaboracionizem in ga zato ustrelili.

Meredith je našel v spisih o Neroneju štiri čudeže na njegovo priprošnjo, ki bi jih utegnili Obredna kongregacija v Rimu sprejeti.

Hudičev advokat se je odpeljal v Gemello Minore zaslišat očividce o Neronejevem življenju. Na tamkajšnjem dvorcu se je seznanil z angleško grofico Ano Luizo de Sanctis, s čudakiškim angleškim slikarjem Nicholasom Blackom, z zdravnikom judovskega porekla Aldom Meyerjem in z zapuščenim starim župnikom Anzelmom. Meredith je začutil, da vsi o Neroneju nekaj skrivajo, zdravnik Meyer pa mu je povedal, da je to zato, ker so vsi nekako krivi Neronejeve smrti.

Meredithu je zdravnik Meyer povedal nekaj podatkov o Neroneju: Bilo je proti koncu vojne. Neke poletne noči se je pojavil v hiši Nine Sanduzzi ranjeni ubežnik Anglež Giacomo Nerone. Meyer ga je pozdravil. Nerone se je zapletel v ljubezen z Nino. Ta je zanosila z njim. V pozni jeseni pa je pridobil vaščane za to, da so jeli oddajati v skupno skladišče rezervno hrano, kajti obojela se je zelo huda zima.

Meyer se ni mogel načuditi, da je Neroneju uspelo te skope ljudi pripraviti do zbiranja. Ta mu je odgovoril, da bo treba za to plačati ceno, ki bo verjetno zelo visoka. Na Meyerjevo vprašanje, kaj s tem misli, je odgovorila namesto njega Nina, medtem ko ga je objemala: „Rada imam tega človeka: nikogar

se ne boji in zmeraj plača svoje dolgove.“

„Ali ste bili s tem odgovorom zadovoljni?“ je vprašal Meredith Meyerja.

„Nekaj pozabljate, monsinjor. Kadar vidite moškega in žensko v takšni drži in ste zaljubljeni in tisto žensko, je samo ena stvar, ki bi vas zadovoljila. Vstal sem in odšel domov. Naslednji dan sva se sestala z Neronejem in začela s pravicami za zimo.“

„In sta uspela?“

„Ja. Preden so zapadli snežni zameti, so se priključili vsi iz Gemella Minore, in imeli smo skoraj tri tone zapečatenih živil v Favnovi votlini.“

V zamišljenih očeh Blaise Mereditha so hipoma zaplapolali spomini.

„V Favnovi votlini? Tam je pokopan, kajne?“

„Da, tam je pokopan,“ je ponovil Aldo Meyer.

XI. poglavje

Medtem ko sta se Blaise Meredith in Aldo Meyer pogovarjala pod figovim drevesom, je sprejela Ana Luiza de Sanctis v lepo okrašenem grajskem salonu Nino Sanduzzi.

Vstala je pozno, čeprav boljše razpoložena kot po navadi in, ko ji je sobarica povedala, da jo čakata Nina in deček, se je še malo zamudila z zajtrkom in oblačenjem. Kramljala je deset minut z Nicholasom Blackom, ki je bil na vrtu s slikarskimi potrebščinami, na hitro pregledala domače račune in jedilni list za večerjo, sedla v salon in poslala služabnika po Nino Sanduzzi.

Sedaj sta bili sami, medtem ko si je Paolo drgnil noge na vrtni poti in ogledoval vrtnarje, ki so hodili po cvetličnih gredah od enega konca do drugega, in leno spreletavanje rumenega metulja med drevesi.

Grofica je sedela na stolu z visokim naslonilom. Pravkar se je polepšala in njen videz je bil rahlo zmagoslaven. Roke je imela na krilu in preiskuječe oči uprte v neizrazni obraz vaščanke, ki je stala pred njo, vsa zaprašena od poti, s coklami na bosih nogah, a vzrav-

nana in ponosna kot drevo, ki se pripravlja kljubovati vetru.

„Razumela boš,“ je dejala Ana Luiza de Sanctis, „da je to izredna priložnost za fanta.“ Uporabljala je domače tikanje, da bi poudarila razdaljo med graščakinjo in dekle.

„Delo je,“ je odvrnila mirno Nina Sanduzzi. „To je dobro za otroka. Če bo delal vestno, bo dobro tudi za vas.“

„Kaj se njemu zdi? Se je razveselil?“

„Kdo more vedeti, kaj hoče otrok? Tukaj ja pač, pripravljen, da začne delati.“

„Nisva govorila o plači.“

Nina Sanduzzi je napravila kret-njo, da je to posebno ne zanima. „Doktor je dejal, da mu boste plačali, kot je navada.“

Ana Luiza de Sanctis se je bla-gohotno nasmehnila.

„Naredili bomo malo boljše. Go-spod Black mi pravi, da je fant na-darjen in da ima dobre lastnosti. Plačali mu bomo plačo za moškega.“

„Za delo moškega, prav. Doktor bo delal kot možki.“

Odgovor je bil dvorezen, a gro-fica ni doumela osti, ker je bila šibka v narečju. Nadaljevala je torej ustrežljivo in veselo:

„Če bo fant pridno delal in ve-liko pokazal, lahko zanj veliko sto-rimo, ga izobrazimo, mu pomaga-mo, da napravi kariero, morda ga celó pošljemo v Rim.“

Nina Sanduzzi je zamišljeno pri-kimala, njen pogled pa je ostal še naprej zastrt in neizrazit. Prepro-sto je dejala:

„Njegov oče je bil izobražen člo-vek. Ponavljal mi je, da je treba najprej vzgojiti srce in potem gla-vo.“

„Seveda,“ je odvrnila grofica s prisiljeno živahnostjo. „Njegov oče! Giacomo Nerone je bil tvoj ljubi-mec, kajne?“

„Bil je človek, ki sem ga ljubi-la,“ je dejala Nina Sanduzzi. „On me je ljubil in ljubil je otroka.“

„Čudno je, da se ni poročil s te-boj.“

Niti senca vznemirjenja se ni po-kazala v njenih mirnih očeh in na njenem spokojnem obrazu. Stavek je obtičal v tišini. Ane Luize se je polastil bes. Rada bi udarila žen-sko in videla rdeče madeže svojih

prstov na njeni temni koži. Toda ni si smela privoščiti tega užitka, ker je morala biti diplomatska in uporabljati nasmeške in pretvarjanje. Živahno je torej nadaljevala:

„Deček bo seveda bival tukaj. Čutil se bo udobno in dobro bo je-del. Lahko ga boš imela ob ne-deljah doma.“

„Sem govorila z monsinjorjem iz Rima,“ je dejala Nina z mirno preu-darnostjo. „Prosila sem ga, naj go-vori s fantom in mu pomaga. Paolo je v težkih letih.“

„Ne bi smela nadlegovati mon-sinjorja Mereditha,“ je dejala osor-no grofica. „Bolani je in zaposlen z važnimi zadevami.“

„Ukvarja se z mojim Giacomom, gospa. In kaj more biti važnejšega od Giacomovega sina? Poleg tega mi je monsinjor dejal, da bo sre-čen, če bo mogel pomagati.“

„Lahko greš,“ je rekla grofica. „Pusti tukaj dečka in vrtnar mu bo odkazal delo!“

Nina Sanduzzi ni napravila kretnje za odhod, ampak se je sklonila in vzela v roke slamnati cekar, ki ga je zmeraj nosila s seboj. Poiskala je v njem majhen zavojček, skrbno zavil v papir in ga ponudila grofi-ci.

„Kaj je to?“

„Moj sin bo prišel v vašo hišo. Ne sme priti s praznimi rokami. Dar je.“

Preprosta hvaležnost kretnje je zbegala grofico. Osupla je vzela zavojček in dejala:

„Hvala! Smem vprašati, kaj je?“

„Revna sva,“ je dejala Nina San-duzzi. „Dajeva od svojega srca, ne od svojega bogastva. Nekega dne bo Giacomo morda blažen in tedaj bo to za vas dragoceno. Košček perila je, ki ga je imel na sebi, ko so ga ubili. Okrvavljen je. Hočem, da ga vzamete od njegovega sina.“

Ana Luiza ni odgovorila. Z brez-krvnim obrazom in tresočimi se ustnicami, ki so neslišno nekaj še-petale, je strmela v zavojček kot hipnotizirana. Ko je čez čas dvi-gnila pogled, je bila Nina že od-šla, in videla je le sončne žarke, ki so poševno osvetljevali drobce prahu in zeleno krpo trate, po ka-teri je ob vrtnarju hodil deček, ki bi bil lahko njen sin.

Aldo Meyer in Blaise Meredith sta se vzdignila od mize in se spre-hajala po kamniti potki, ki je preč-kala vrt. Prehajala sta iz sonca v senco in nazaj, in njuni čevlji so topotali ob kamnih.

„O čem sva si na jasnem od tega trenutka?“ je vprašal Mere-dith na svoj natančni in postavni način. „Kaj imava? Ubežnika, za-ljubljenega moškega, človeka, ki prevzame vodstvo in odgovornost v naselju, ki mu je nudilo zato-čišče. Njegova preteklost je skriv-nost, njegova prihodnost dvom-ljiva, njegova sedanost je, kar ste mi vi povedali. Nimamo znakov ne o njegovem verskem prepričanju ne o njegovem nravnem ravnanju.“

dalje na 34. strani

slovinci po evropi

anglija

Umrl je 25. aprila Franc Kocjan v kraju Church Streton blizu Shrewsburyja. Pogreb je bil 29. aprila. V domovini zapušča sorodnike in tu ženo. Vsem naše iskreno sožalje! Naj počiva v miru!

V Oldhamu sta dala brata Vili in Štefan Grebenar svoja domova blagosloviti. Naj bosta prijetno bivališče vsem, ki bodo prebivali pod njuno streho!

Pohvala vedno dobro dene. V listu „Catholic Herald“ 15. aprila, kjer je redna rubrika o župnijah in občestvu, je za Bedford in svojo župnijo Sv. Jožefa napisal kanonik A. Hulme tudi o Slovencih, ko obravnava vernike raznih narodnosti, da jih je sicer „po številu malo, a so zelo dobri“.

V nedeljo, 19. junija, imamo skupno romanje v kraj Aylesford, ki se ga bo udeležil tudi p. Werenfried van Straaten, nam znan že iz lanskega romanja. Tudi on vabi, da bi se udeležili tega romanja v čim večjem številu.

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ — Marijo smo ves mesec častili s tem, da smo po maši vedno peli lavretanske litanije z odpevi. Malo dalj je bogoslužje zaradi tega trajalo, pa nihče ni zaljeto tega ušel iz cerkve.

V nedeljo, 8. maja, smo v cerkvi prosili za duhovne poklice, predvsem, da bi Bog dal našemu narodu dovolj dobrih duhovnikov. V našem centru smo pa slavili naše matere. Mize so bile lepo pogrnjene in na njih kozarci s šmarnicami in tri velike torte.

Prireditev smo začeli s pesmijo

„Mami, oj naša zlata mami“, ki sta jo peli Häuschenovi Sonja in Krista, refren pa vsi. S Kajuhovo pesmijo, ki jo je posvetil materi v taborišču na tujem, je pozdravil navzoče matere Planjškov Mihi, oblečen v narodno nošo. G. Hrastelj nam je prebral odstavek iz Cankarja in Henri Bordeaux-a, ki poveljujeta preproste, verne matere. V narodno nošo oblečena je recitirala Prešernovo „Lepo Vido“ Grandovčeva Darinka. Naslednja pesem nas je spomnila, da nimamo samo svojih mater, temveč tudi skupno mater, našo Slovenijo. Pesem Otona Župančiča „Z vlakom“ nam je recitirala naša nevesta, Zoretova Metka. V spomin mrtvim materam nam je spet g. Hrastelj prebral v pesmi zloženo pismo materi, ki ga je napisal njegov brat, stolni dekan v Mariboru in letos biseromašnik, g. Franc Hrastelj. Tudi on je bil pod nacisti zaprt v Dachauu.

Izseljenski duhovnik je nato pokazal, da so dobre matere, ki so pripravljene na največje žrtve, prav v tem podobne Kristusu, ki je tudi za nas življenje dal. Opozoril je tudi na skupno Mater Marijo in smo po govoru zapeli pesem „Marija, skozi življenje voditi srečno znaš“. Nato sta nam Sonja in Krista zaigrali na harmoniko nekaj pesmi.

Potem se je pa začel zabavni del našega praznovanja. G. Štefan Baranja je mojstrsko natezal harmoniko. Za lačne in žejne sta pa skrbela naša stebra g. Stanko in ga. Ana Duhanič. Ker je g. Stanko v soboto godoval, smo mu zapeli folklorno pesem „Tukaj leže“.

Vsem, ki so sodelovali pri materinskem dnevu, naj bo na tem mestu izrečena iskrena hvala!

Kakor je bilo sporočeno, smo zbirali za nakup harmonike. Ker je pa g. Sadl kupil sam štajersko harmoniko, smo se odločili, da bomo kupili raje električni harmo-

nij, ki ga bomo imeli v klubu. Nekaj čez 5.000.— šilingov smo zbrali. Polovico, to je 6.000 šilingov, nam bo dal Dušnopastirski urad. Morali bomo torej nekaj sto šilingov še med seboj zbrati. Tako bomo lahko organizirali pevske vaje, da bo petje ne samo zadeva zbora, ampak vseh navzočih vernikov.

Naš zavedni rojak g. Ivan Živkovič in njegova žena Ivanka sta 29. aprila dobila tretjega sina in mu dala ime Borut. Rojen je bil v Celovcu. Staršem k rojstvu čestitamo.

NATTERNBACH — Hausedrova družina, ki prebiva v tem kraju, se je odločila, da si postavi svoj lasten dom. Sedaj je že pod streho. Lepo je, da so poleg sorodnikov prišli pomagat zidat tudi „naši zidari“ g. Zorè, g. Ludvik Sadl in g. Kisilak. Še lepše je pa, da za delo niso zahtevali nobenega plačila. Tako je prav! Tako se v dejanju vrši krščanska ljubezen do bližnjega. Saj res ni lepo, če bi delali vse samo za denar; kaj pa bomo prinesli pred nebeška vrata v tem primeru? Ga. Viktorija se vsem pomagačem po tem potu lepo zahvaljuje za pomoč.

SOLNOGRAŠKA

HALLEIN — V Halleinu se nam vedno kaj dogodi. Če smo se v marcu morali umakniti Hrnatom, ki so pred nami začeli z božjo službo, smo se pa v aprilu znašli istčasno s pravoslavnimi Srbi. Ker jih je bilo manj kot nas in imamo mi pravico do cerkve ta dan, so se oni umaknili v stransko kapelo. Mi smo nje motili s svojim petjem, oni pa nas. Po drugi strani je bilo pa to res ekumensko, ko smo v isti cerkvi ob istem času slavili skupnega Očeta v nebesih in potrpeali drug z drugim. Po maši smo se zbrali pri Röcku in smo našemu rojaku Juriju Nežmi zapeli „Kol“

kor kapljic", ker je prav ta dan go-
doval.

TENNECK — Hvala Bogu, skraj-
šani delovni čas je za nami! V
tovarni se dela spet s polno paro.
Upamo, da ne bo spet prišlo do
krize ali odpustitev z dela.

Več rojakov je trenutno na *bol-
niškem dopustu*. Predvsem so pri-
zadeti tisti, ki so najdalj časa v
Tennecku. Zaradi nog sta na dopu-
stu Štrigovčana g. Dolinšek in g.
Fajfar. G. Ogorelec nosi roko v
gipsu, ker mu je stroj stisnil prst.

Vsem želimo, da bi čimprej okre-
vali in z rednim delom mogli skr-
beti za svoje družine. Saj jih je
prav ta skrb pognala po svetu.

V nedeljo pred Vnebohodom je
pristopila prvič k sv. obhajilu ma-
la Alenka Kolarič.

Na materinsko nedeljo smo se
po maši zbrali v manjši dvorani,
ker je bila v velikem klubskem
prostoru grafična razstava, ki jo je
priredil kulturni referat ZDA z
Dunaja. Prihodnjič pa bomo po ma-
ši ostali kar v naravi in pekli za
cerkvijo čevapčiče. Upamo, da
vreme ne bo nagajalo.

V družini Draga Lepen in nje-
gove žene Dušanke se je *rodil* pr-
vorojenec Dino. Otrok je bil rojen
v Schwarzachu. Staršem, ki so do-
ma iz Čakovca pri Zagrebu, k roj-
stvu iskreno čestitam.

SALZBURG — Tretjo nedeljo v
juniju bomo imeli *mašo* v *Nieder-
almu* ob štirih popoldne; potem bo-
mo na farovškem vrtu pekli čevap-
čiče.

PREDARLSKA

Duhovna obnova za Veliko noč:
Prešlo je kar v „dobro navado“, da
se zberemo na cvetno ali na post-
no nedeljo ter ves dan poslušamo
predavanja o aktualnih verskih ali
družinskih vprašanjih.

Vsebinska letošnjih premišljevanj
je bila izražena z geslom: „Družina
— Cerkev v malem“. Duhovno ob-
novo je vodil prekmurski rojak, ka-
pucin p. Štefan Balažic. Največ
tukajšnjih rojakov je iz Prekmurja;
že zato smo pričakovali dober od-

*Zaključna
sveta daritev
po končani
duhovni obnovi.*

ziv, ki pa ni bil prav nič manjši
pri rojakih, ki so doma od drugod.
P. Balažic je znal namreč v zelo
priljudni obliki povedati, kar je
hotel. Poudaril je, da zakonska zve-
za ni nekaj časovni dogovor in da
ima le tedaj tisti polni, odrešujoči
smisel, če sta si mož in žena tako
blizu, da hočeta ohraniti medse-
bojno zvestobo in ljubezen do gro-
ba. Iz čustva porojena, mora za-
konska ljubezen prekrasiti obadva,
tako da je njuna zveza za vedno
hotena in da živi iz medsebojnega
zaupanja ter vsakdanjih žrtev, ki jih
zakonca prinašata drug za druge-
ga in za njune otroke.

Če otroci živé v takem okolju in
če čutijo, da je v družini vedno
prisotno še neko višje bitje, potem
jim bo ta odrešilna enotnost živ-
ljenja postala nezlomljiva opora za
vse življenje. Kot povsod velja tu-
di v verskem oziru, da se otroci ne

vzgajajo z besedami, temveč z
vzgledom.

Razgovor se je pletel tudi okoli
družinskih težav in o tem, kako jih
premagati. Žal ta razgovor ni pri-
šel prav v tek, ker večina menda
ni bila pripravljena o lastnih teža-
vah javno govoriti.

Udeležba je bila približno ista
kot preteklo leto. Naš župnik g. Ža-
gar je spričo tega sprožil vpraša-
nje, ali naj bi tako srečanje sploh
še prirejali, ker ni videti, da bi za-
nimanje raslo. Udeleženci so nato
dali odgovor, ki ga pravzaprav nis-
mo pričakovali. Rekli so: „Ne samo
enkrat na leto, temveč večkrat bi
bilo treba izčrпно govoriti o vpra-
šanjih, ki nas zadevajo.“ Pobuda
je bila dana na glasovanje, in veči-

*Pogled na del naših rojakov pri
duhovni obnovi na Predarlskem.*

P. Štefan Balažič, ki je vodil letos v postu duhovno obnovo na Predarlskem.

na, v razmerju 5:1, je bila za to, da imamo duhovno obnovo ne enkrat, temveč dvakrat na leto.

Rečeno je bilo tudi, naj bi enkrat razglabljali splošna verska vprašanja, drugič pa reševali vprašanja iz praktičnega življenja. Napravil naj bi se smotrni načrt za nekaj let naprej.

Po končanih predavanjih je bila prilika za sv. spoved in dan smo zaključili s sv. mašo, pri kateri so bile blagoslovljene slovenske butarice oz. oljčne vejice.

Tudi to pot moramo ugotoviti, da je bila sv. maša pač višek vsega dneva, da smo vsi bili veseli, da lahko v složni skupnosti dajemo čast Bogu in utrdimo medsebojno prijateljstvo. Posebno nas je veselilo, da so se zopet zbrali *cerkveni pevci* in vodili ljudsko petje. Ker je bila to cvetna nedelja, smo brali pasijon z razdeljenimi vlogami, zbor pa je prepeval odgovore, kjer nastopi množica oz. zbor farizejev.

Po končani sv. maši se skupina kar ni hotela raziti; zato upamo, da se bomo radi zbrali zopet pred božičem in da nam ne bo žal, da

smo se odločili, da dvakrat v letu obnovimo in poživimo zvezo z našim skupnim ciljem.

Vsem interesentom lahko sporočimo, da smo že rezervirali termin za *božično duhovno obnovo*, ki bo na Marijin praznik, dne 8. decembra t. l. Vsi ste že sedaj prisrčno vabljeni.

GRADEC

Slej kot prej je naša *nedeljska maša* — vsako nedeljo ob pol deseti uri — tudi naše poglavitno srečanje.

Ob *torkih zvečer* nas sedaj ne prihaja veliko. Izjema je bila le torek po *materinskem dnevu*, ko smo se materam na čast številneje zbrali, si zapeli, se poveselili in si ob glasbi ogledovali slikice in filme o naših izletih.

Letos za binkošt nas bo popeljal avtobus na Dolenjsko; dolina reke Krke bo naš poglaviti cilj.

Sicer pa naši ljudje za nedelje pridno odhajajo na svoje domove v Slovenijo. Zaradi majhne razdalje je to lahko mogoče.

Prejšnji župnik za Slovence v Gradcu, *Janez Hafner*, je moral v februarju za nekaj časa v bolnišnico. Z veseljem ugotavljamo, da je sedaj doma in še precej zdrav. Bog daj, da bi še veliko let tako ostal!

belgija

LIMBURG-LIEGE

Mlada ognjišča: Nismo še poročali, da je 11. 2. 1977. rojak g. Albert Župevc v Winterslagu popeljal pred oltar svojo nevesto gđc. Olgo Kadičnik. Iskreno čestitamo in voščimo vso srečo.

Poroka g. Martina Novaka iz Watterschei-a, člana „Vesele mladine“, „Študentovskega ansambla“ in našega mešanega pevskega zbora (poleg številnih delavnosti v flamskih ustanovah) z gđc. Majdo Bollen je bila lep praznik cele naše skupnosti. „Vesela mladina“ je

svojega člana s častjo sprejela pri izhodu iz cerkve. Zvečer pa je novoporočencema poleg „Vesele mladine“ s pesmijo čestital tudi mešani zbor. Vsi so bili bogato pogoščeni.

G. Martinu in ge. Majdi želimo vso srečo. Upamo, da s to poroko nismo zgubili g. Martina, temveč celo pridobili novo sodelavko go. Majdo. Saj je tako prijetno v naši družbi mladih! In čim več nas bo, tem uspešneje bomo vršili poslanstvo mladih in veselih kristjanov.

Družini Novak-Dimec se iskreno zahvaljujemo za gostoljubje ob poroki njihovega sina g. Martina.

Smrt zaslužnega sindikalista: Bridko nas je prizadela vest, da je v Bruslju nenadoma umrl dr. Franc Lipovec, vodja urada za tuje delavce pri Krščanskem sindikatu. Rajnki se je rodil 1913 v Kočevski Reki. Vse študije je opravil v Sloveniji. Do smrti je bil navdušen pristaš SLS.

V Belgijo je prišel kot politični begunec. Njegovi začetki v tej deželi so bili težki. Prijeti je moral za vsako delo, dokler ni Krščanski sindikat v njem spoznal izredno sposobnega uradnika. Nešteti pomagal v tiskih. Njegovo posredovanje je bilo zelo uspešno, ker je kot pravnik dobro poznal zakon in si je s solidnim delom in prijaznim nastopom pridobil lep ugled na vseh odločujočih mestih. Rojaki iz Jugoslavije in številni priseljenci drugih narodnosti mu dolgujejo trajno zahvalo. Da so mnogi njegovo dobroto zlorabili, se razume samo po sebi.

Pred leti se je na naših odrih uveljavil tudi kot nadarjen igralec. Poklicno delo pa ga je tako zaposlilo, da smo ga na slovenskih prireditvah videli vedno manj.

Slovenijo je zapustil zaradi komunizma. Do smrti je ostal neugnani svobodnjak. Naj ga Bog poplača za zvesto službo bratom in sestram v tiskih! Ohranili ga bomo v hvaležnem spominu. Žalujemo družini izražamo krščansko sožalje.

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Nad 320 Slovencev in Slovenek se je udeležilo letošnje 24. SLOVENSKE PRIREDITVE, ki smo jo imeli v Gilly-Haies (Charleroi) v soboto, 30. aprila 1977.

Prostorna župnijska dvorana „Familia“ se je napolnila s pretežno slovensko publiko: rojaki in rojakinje iz Charleroi in okolice, Borinage, Bruslja, Antwerpna, iz daljnega Limburga in letos so nas prvič obiskali tudi iz Pas-de-Calais (Francija) g. Stanko Kavalar in več tamkajšnjih rojakov.

Nad odrom je blestel velik napis „Dobrodošli na slovenski prireditvi — bienvenus à la soirée slovène!“ in ob strani na častnem mestu slika našega največjega pesnika dr. Franceta Prešerna in plakat v barvah letošnjega vabila, na katerem je bila upodobljena idila iz slovenske vasi.

Umetniško izdelan program te edinstvene kulturno-zabavne prireditve je bil vsem udeležencem na razpolago — zastoj! Kulturni del se je začel ob 16,45 z otvoritvenimi besedami g. Kazimira Gaberca, izseljenskega duhovnika, ki je gosiral osrednjo misel letošnje prireditve: „...prinesel sem v srcu svojo domovino v tuji svet“ (Karel Mauser). Jasno in jedrnatost je pojasnil, kaj je treba razumeti pod besedo „domovina“, in poudaril je, da, kakor je mati ena, tako je tudi domovina le ena! Vezi z domovino ne moremo nikdar pretrgati. Pripadnost neki državi je mogoče menjati, nikdar pa pripadnost svojemu narodu in domovini. Citiral je tudi sledečo Mauserjevo misel:

„Dragi prijatelji — pokonci glave! Slovenski človek na tujem ne raste v zemljo, mi rastemo kvišku. Glave sklanjamo in kolena pripogibamo samo pred Bogom in pred nikomer drugim. Slovenski svobodnjaki smo, pri katerih naj bo beseda kakor pečat in, če kdaj vekamo, vekamo naskrivaj med štiri stenami in v temi. Svet naj vidi naš svetel obraz in našo voljo. To je Slovenec, to je slovenski človek, to je naša kri!“

Ker nosimo domovino v svoji

duši, nam je uspelo tudi v tujini ustvarjati leto za letom te „koščke domovine na tujem“, kar so naše tradicionalne slovenske prireditve od leta 1954 dalje.

Prva točka programa je bil „Venček slovenskih narodnih pesmi“ v izvajanju slovenskega pevskega zbora „Simon Gregorčič“ iz Bruslja pod vodstvom pevovodje Franca Gjoreka. Zapeli so ubrano in blagoglasno. Vsi pevci in pevke, slavnostno oblečeni, so imeli na prsih rdeč nagelj in rožmarin, simbol naše Zveze. Ljudje so v tišini in z velikim zanimanjem sledili vsaki pesmi in navdušeno ploskali. Mimogrede povedano: ta pevski zbor je res iz vse zapadne Belgije, saj so v njem pevci in pevke iz Bruslja, Charleroi in Antwerpna!

Pri točki „Naši najmlajši“ so nastopali letos le trije: Sonja Lafourt iz Lobbes in Mariette ter Josiane Moyaux iz Charleroi.

Glavna točka programa je bila seveda veseloligra v dveh dejanjih s prologom: „Cilka, hči divjega lovca“, ki jo je za to priliko priredil in režiral Kazimir Gaberc. Vsi igralci in igralko so se potrudili in res mojstrsko podali vsak svojo vlogo in uspeh je bil res zadovoljiv.

Vsa dvorana je v zgledni tišini sledila smešnim prizorom in se od časa do časa do srca nasmejala. Na koncu so se vsi nastopajoči še predstavili občinstvu in želi zaslužen aplavz. Po končani veseloligri so znova prišli na oder pevci in pevke ter nam zapeli v slovo še „Glejte, že sonce zahaja“.

Nastop „Vesele mladine“ iz Limburga je nato navdušil vse. Pod vodstvom učiteljice Varzsak-Kos so

nam fantje in dekleta prikazali več narodnih plesov in običajev. Vsi so bili oblečeni v slikovite narodne noše. Res lepa sklepna točka kulturnega dela programa!

Pri zabavnem delu programa, tako imenovani „domači zabavi“, nam je kulturno-zabavni „Študentovski ansambel“ iz Genka pričaral z mladostnim navdušenjem lepoto slovenskih polk in valčkov; vmes so zaigrali tudi nekaj moderne glasbe in so tako res zadovoljili staro in mlado. Igrali so nepretrgoma od 20. do 1. ure zjutraj.

Domačnost in prisrčnost sta bili navzoči med nami kot pri vseh dosedanjih prireditvah in vsi smo se počutili kot ena sama družina — katero povezuje misel, da smo v svojih srcih prinesli domovino v tuji svet!

Iskrena zahvala vsem članom in članicam „Zveze slovenskih kulturnih delavcev — Charleroi“, ki je organizator te prireditve, kakor tudi ostalim sodelavcem in sodelavkam za njih požrtvovalnost! Tako je tudi ta naša prireditev kulturno-zabavnega značaja, uspela v zadovoljstvo vseh!

Prihodnje leto, če Bog dá, bomo pa praznovali našo jubilejno — 25. slovensko prireditev, ki bo v isti dvorani „Familia“ v Gilly-Haies (Charleroi) v nedeljo, 30. aprila 1978.

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo v cerkvi sv. Vincencija Pa-

Pariški
ansambel
rad razveseljuje
s svojimi
prijetnimi
„vižami“.

„Ob poročnem spraševanju“ pri letošnjem prvomajskem srečanju v Parizu.

„Barmance“ na „Slovenskem večeru“ v Parizu so bile pridne in tudi vesele, kot kaže slika.

Napraviti okusne čevapčiče je prava umetnost, treba pa jih je tudi zaliti. (Pariz)

velskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau:

— prvi dve nedelji v juniju ob petih popoldne;

— zadnji dve nedelji v juniju, ves

julij in avgust ter tri nedelje v septembru ob šestih popoldne; — z zadnjo nedeljo v septembru pa zopet začnemo ob petih popoldne.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, Paris 15°, tel. 577-69-93, métro Charles Michels — je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa po dogovoru z duhovnikom.

Na veliko soboto, 9. aprila, je po hudi bolezni umrl Matjaž Kolman in bil pokopan v petek, 15. aprila, ob lepi udeležbi rojakov. Pokojni je bil star 77 let, doma je bil na Hotizi v Prekmurju, v Franciji pa je živel in delal od leta 1925. Njegovi družini doma izrekamo svoje sožalje!

Na prvomajskem srečanju je bilo res prijetno. Ob dveh šaljivih prizorih, ki so nam ju mojstrsko predstavili igralci pod vodstvom Janeza iz Argentine, smo se naprej od srca nasmejali, kako se je „zviti“ krčmar Franc pustil potegniti od Janeza in Eda ter Jožeta, ob drugem prizoru pa so si poročeni priklicali v spomin podobne dogodke ob svoji poroki, napeto sledili poročnemu spraševanju in se sami zaskrbljeno vpraševali, kako bosta Edo in Slavica „zvozila“ pri strogem gospodu Karlu.

Domača zabava je potekala v najlepšem razpoloženju, za katerega so pridno skrbeli muzikanti, ki so tokrat prinesli s sabo svoj napis: „Pariški ansambel Slavček“, ki ga je okusno napravila Nadja Gaberšček; Karlo s svojo ekipo je kot na tekočem traku pripravljaval čevapčiče, „barmance“ pa so ves večer neumorno stregle s hrano in pijačo; seveda tudi ne pozabimo Branka, ki je večer prebil pri blagajni, in gospoda Friderika, ki je bil zadolžen za vstopnice. Naše dobre gospé so tudi tokrat napravile in prinesle tako dobro potico, da je kmalu vsa pošla. Sestra Cirila pa je s tombolo skrbela, da se otroci niso dolgočasili.

Znana slovenska slikarica gospa Marjanica Savinšek je darovala krasno umetniško sliko „Krizanteme“, ki jo je na licitaciji prodal v korist Slovenskega doma v Parizu

gospod Ciril, izlicitiral pa jo je za 1.500 F slovenski podjetnik g. Franc Turšič.

Vsem požrtvovalnim sodelavcem in darovalcem, ki so pripomogli in pripomogle k lepemu večeru, prišrna zahvala!

Društvo Slovencev v Parizu vabi vse in vsakega na naše prihodnje — junijsko srečanje, ki bo v soboto, 25. junija, v dosedANJI dvorani na 26 rue Charles Fourier, Paris 13°; métro Place d'Italie. Srečanje se začne ob petih popoldne, ko bo najprej maša, nato pa domača zabava, da tako pred počitnicami še enkrat preživimo skupaj lep večer.

SLOVENSKI DOM V PARIZU

Iz svoje vsakdanje izkušnje v Parizu vidimo in čutimo (enkrat ni kapela prosta, drugič so zasedeni prostori za šolo in veronauk, vedno so težave z dvorano za srečanja), kako neobhodno potrebujemo Slovenski dom v Parizu. Zato pa vsak dan mislimo na našo skupno zadevo!

Darove pošiljajte na poštni čekovni račun:

C. C. P. PARIS 19285 F
MISSION CATHOLIQUE
SLOVENE
7, rue Gutenberg
75015 PARIS

ali bančne čeke na isti naslov, ali pa izročite svoj dar našim poverjenikom!

CHANTELOUP (Yvelines)

12. marca sta Bernardka in Slavko Šturm z veseljem prinesla h krstu hčerko Céline, botrovala pa sta ji njena sestra Irenica in Ivan Ivančič. Z družino se veselimo tudi mi.

MELUN (Seine-et-Marne)

Skupna maša bo v nedeljo, 19. junija, ob 9. uri dopoldne v poljski cerkvi v Dammarie, 81 rue Adrien Chatelain.

PAS-DE-CALAIS in NORD

Marijin mesec nas je zbral okrog šmarničnih oltarjev. Čeprav se nismo mogli zbirati vsak dan k po-

božnosti, smo vsaj dvakrat tedensko pozdravili majniško Kraljico.

Bližamo se počitnicam, ki so mladini kot tudi odraslim zelo potrebne. V mesecu juniju imamo 15. zaključek slovenskega tečaja in katekizma. Ob tej priliki bomo napravili izlet v *Dadizelle* v Belgiji.

V juliju imamo *dve romanji*: od 4. do 7. v *Ars in La Salette*, od 17. do 23. pa v *Lurd*.

V avgustu je *vsakoletno romanje* vseh rojakov iz *Pas-de-Calais* in *Nord na Loreto*. Ob 10. uri bo maša za žive in umrle rojake; ob 15. uri pete litanije. Vljudno vsi vabljeni!

Slovenske službe božje ne bo sledeče nedelje: 21. in 28. avgusta ter 4. septembra. Redno se bo začela služba božja povsod, kjer je uvedena, zopet 11. septembra. Za nujne slučaje se v tem času obrnite na francosko župnijo ali v Pariz, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris, tel. 577-69-93.

Krstna voda je prerodila sledeče: v *Mericourt-Mines* 24. aprila Štefana Edmunda Ciesielski; 7. maja Štefanijo Ismerijo Martinčič. — V *Tourcoing* 24. aprila Mirjano Domitrovič.

Naj jih Marijino varstvo spremlja vse življenje! Srečnim staršem čestitamo!

ALGRANGE (AUMETZ)

7. maja smo pokopali gospo NEŽKO HREN. 21. januarja je obhajala svoj zadnji god na tem svetu in je izpolnila 83 let. Bila je doma iz Slovenske Konjice na Štajerskem. V Francijo je prišla leta 1925 in je živela do vojne v Aumetzu, potem pa v Algrange. Leta 1962 je izgubila moža, leta 1968 si je zlomila nogo v kolku in potem skoraj ni mogla sama od doma, čeprav je v spremstvu šla še večkrat v Slovenijo.

Toda čemu vse to opisovanje in naštevanje? Kdo od Slovencev v okolici, tudi širši, pa ni poznal gospe Nežke? Pa tudi od domačinov? Tudi ti so jo večinoma poznali kar pod imenom Nežka; morda zato, ker so to ime vseeno lažje izgovorili kot pa priimek Hren.

*Celina Sturm
je bila
krščena
(Chanteloup,
Francija).*

Vendar je gospa Hren toliko storila za Slovence v okolici, da je zelo prav, da ob njeni smrti iz hvaležnosti vsaj glavno zapišemo. Pred vojsko je bila — starejši to vedo — v Aumetzu in okolici živahna kulturna dejavnost in gospa Nežka je bila z vso dobro voljo zraven, — tudi pri pevskih nastopih in igrah, ki jih ni bilo malo, ne enih ne drugih in so jih še ponavljali drugod. Tisti, ki je kdaj imel kakšno vlogo pri igri, vé, koliko časa to vzame in pevske vaje prav tako in vendar je pokojna našla čas tudi za vse to.

Toda ni bilo le to. Imela je na hrani delavce, pospravljala je stanovanje č. g. Švelcu in še prej č. g. Kastelicu, treba je bilo delati na vrtu, krmiti žival in še sto drugih stvari.

Bila pa je tudi zavedna Slovenka; bila je rada Slovenka; hvaležna je bila še zdaj v starosti očetu, ko ji je dal vedeti, da bo šla v slovensko ljudsko šolo. Kako rada je bila v slovenski družbi, kako vsa človeška in družabna je bila, ni ji manjkalo domislje, kako gostoljubna je bila!

Pa gospa Hren je bila tudi zgledna kristjanka. Ni manjkala, razen v boleznih, pri nobeni slovenski maši, kar jih je bilo v Algrange. Kako rada je šla na romanje k Mariji Pomagaj v Habsterdick; kako rada je šla v Lurd in bi bila še šla, pa zaradi zlomljene noge ni hotela biti v breme drugim! Bila je naravnost zasidrana v Boga. Kako rada je brala in molila! Če si prišel

k njej, si jo navadno našel zatopljeno v branje ali molitev; rožni venec ji je bil zvest spremljevalec. Bila je raznašalka tudi „Naše luči“. Rekla je: Jaz preberem „Našo luč“ od prve do zadnje strani; jaz preberem „Družino“ od prve do zadnje strani; ali: Nisem je še, pa jo bom; do zdaj nisem imela še časa. Pošiljali so ji tudi „Ognjišče“ in imela je še druge časopise.

Koliko je dobrega storila slovenskim misijonarjem! Njena hiša je bila, zlasti dokler ni bilo slovenskega duhovnika v Aumetzu, po besedah msgr. Grimsa, prava misijonska postaja, kjer se je misijonar lahko odpočil in nabral novih moči za dušo in telo in za nadaljnje delo.

Naj ji bo Bog sam bogato plačilo za vse, kar je storila in živela: On, ki daje, da dihamo, da živimo in da delamo; On, ki nam daje zveličanje, vendar, ki noče našega zveličanja brez našega sodelovanja; Gospod Bog, ki vé za vsako našo odpoved in žrtev in ki se v velikodušnosti in povračilu ne da prekositi.

Njena smrt nas sicer ni iznenadila. Ona sama jo je slutila in nam to dala tudi vedeti, ker je ugaševala kakor ugaša dan. Hudo nam je, radi bi jo še imeli med nami, a tolaži nas zavest in vera, da je gotovo pri Bogu, čeprav se morda mora v vicah še kaj očistevati in pa, da je Bog naš cilj in da je pri Bogu naša prava domovina; pa da smo v duhu še vedno lahko

pri njej in ona pri nas. Naj ostane res v duhu med nami in nam sve-ti!

TUCQUEGNIEUX-MARINE

„Udari pastirja in ovce se bodo razkropile“: Neutrudljivega reševalca duš msgr. Grimsa iz Merlebacha je bila zadela nesreča. Kakor že veste, se je spotaknil na stopnicah v cerkvi ter si zlomil levo roko. To je bila ovira, da nas Tikenjčane ni mogel obiskati za Veliko noč.

Tudi prvi maj je bil letos žalosten, ker ni bilo vsakoletnega romanja k Brezjanski Mariji v Habsterdick. Živo nam je še v spomenu, kako smo se včasih vozili tja v natrpanih avtobusih. Upamo, da nas bo prihodnje leto Marija zopet zbrala na tem priljubljenem kraju.

Tudi obisk slovenskih božjih služb je čedalje manjši. Starejši so onemogli in pomrli, mlajši gredo pa h francoski maši. Seveda ne vsi, mnogi obožujejo druge „svet-nike“: to so športni prvaki in film-ske „zvezde“.

Za dobro vzgojo je prava vera potrebna, to ve in potrdi marsikdo. Poznam učene univerzitetne profes-orje, ki so iskali, s čim bi vero nadomestili. Ker niso našli ničesar, so se vrnili nazaj k večno veljav-nim naukom evangelija in cerkve-nih učenjakov. Kdor išče, najde, zato premišljajmo in iščimo, do-kler ne najdemo!

VZHODNA LOTARINGIJA

Veliko naših naročnikov Naše luči težko pričakuje, da pridejo paketi iz Celovca; za zadnjo zamu-do je bila vzrok morda moja bolezen: ko je bilo treba pisati poro-čilo, sem bil poklican v bolnico, kjer so me zadržali ravno dneve, ko je bilo treba odposlati poročilo. Najtežje čakajo poročila družine, ki so stale v tem času ob krsti svojih rajnih:

10. 3. je 83 let stara Jožefa Jam-nišek zapustila svoje drage, ki so lepo skrbeli zanjo. Pogrebna sv. maša je bila v Merlebachu, pokopana je v Stiringu, kjer je pokopan njen mož. — 17. 3. je umrla v Ho-pital 59 let stara Ivana Zakšek, po-

kopana 20. 3. v istem kraju. — 19. 4. je umrl naš rojak Jožef Skušek, rojen 1900 v Mirni vasi pri Trebel-nem. 21. 4. je velika udeležba pri pogrebni sveti maši pokazala ve-liko priljubljenost našega rojaka. — 21. 4. je umrl na dopustu v Italiji Peter Peterlin, 69 let star; pogreb-na sv. maša je bila v Merlebachu 27. 4. — Dne 4. maja je umrla v bolnišnici Hochwald Angela Janič, 57 let stara, pokopana 6. 5. v Mer-lebachu.

V tem času (19. 4.) je umrla v Merlebachu tudi velika dobrotni-ca slovenskih duhovnikov, zlasti g. Skebeta in podpisanega, Hildegarda Jourde, roj. Hau. Njen mož Emil je zelo lepo skrbel za stano-vanje in vse potrebno ter s svojo ženo prijazno sprejemal razne slo-venske duhovnike, dokler se ni v zadnji vojni smrtno ponesrečil.

Vsem dragim rajnim želimo bo-gato plačilo za vse, kar so storili dobrega slovenskim duhovnikom, zlasti pa svoji družini!

Veliko veselje je pa zavladalo v družini Marjana Lipičar, ko je bila krščena 30. maja zdrava hčerka Tatjana v merlebaški župni cerkvi. Sonce veselja naj ogreva dobro družino!

Cerkveni zbor in naše prijatelje je napolnil z veseljem *družinski večer „Slomška“* na velikonočni ponedeljek, 11. aprila, v dvorani Hospice Ste Elisabeth v Merlebachu. Največje veselje je zavlada-lo v dvorani, ko je podpisani iz-ročil našemu neumornemu diri-gentu cerkvenega zbora g. Emilu Šinkovcu dvojno diplomu: sloven-sko, dar našega cerkvenega zbor-a, in francosko, dar prevzvišene-ga meškega škofa (dr. Joseph-Pavel Schmitt) iz Metza, za uspeš-no delo med slovenskim ljudstvom in med raznimi narodi, ki z velikim veseljem poslušajo 29 njegovih mašnih pesmi in 5 štiriglasnih slo-venskih maš.

Naš spoštovani dirigent je nato v daljšem govoru razložil, kako je v sedanjem zmedenem času treba jasnosti in pravega razumevanja svete maše in bogoslužnih opravil. Ni čudno, da je kar cela vrsta do-mačinov in drugih narodnosti, ki

zahajajo z veseljem v našo cerkev in z zanimanjem poslušajo petje cerkvenega zbora. Mi se tu še en-krat zahvalimo za ves njegov trud in želimo njemu in zboru dosti po-guma tudi za naprej. Bog naj vam dá močnega zdravja!

Veliko veselja prinaša vsako le-to naše *romanje k Mariji z Brezij v Habsterdick!* Redno se vrši 1. maja; če pa pride ta na nedeljo, moramo romanje prestaviti na bin-koštni ponedeljek, ko so cerkve in naši duhovniki bolj prosti. Že se-daj v začetku maja je splošno go-vorjenje in pričakovanje lepega dneva pri Mariji. Marija v Betle-hemu, Marija v Egiptu, Marija v Na-zaretu naj izprosi vam vsem tolaž-be, poguma in vztrajnosti v zau-panju na božjo pomoč!

Podpisani pa se vam vsem za-hvaljuje za vse vaše velike dobrote in vam želi tudi za naprej vse naj-boljše!

Stanko iz Merlebacha.

MARSEILLE

Na praznik Gospodovega vstaje-nja smo se Slovenci iz Marseille-a in okolice spet zbrali v cerkvi v Eoures-u, da duhovno proslavimo *Veliko noč*. Na velikonočni pone-deljek pa smo šli v Chateaufeul-les-Martigues. Tam smo imeli slo-vensko mašo. Po božji službi pa smo šli k Lutmanovim, ki so nam pripravili srečanje. Tam smo po-tem v dobrem razpoloženju pre-živeli dan. Koliko nas je bilo, pove fotografija. Malo nam je na-gajal „mistrail“, da nismo mogli ves čas biti na prostem. Ko pa je popoldan ponehal, smo se veselo zavrteli tudi zunaj na ploščadi ob zvokih domačih viž.

Družini Lutman se iz srca za-hvaljujemo, da nam je omogočila to srečanje, za dobro vino iz lastne kleti, da ne omenjamo drugih dob-rin, za katere je poskrbela skupaj s svojimi dobrimi sosedi.

Ker „Naše luči“ vse do septem-bra ne bomo dobili v roke, vsem želimo prijetne počitnice, kjerkoli jih boste preživeli — bodisi v roj-stnem kraju ali pa kje drugje. To-da ko bomo odložili naše vsakda-

nje poklicno delo, ne sme počivati naše versko življenje! Ravno nasprotno: lepa priložnost, da ga poglobimo. Kajti naše zemsko življenje se odvija pred vrati večnosti!

nemčija

ZAHODNI BERLIN

Mali misijon, ki smo ga imeli v postnem času, je vplival tudi na obhajanje velikonočnih praznikov. Posebno udeleženci misijona so v velikonočnem tednu pridno prejeli sveto obhajilo.

Cvetna nedelja je bila doživetje predvsem za otroke. S pesmijo, vejami in cvetjem ter s procesijo so dobro posnemali svoje vrstnike, ki so nekoč v Jeruzalemu častili Gospoda.

Pri maši zadnje večerje na *veliki četrtek* so bili večinoma rojaki, ki tvorijo jedro našega cerkvenega občestva. Povezanost s Kristusom in med seboj nas je živo zajela ter nagibala k nevsakdanjim mašnim dejavnostim, npr. k spontanemu oblikovanju mašnih prošenj, k rokovanju vsakega z vsakim pri obredu miru.

Veliki petek je privabil tudi nekatero, ki jih že dolgo nismo videli. Bili smo jih veseli.

Na *veliko soboto* letos nismo imeli občutka, da se nas je veliko zbralo samo zaradi blagoslova jedil. Sodelovanje pri velikonočni vigiliji je pričalo, da smo vsaj nekoliko dojeli veliki pomen te vigilije: zaupno pričakovanje našega vstajenja v moči vstalega Kristusa.

Na *Veliko noč* so nam slovesna maša, procesija in zabavna prireditve pomagale, da smo doživljali veselje nad Gospodovim vstajenjem.

30. aprila smo *proslavljali sv. Jožefa delavca* in praznik dela. Pri maši je duhovnik govoril o najodličnejšem delu kristjana, ki ga vsebuje vsako drugo fizično in duševno ter duhovno delo, o hoji za Kristusom. Pri prireditvi, ki je sledila maši, je g. Franci Klančičar orisal pojmovanje dela v zgodovi-

ni, otroci pod vodstvom ge. učiteljice Bezečeve pa so s pestrim programom razveselili posebno svoje starše, saj so jim pokazali, kako se s prizadevnim delom učijo slovenskih igrice, petja, deklamacij itd.

WÜRTEMBERG-OBERLAND

Prav na Veliko noč je prejela sadove odrešenja pri sv. krstu v Liebfrauenkirche v Ravensburgu mala Brigita, hči prvorojenka Ivana in Katarine Petek, stanujočih v Weingartnu. — Triletna Sonjica iz družine Alojzija in Mimice Mlakar pa ima sedaj bratca Roberta, ki je bil krščen 1. maja v župni cerkvi v Baintu, kjer družina stanuje.

V obeh primerih je verskemu obredu sledilo lepo družinsko slavlje. Obema družinama želimo obilo božjega blagoslova!

Ker po tej številki „Naše luči“ sledi za list dvomesečni odmor in bodo medtem mnogi naši rojaki odsotni zaradi poletnega dopusta, bodite posebno rojaki na skrajnem jugu Nemčije že sedaj opozorjeni na 4. nedeljo v septembru (25. 9.), ko smo vabljeni skupno s Slovenci v Švici na romanje v Einsiedeln. Lani je bilo to romanje za vse ti-

Colle S/Loup: Pred dobrim letom ie umrla Marija Ferjančič. Mož z otrokoma na njenem grobu.

Chateauneuf-les-Martigues: Iz Marseille-a in okolice se nas je zbralo lepo število na velikonočni ponedeljek pri Lutmanovih.

ste, ki smo se ga udeležili, izredno lepo doživetje.

Za 3. nedeljo v oktobru (16. 10.) je pa v načrtu „Tag des ausländischen Mitbürgers“, praznik inozemcev, ki ga bomo obhajali, kolikor je dosedaj znano, s slovesno mašo v veliki baziliki v Weingartnu.

Tudi za ta praznik se pripravljajte in poskrbite, da se ga boste mogli udeležiti! Vabljeni ste ob blizu in od daleč. Podrobna navodila boste dobili ob svojem času.

STUTTGART-okolica

Materinski dan: V nedeljo, 8. maja, smo v Stuttgartu praznovali materinski dan s sveto mašo in lepo uspelo kulturno prireditvijo na čast našim materam.

V dvorani pri cerkvi St. Konrad, ki je bila ob tej priliki nabito polna, so izvedli učenci Sobotne šole pester program z deklamacijami, pev-

V Derendingenu pri Tübingenu je evangeličanska župnija postavila novo farno središče, ki ga imenujejo Trubarjev dom (Primus-Truber-Haus). Misel na Trubarja je torej še po več kot 400 letih živa med evangeličani tega kraja! V domu je dvoranica, kapela, knjižnica in mladinski prostori. V veži stoji Trubarjev kip.

skimi in godalnimi nastopi ter kratko igrice. Matere je počastil tudi moški zbor „Domači zvon“. Po programu smo navzočim materam postregli s kavo in torto, kar so hvaležno sprejele.

Družabni večeri: V Pfullingenu in Schwaikheimu je v aprilu lepo uspel družabni večer s filmom o življenju Slovencev v Avstraliji. V obeh krajih nam je redno na razpolago farna dvorana in oba krajevna župnika sta Slovencem zelo naklonjena.

Polno pirhov: Po stari slovenski navadi smo imeli tudi za letošnjo Veliko noč blagoslov jedil na več krajih. V Esslingenu in Stuttgartu bi moral kar dolgo šteti lepe košarice s pirhi, potico, mesom in hrenom, saj je veliko naših gospodinj hotelo okusno pripraviti velikonočno mizo.

V Stuttgartu smo po velikonočni maši sekali pirhe v veliko zabavo otrok in odraslih. Posebno se je izkazal Anton P., ki je nasekal kar osem pirhov.

Okraj Esslingen dobro stoji: Mersto Esslingen in okraj ima veliko industrije. Kar zadeva odstotek brezposelnosti, se lahko ponaša pred mnogimi drugimi okraji v Nemčiji. Letos spomladi je bilo v Esslingenu samo 2 % nezaposlenih, medtem ko je bil povprečni od-

stotek nezaposlenih v Nemčiji 4,5 %.

Težave s povračilom davka: Naši rojaki so imeli letos veliko težav s povračilom letnega uslužbenskega davka (Lohnsteuerjahresausgleich). Kdor ni mogel s poštnimi ali bančnimi odrezki dokazati, da redno podpira družino v domovini, temu finančni urad ni hotel priznati dvojnega gospodinjstva.

Čestitke h krstom: V Stuttgartu čestitamo h krstu sinka Marjana Mavrič Alojzu in Majdi; sinka Bojana Gabrovec Antonu in Dragici; hčerke Betine Zajko Albinu in Mariji ter hčerke Adrijane Kirschenfauth Eberhardu in Mariji. — V Oberstenfeldu h krstu hčerke Aleksandre Kričej Antonu in Danici. V Scharnhausnu h krstu hčerke Bianke Lamovšek Janezu in Fridi. — V Waiblingenu h krstu hčerke Andreje Bakšič Jožefu in Silvi.

BAVARSKA

MÜNCHEN

Materinski dan in obisk ljubljanskega pomožnega škofa dr. Leniča sta bila dogodka zadnjega časa pri nas.

Dan naših mater smo praznovali drugo nedeljo v maju, najprej z mašo, potem z nastopom moškega okteta, dekleta in mladega moža ter predšolskih in šolskih otrok našega veroučno-jezikovnega tečaja.

Petje moškega okteta je bil lep uvod v praznovanje: z dvema pesmima nas je povedel domov, k materi. Dekle je prebrala Marije Kmetove črtico Mati, mlad mož pa Cankarjevo Skodelico kave.

Predšolski otroci so zapeli mamicam pet kratkih, ljubkih pesmic, ena od deklic je povedala nekaj verzov. Predšolski otroci so nastopili še s prizorom Mali zvonček je zbolel: verzi, petje, premikanje, obleke — vse je dihalo sončno iskrenost malčkov.

Od šolarjev so trije največji prebrali vsak svoje Neoddano pismo mami, skupina mlajših pa je odigrala prizor Račun za mamo. Po-

tem so v zelo živahni Šolski uri prikazali nekaj zemljepisa Slovenije, vaj za dobro izgovorjavo, iger in pesmi.

Obe skupini, tisti iz vrtca in šolarji, so skupaj zapeli tri pesmi, ena od šolark pa sama Mojčino pesem. Prvič so letos nastopili s preprostimi inštrumenti tudi mladiki muzikantje. Seveda so na koncu obdarovali vse mame v dvorani z rdečimi nageljni in rožmarinom.

Koliko dela je s tako prireditvijo, ve samo tisti, ki to pripravljajo. Zato se tudi ne ozira na tisoč nepopolnosti. Pa tudi gledalci so bili s prireditvijo zadovoljni: tako vsaj je govorilo njihovo ploskanje, mnogi pa so to tudi izrecno prirediteljem povedali.

Po več letih nas je spet obiskal v Münchnu zastopnik slovenskih škofov za zdomce in izseljence škof Lenič. 15. maja je ob asistenci dveh duhovnikov maševal v „slovenski“ cerkvi.

To je bilo pravo ljudsko slavlje, nekaj tako nepopisno lepega, da je težko povedati.

Praznično razpoloženje je ustvarjala lepo okrašena cerkev, narodne noše, petje pevskega zbora Doneči zvon in ljudsko petje, pet prvoobhajancev in zares veliko naših rojakov, ki so za to priložnost prišli k slovenski maši. Bilo nas je blizu 400.

Maša in potem pete litanije Matere božje — oboje je bilo slovesno, pa obenem tako domače, da smo se čutili kot v Sloveniji. Višek slovesnosti je bila gotovo škofova beseda, tako jasna in živa, tako v srce segajoča in k Bogu vodeča. Če omenimo še številna obhajila, ki so bila, lahko rečemo, da je bil to res pravi praznik naše župnije.

Po maši je škof pred cerkvijo pozdravil vernike, z župnijskim svetom in nekaterimi ožjimi sodelavci župnije pa se je kasneje posebej zbral k prijateljskemu razgovoru. Za obisk smo mu zelo zelo hvaležni.

Krščeni so bili: Vilko Kroflič, sin Jožeta in Marije, roj. Kranjc; Bruno Vabič, sin Emila in Mirjane, roj. Savič; Nadina Jasmina Crusius,

hčerka Friedberta in Anice, roj. Jeseničnik; Nežka Žnidaršič, hčerka Franca in Majde, roj. Baranja; Monika Andreja Kuri, hčerka Milana in Marije, roj. Štrbunc. — Staršem čestitamo, otrokom pa želimo vse dobro v življenju!

TRAUREUT

18. marca je umrl v Novem mestu g. Franc Majcen, star 62 let. Doma je bil od Sv. Tomaža pri Ormožu. Po poklicu je bil orožnik. Na Bavarskem je živel zadnjih deset let.

Pokojnik je bil miren, lep značaj, ki je živel iz globoke vere. Ko je zvedel devet mesecev pred smrtjo za svojo neozdravljivo bolezen, je sprejel to dejstvo kot izraz božje volje in ga je v globokem miru in vdanosti v Boga prenašal.

V zadnji bolezni je napisal pesem, v kateri opisuje svoje življenje. Zadnji kitici se glasita:

*Dve sestri mirno v grobu spita,
dve v krogu svojih še živita.
Pred mano pa zdaj pot stoji,
s katere več vrnitve ni.*

*Tej poti izogniti se ne da,
saj klican sem od Vsemogočnega.
Sorodnike, prijatelje pa prosim to:
„Ne pozabite mi na Zaliko!“*

Njegovo izmučeno telo so položili v grob v Ormožu.

Naj mu bo Bog vir veselja, ki ne mine! Ženi naše sožalje!

Pokojni Franc Majcen

nizozemska

Pevski zbor „Zvon“ se je sredi aprila srečal s pevskim zborom iz belgijskega Limburga v slovenskem centru v Eisdenu. Namen večera je bilo medsebojno spoznanje in prijateljstvo članov obeh zborov, ki uspešno delujeta za iste cilje.

Smemo reči, da je sestanek prav 'epo uspel. Gostom iz Holandije je izrekel dobrodošlico slovenski duhovnik. Odgovoril pa je dirigent „Zvona“ prof. Willems, ki je navzoče spodbujal k požrtvovalnosti v skupnih naporih za ohranitev kulturnih vrednot in svetinj naših očetov, ki so živeli in delovali na tem področju.

Društvo „Slomšek“ je navzoče bratsko pogostilo s pijačo in prigrizkom. Pesmi in veselih dovtipov ni manjkalo. Zbora sta se dogovorila o prihodnjem sodelovanju na zlatem jubileju Društva sv. Barbare v Heerlerheide-Brunssum.

Tovrstno srečanje je bilo prvo, a upamo, da ne zadnje.

V slogi je moč!

švedska

Po nelahki vožnji sem na velikonočni ponedeljek prispel med vas. Ko to pišem, sem že tretji teden na Švedskem. Za seboj imam delo v petih mestih in mnogih manjših krajih.

Pri nobenem dosedanjem misijonu nisem doživel toliko zgodnjih in nenadnih smrti naših rojakov kot sedaj.

V Landskroni se je 7. marca ponesrečil do smrti Ivo Klobučarič. Zapušča ženo Greto in sina.

Že lani novembra je ga. Ljudmila Mančič iz Malmö izgubila na poti domov, v Slovenijo, najstarejšega sina, dvajsetletnega Davorina.

Družina Pucko-Hozjan v Malmö je 12. aprila izgubila mamo Ano.

Sedaj že pokojni Miljan Čeligoj s svojima sestrama Ivanka in Magda pri zadnjem srečanju doma.

Otroci iz Oltena nastopajo na letošnjem materinskem dnevu v Zürichu.

Ta je za dve leti preživela svojega moža.

Šele 43 let je bil star Miljan Čeligoj, ki je umrl 16. aprila t. l. doma, v Dolnjem Zemonu. Za njim žalujeta družini Stopar in Hribar v Kaltinge, posebno pa sestro Ivanka in Magda.

Zvedel sem, da je tudi Regina Zavec v Göteborgu izgubila očeta: dolgo je bil težko bolan.

Vsem svojcem rajnkih iskreno sožalje! Kot ste me prosili, sem jih priporočil Bogu, naj jim bo dober sodnik. Še nadalje se jih spominjam v molitvah.

Vabim vas k našim mašam. Posebno pa bom hvaležen, če se boste udeležili našega binkoštnega romanja in srečanja v Vadsteni.

Starši, izrabite vestno priložnosti, ki vam jih nudijo vse krajevne župnije, in pošiljajte otroke h krščanskemu pouku! Saj veste, da ste v tej versko hladni deželi že sami marsikaj izgubili, čeprav ste imeli morda dobro versko osnovo in vzgojo. Otroci, ki ste jih dali krstiti, ne bodo rastle v prave kristjane, če ne dobijo trdne verske vzgoje. Brez nje bodo prav kmalu dvakrat

izgubljeni za vas: kot Slovenci in kot katoličani.

Močno si očitam, da sem pozabil v Malmö oznaniti sledeče: Tam imate poleg vsega tudi sekcijo cerkvenega sveta „Föräldraföreningen för katolska barn och ungdom“. Ta organizacija staršev za krščansko in katoliško vzgojo otrok prireja večkrat na leto predavanja, ki vam utegnejo zelo koristiti. 8. maja zvečer je predaval direktor šole o tem, kakšen verski pouk dobivajo otroci v šoli. Glede predavanj se obračajte na Marijo Kontestabile (tel. 19 28 05), članico cerkvenega sveta.

Sploh bi bilo prav, da bi bil v vsaki župniji, kot je to že ponekod, v cerkvenem svetu tudi Slovenec kot zastopnik svojih rojakov. Za nikogar ne bi bila to prevelika preobremenitev, saj se svet sestaja le enkrat ali dvakrat na leto.

Vaš p. Janez

švica

Prelepi mesec maj smo začeli s proslavo *materinskega dneva* v Zürichu. Že na predvečer je bila slovesnost v Fribourgu. Sv. maša je bila pri sestrah frančiškankah Ma-

rijinih. Ko smo svoje prošnje izlili v molitev in petje, smo se zbrali v dvorani, ki je bila prav za nas pripravljena. Presenetil nas je napis na vratih: „Dobrodošle, slovenske mamice!“ V dvorani so bile okrašene mize in ob strani naložene z raznimi dobrotami. Vse to so nam pripravile sestre misijonarke različnih narodnosti. Med njimi sta tudi dve Slovenki, sestra Vika in s. Marica.

Ko smo se dobrotam načudili, smo začeli z našim programom, ki so ga izvajali Vrtačičevi otroci: Martica, Roman, Igor in Marko so ob spremljavi kitare prav lepo zapeli tri pesmi in še štiri brez spremljave. Posebnost letošnje proslave je bil nastop štiriletnega Jurija in nekaj nad tri leta starega Davida. Oba sta na izvirni otroški način zapela pesmici, ki so ju naučile njune mamice: „Pika poka pod goro“ in „Anka zaspanka“.

V nedeljo, 1. maja, smo se zbrali v Zürichu pri sveti daritvi. Najprej smo hoteli počastiti Mater vseh mater. Pri tej maši so vsi navzoči, ki so prišli od blizu in daleč, prav

živahno sodelovali pri prošnjah, branju berila, molitvi in petju.

Po maši smo se zbrali v dvorani. Ob pogledu na oder smo vsi osupnili, tako lepa slika se nam je prikazala. Skoraj bi mislili, da je privid iz domovine, pa ni bil. Zares je bil gozdiček z drevesi in v njem pravo slovensko znamenje z našo ljubo Brezjansko Marijo. Ob znamenju je bila klopca. Fotografiji so kar tekmovali, kdo bo naredil lepši posnetek.

Sredi tega lepega ozadja so se pojavili *naši malčki*, skoraj sami predšolski otroci, in zapeli dve pesmici. Recitacija „Materin obraz“, ki jo je prav lepo podala Milena iz Winterthura, nam je v duhu poklicala v spomin mater in vsak se je ob njej potopil v svoje lastne misli. Iz njih nas je predramil Marko, ki je sam pogumno zapel tri pesmi, takoj za njim pa je njegov bratec David ponovil svojo „Anko zaspanko“.

Ploskanje se še ni pleglo, ko je na oder že stal tercet iz Wila: bratje Andrej, Tomaž in Janez. Letos so nastopali prvič in nam brez strahu in z nasmehom zapeli štiri pesmi. Z velikim ploskanjem je bil nagrajen njihov trud.

Za njimi se je zavesa zaprla za kratek čas. Ko se je spet prikazal

Mihael Žičkar iz Oltena v Švici je prejel sv. krst.

lep gozdiček, smo zagledali, da ob Marijinem znamenju nekdo leži. Bila je sirota Anica, ki je zgubila dobre starše in je živela daleč od doma pri hudobnih ljudeh. Ko tam ni mogla več vzdržati, je pobegnila in se napotila na grob svoje mame v rojstno vas. Ker je bila pot dolga in jo je prehitela noč, se je utrujena naslonila na Marijino znamenje in zaspala. Ko se je prebudila, je okrasila Marijo in se ji priporočila v varstvo. Medtem je zaslišala korake in se skрила za

bližnje grmovje. K znamenju so prišli otroci, ki so tudi prinesli rože Mariji in se med seboj pogovarjali, kako bi čim lepše proslavili mamičin dan.

Kar pride mednje sirota Anica. Vsi jo začudeno gledajo in sprašujejo, kdo je in od kod. Ko jim je povedala svojo žalostno zgodbo, se jim je zasmilila in jo povabijo s seboj domov, kjer bo našla drugi dom. V tem srečanju z dobrimi otroki vidi Anica, da jo je Marija pripeljala na ta kraj in ji ni pustila oditi, dokler se ni srečala z njimi.

To je bila kratka vsebina enodejanke „Marija zavetnica in vodnica naša“. Lepo so jo podali otroci iz Züricha, posebno Mojca je vlogo Anice doživeto odigrala.

Zatem so spet zadonele pesmi ob zvokih kitare, ki so jih izvajali Vrtačičevi otroci. Nato so prišle na oder vse skupine in skupno zapele štiri pesmi.

Za konec sta nam še naši znani, priljubljeni pevki Julijana in Ivica zapeli pesem „Mati“.

Ob koncu programa se je p. Fidelis zahvalil vsem nastopajočim in predvsem tistim, ki so pripravili ta lep oder in kakorkoli pripomogli k lepemu prazniku.

slovinci ob meji

KOROŠKA — Objavljeni so bili končni podatki o tajnem popisu materinskega jezika od 14. novembra 1976. Po teh podatkih je na Gradiščanskem 87 Slovencev; na Koroškem 3.941; na Nižje Avstrijskem 921; na Zgornjem Avstrijskem 860; na Salzburškem 499; na Štajerskem 1.831; na Tirolskem 258; na Predarliskem 139; na Dunaju 4.747 (!) Slovencev. Skupaj jih je 13.283. — Ko je zborovala komisija Organizacije združenih narodov za odpravo rasne diskriminacije na Dunaju, so koroški Slovenci organizirali protestni spre-

vod, ki se ga je udeležilo 900 ljudi. Odboru OZN je bilo oddano posebno poročilo o položaju Slovencev na Koroškem. — Šentjakobska igralska skupina je igrala v domačem kraju dramo Antona Medveda „Kacijanar“. — V Mohorjevem „Slomškovem domu“ se je vršil občni zbor Krščanske kulturne zveze, ki je naslednica nekdanje Krščanske socialne zveze. Obhajali so 70-letnico ustanovitve. — Koroški deželni glavar Wagner si je v zadnjem času dovolil več napadov na slovensko manjšino in njene voditelje, ki jim očita nedemokracijo, vodstvo brez zaledja. Najbolj je presenetila njegova izjava, da je on pristen Korošec, ker ne razume nič slovensko. — Celovski državni tožilec je na posebni tiskovni konferenci napovedal ostre nastope proti tistim Slovincem, ki

so se po njegovem gledanju pregrešili proti zakonu, ko so se borili za uresničitev člena 7. mirovne pogodbe. Ob tem se človeku zbuja vprašanje, ali je Avstrija sploh še pravna država, saj so bili oni, ki so protipostavno odstranili slovenske table pomiloščeni in državno tožilstvo ni uvedlo postopkov proti njim! — Slovensko kulturno društvo v Globasnici je priredilo 5. Kulturni festival z raznimi nastopi in razstavo mladinskih knjig. — Nadvse delaven je „Dom v Tinjah“, ki ga vodi tajnik Slovenskega dušno-pastirskega urada g. Jože Kopeinig. Najrazličnejša srečanja duhovnega in kulturnega značaja si sledijo teden za tednom. — Ljubljanska Opera je gostovala v Celovcu z Verdijevo opero „Ples v maskah“. — Nena doma je umrl profesor dr. Vinko

Zwitter, doma v Št. Jakobu v Rožu, nekdanji tajnik Krščanske socialne zveze, predsednik slovenskega dela Kat. akcije. V času nacizma je bil v zaporu, nato kratko pri vojakih in na prisilnem delu. — Državni tožilec je vložil tožbo zoper tajnika NSKS Filipa Warascha.

GORIŠKA — Na velikonočni ponedeljek so v Doberdolu priredili „Praznik pomladi“. Sodelovali so zbori: „Brda“ iz Krmina, „Mirko Filej“ iz Gorice, ansambl „Mejaši“ ter folklorna skupina iz Ločnika. — Na belo nedeljo je v Katoliškem domu v Gorici slavil 10-letnico obstoja moški pevski zbor „Mirko Filej“. Predvajal je koncert verskih in narodnih pesmi. — V Krminu je občina organizirala enkrat tedensko tečaj slovenščine za ljudskošolske otroke.

TRŽAŠKA — Leto za letom se vrši na Tržaškem za šolnike študijski seminar. Letos je bil prvič po podpisu in ratifikaciji Osimskega sporazuma. Namesto pesnika Cirila Kosmača je imel glavni uvodni go-

vor politik Beno Zupančič, ki ni nikak šolnik in ni o teh problemih govoril. Tudi predavanje nekdanjega duhovnika dr. Metoda Mikuža, ki je govoril o narodno-osvobodilni borbi in ni razložil, zakaj je imela OF toliko nasprotnikov, temveč jih je ožigosal za izdajalce, ni zadovoljilo. Mnogi šolniki namreč poznajo razmere med vojno in niso navajeni sprejemati dogmatičnih partijskih trditve. — Lani je bila krizmena maša v Trstu v obeh deželnih jezikih. Letos je nadškof popustil prenapetostem, ki se jim zdi slovenščina v stolnici sv. Justa kot nekaj nečistega, in je bral mašo v latinščini. Zaradi tega so pri somaševanju izostali slovenski tržaški duhovniki. Tudi italijanski duhovniki niso bili za latinščino. — V Kulturnem domu v Trstu je Zveza cerkvenih pevskih zborov na Tržaškem priredila revijo slovenskih instrumentalnih ansamblov. — Na katehetskem tečaju v Trstu so bili že prvi izpiti iz filozofije in osnovnega bogoslovja. Ciklus predavanj o sv. pismu (20 ur) je tudi že zaključen.

šali na starih cerkvenih stavbah. — V Wollongongu (N. S. W.) ustvarjajo Slovenci svoje kulturno središče. V načrtu je tudi kapelica. Za pusta so se prvič zbrali in je zmanjkalo prostora, toliko rojakov se je odzvalo vabilu.

ARGENTINA — Društvo „Zedinjena Slovenija“ je na belo nedeljo priredilo 22. „Slovenski dan“ pod geslom dr. Janeza Ev. Kreka „Ni delovanja brez združevanja“. Dopoldne je bila maša v San Martinu, popoldne pa programski del dneva. Odrski nastop je izvirno pripravila sanmartinska srenja. Glavni govor je bil posvečen dr. Janezu Ev. Kreku, katerega 60-letnico smrti bomo obhajali letos v oktobru. Podal ga je nekdanji urednik „Slovenca“ g. Košiček. Nastopile so razne folklorne skupine in deklški oktet iz San Martina. — Eden od prvakov slovenskega kulturnega življenja v Mendoza je g. Rudolf Hirschegger, po rodu iz Vevč pri Ljubljani. V aprilu je dočkal 60 let. — Zveza žen in mater je priredila v Slomškovem domu „Veseli gorenjski večer“. — V Tucumanu, na severu Argentine, so odprli slovenski šolski tečaj. K odprtju tečaja na cvetno nedeljo

se je zbralo 65 rojakov. — V Mendoza prirejajo Slovenci vsak mesec bralni večer, da bi s tem gojili ljubezen do slovenske besede. — Slov. kat. akademsko starejšinstvo v Buenos Airesu je pripravilo študijski tečaj pod naslovom „Idejni tokovi sodobnega sveta“. Tečaj je enkrat mesečno, predava dr. Milan Komar. — 2. maja je dosegel starost 70 let dr. Filip Žakelj, spirital v Rožmanovem semenišču v Adrogué. Izdal je dosti gradiva, ki razkriva laži, ki jih širijo doma o škofu dr. Rožmanu in o slovenski narodni vojski. — Vokalna skupina „Karantanija“ s svojimi nastopi pred argentinsko publiko in na televiziji veliko prispeva k spoznavanju slovenske kulture in Slovencev sploh.

KANADA — Slovensko gledališče v Torontu, ki ga vodi vsa leta g. Vilko Čekuta, je priredilo na cvetno nedeljo v dvorani „Marije Pomagaj“ Sofoklesovo tragedijo „Antigona“. — Velikonočno mašo je imel pri Mariji Pomagaj škof dr. Lojze Ambrožič. — 26. marca je škof dr. Ambrožič blagoslovil novo hišo in kapelo, ki so jo s pomočjo vernikov zgradile Marijine sestre v Novem Torontu. — Edinstvenega doživetja so bili deležni tisti, ki so se udeležili vstajenske procesije na Slovenskem letovišču pri Boltanu. — Župnija „Brezmadežne“ je dobila novega kaplana v osebi lazarista Franca Letonje, doma iz Žetal na Štajerskem. — Nabirke za starostni dom „Lipa“ so dosegle že več kot 30.000 dolarjev. Tudi v Winnipegu so Slovenci v velikem številu prisostvovali velikonočnemu bogoslužju.

ZDA — Marca je minilo 25 let, kar je umrl izdajatelj, lastnik in urednik slovenskega dnevnika v ZDA Jaka Debevec. On je bil tista osebnost, ki je organiziral vseljevanje Slovencev po vojni v Združene države. Bil je branilec slovenske katoliške stvari v ZDA in se vedno zavzemal za splošne slovenske narodne koristi doma in na tujem. — Federacija slovenskih narodnih domov v Clevelandu je izbrala za letošnjega „moža leta“ slovenskega zdravnika dr. Antona Specha, glavnega zdravnika Ameriške dobrodelnosti zveze. — Clevelandška šolska mladina se je s skupno mašo pri Sv. Vidu spomnila svojega prijatelja pok. pisatelja Karla Mau-serja. Popoldan je bila prirejena

slovinci po svetu

AVSTRALIJA — Ko je bila angleška kraljica Elizabeta na obisku v Avstraliji, jo je ob sprejemu šolskih otrok pozdravila tudi Slovenka, enajstletna Rozana Luksetič iz Ascot Vale. Med enajsterimi zastopniki je vzbudila posebno pozornost, ker je bila oblečena v slovensko narodno nošo. Sliko, ko se rokuje s princem Filipom, so objavili avstralski časopisi. — Življenje v slovenskem cerkvenem središču Kew (Melbourne) je bilo okrog Velike noči zelo živahno. Za vzdrževanje so zbrali v tistih dneh 2.314 avstralskih dolarjev. — Slomškova šola v Kewu ima letos kar 80 učencev, ki se stiskajo v dveh učilnicah. — Tudi v Sydnejskem verskem središču so praznike lepo preživeli. Posebno lepo je uspela vstajenjska procesija, ki je zaključila bogoslužje vigilije. — V Adelaide se pogajajo, da bi dobili v last anglikansko cerkev, kjer imajo sedaj Slovenci svojo božjo službo. Rokaji so že marsikaj izbolj-

spominska proslava, ki je bila izredno dobro obiskana. — Slovensko farno šolo v Chicagu obiskuje letos 59 učencev, 38 fantkov in 21 deklic. — Na slovenski pustni zabavi v Chicagu je bilo okrog 500 Slovencev navzočih. Udeležil se je tudi poslovodeči župan mesta Mike Bilandič, ki je Hrvat po rodu. Sodelovala je poleg drugih tudi plesna skupina, ki je zaplesala nekaj narodnih plesov. — Fakulteta lepih umetnosti univerze Wisconsin je uprizorila Prokofjevo „Pepelko“. Naslovno vlogo je igrala in plesala ameriška Slovenka gdč. Biba Kralj. — Druga clevelandška nabirka za „Slovenski dom“ v Parizu je dosegla vsoto 1.386 dolarjev, kar je okoli 22.000 šilingov. — Glasbena matica v Clevelandu je priredila kulturno-družabni večer. Glasbeni del so sestavljale Avenikove pesmi in venček narodnih. Pred programom so nudili domačo večerjo, nato je

bila zabava s plesom. — Od cvetne do velikonočne nedelje so razstavljali v Muzeju za znanost in industrijo v Chicagu naše velikonočne predmete, od butaric pa do velikonočnega „žegna“. — Marca je umrl v Clevelandu nekdanji okrajni glavar v Novem mestu, g. Jožef Abram. — 90-letnico življenja je v Euclidu praznoval dr. Frank Kern, po rodu iz Breznice nad Škofjo Loko. Slavljenec je napisal Slovensko-angleški besednjak in knjigo „Spomini“. — V Narodnem domu na Holmes Avenue v Clevelandu je kulturno društvo „Lilija“ uprizorilo igr Cvetka Golarja „Dve nevesti“. Rojaki so napolnili dvorano do zadnjega kota. Posebnost prireditve je tudi v tem, da so vsi igralci rojeni že v Ameriki. — V farni dvorani v Chicagu so priredili 20. marca kosilo z domačimi kolinami. Čisti dobiček so namenili za gradnjo „Slovenskega doma“ v Parizu.

Predragi bralci!

Ruski mislec Peter Čada-jev je v prejšnjem stoletju zapisal: „Lepa je ljubezen do domovine. Je pa še nekaj lepšega: ljubezen do resnice.“

Na vprašanje, kaj lahko naredimo v svobodnem svetu proti krivicam sovjetskega in drugih totalitarnih sistemov, je znani ruski publicist Maksimov dejal: „Pisati, govoriti, obveščati javno mnenje, neutrudno izpovedovati resnico.“

V raznih vzhodnoevropskih državah se pojavljajo oporečniki, ki za težko ceno za sliševanj, blatenja in groženj pričujejo za resnico in pravico proti totalitarnim sistemom.

To so zares heroji današnjega časa.

Zadnje leto se je pojavila tudi na Zahodu vrsta ruskih kulturnikov, ki vpijejo v svet o krivicah v Sovjetski zvezi: Sinjavski, Pljušč, Bukovski, Amalrik, Maksimov, prej že Solženicin. Svetovna javnost jih priznava za nesporne zastopnike tistega ruskega duhovnega življenja, ki še veruje v svobodo in demokracijo, pa tudi v globoko duhovno in versko silo ruskega naroda.

Sleherni demokrat mora biti oznanjevalec resnice in svobode, sleherni kristjan še dvakrat bolj. Skloniti glavo in se potuhnniti zaradi „ljube-ge kruha“, ni ne možko ne pošteno.

Lepo Vas pozdravljamo in želimo prijeten dopust oziroma počitnice!

Uredniki

pisali so nam

POZDRAVI Z MADAGASKARJA

Pozdravljeni in iskren Bog plačaj za redno pošiljanje lista! Z vsako številko prejmem del domovine, raztresene po celem svetu. Hvala Vam!

Na Madagaskar sem prišla februarja 1969. Zadnjih pet let sem

delala v dispanzerju Vangaindranu, od novembra 1976 sem pa na novi postojanki, 42 km južno od prejšnje, v Ranomeni.

Tukajšnja misijonska družino sestavljamo 4 sestre: 3 domačinke in jaz. Imamo delo v župniji, obiskovanje domov, skrb za podružnice, ki jih je veliko in so oddaljene ena od druge po 15 do 20 km. Veliko imamo gobavcev in vse mogoče primere srečujemo po turnejah. Posebno veliko je podhranjenosti in kožnih bolezni.

Zelo bom hvaležna, če bi kakšen dobrotnik lahko poslal kaj zdravil, hrane ali česar koli drugega. Od zdravil prihajajo v poštev v glavnem vitamini, antibiotiki, zdravila proti kašlju, parazitom, razne maže, mast za oči, ušesa. Zdravil za srce, živce ipd. ne bi bilo pametno pošiljati.

Vsem misijonskim prijateljem ljubeč pozdrav v vstalem Kristusu! Enako tudi vsem bralcem NAŠE LUČI in urednikom!

Vaša hvaležna

S. Marija Pavlišič

MALI OGLASI

(nadaljevanje s 40. strani)

● HIŠO v Mariboru-Studencih z možnostjo ureditve gostinskega lokala v njej prodam za 90.000 DM. — Resni kupci naj se obrnejo na: Alojz Roškar, Würmstr. 37/II, D-8032 Gräfelfing — München, BRD.

● ENONADSTROPNA HIŠA pri Mokronogu na Dolenjskem, petsobna, s 1000 ali 4000 m² zemlje, lepo ležeča, z vodo in elektriko, takoj vseljiva, ugodna napredaj. — Pišite na: Albina Vehovec, Jana Husa 17, YU-61000 Ljubljana, Jugoslavija.

Julija in avgusta NAŠA LUČ ne izide!

hudičev advokat

nadaljevanje s str. 19

Navidezno živi v grehu. Njegova dejanja, sama po sebi dobra, nimajo duhovne vrednosti. Sedaj, — brnil je kamenček in opazoval, kako je letel proti grobemu kamnitemu zidu — „sedaj pride, po mojih zapiskih, v krizo, v trenutek spreobrnjenja, v katerem ali zavoljo katerega se oddalji od tiste ženske in se preda Bogu. Kaj veste vi o tem?“

„Manj, kot bi moral,“ je dejal odločno Meyer. „Mnogo manj kot Nina, s katero boste govorili danes popoldne. Povedal vam bom, če vam ravno prav pride...“

Zima je bila hujša, kot so si mogli predstavljati. Sneg je padal v viharjem metežu od visokih gorskih vrhov zahoda, da je jemalo vid. Nakopičil se je v obcestnih jarkih in usedlinah. Zabrisal je sledove po hribih, polomil veje oljčnih dreves in se kopicil pred hišnimi vrati. Zmrznil je in veter je nosil srez z površine in odkrival poledenele snežne gube, ki so bile videti kot valovi v belem mrtvem morju. Potem je nastopilo brezvetrje in nato spet snežni viharji, ki so nižjo trdo skorjo odeli z mehkim plaščem.

Vojaštvo, ki se je borilo na jugu, je izkopalo strelske jarke in čakalo odjuge. Zmrznjenje je pospravilo ali pohabilo več članov patrolj, ki so taborili v hribih. Zaostali ali ubežniki so trkali ponoči na zapahnjena vrata in, če jim niso odprli, so umrli v snegu pred jutranjo zarjo.

Znotraj hiš so se družine tiščale v velikih posteljah, da jih ne bi zeblo. Vstajali so le za potrebo ali pa za hranjenje, kajti z zalogo premoga je bilo treba varčevati. Tla iz zemlje so bila zmrznjena in burja je vlekla skozi špranje razmajanih vrat in oken, ki so jih mašili z ilovico in starimi časopisi. Stari ljudje so pokašljevali in se pritoževali nad bolečinami v sklepih, mladi pa so se premetavali z zabuhlimi lici, vnetimi grli in zamašenimi prsi. Kadar je kdo umrl, kar se je dogajalo večkrat, so ga spravili ven v sneg in ga v njem pokopali do odjuge, saj kdo bi tesal krste v tistem krutem vremenu in kdo bi skopal jamo na božji njivi, ko je bila zemlja trda kot granit!

Živeli so kot živali v zimskem spanju; vsaka skupinica je bila otok v snežnem morju; telesa so dobivala toploto drugo od drugega, navajena na smrad slehernega; grizli so skupni kruh in premišljevali, ali bodo mogli prestatiti in ali se bo kdaj vrnila pomlad.

Kadar je kdo trkal na vrata, so se delali gluhe. Kvečjemu roparji

ali norci ali pa do konca sestradani bi si drznili hoditi ob takem vremenu. Če so se udarci ponavljali, so preklinjali v zboru, dokler ni klicanje pojenjalo in je bilo slišati hreščanje stopinj po zmrzlem snegu. Spoznali so le udarec Giacomina Neroneja in odgovarjali so le na njegov glas.

Vse dni je od jutra do večera hodil okoli, obiskoval hišo za hišo, z zaraščeno brado, v škornjih, ovitih v vreče, oblečen v nepregledne plasti cunj, primernih za strašilo, in na glavi s čepico, narejeno iz Ninine nogavice, vendar zmeraj nasmejan. Na hrbtu je nosil star vojaški nahrbtnik, natlačen z živili, žepe pa je imel natrpane s tabletami aspirina, steklenico ribjega olja in drugimi različnimi zdravili.

V vsaki hiši je ostajal, dokler so ga potrebovali, več pa ne. Nadziral je zaloge, pregledoval bolnike, jim predpisoval, kar je mogel, kupal je juho tistim, ki je sami niso mogli, počistil nakopičeno nesnago in šel svojo pot naprej. Vendar, preden je odhajal, je imel zmeraj pet minut časa, da jim je sporočil novice in pozdrave, in še nekaj minut, da se je pošalil z njimi in jih tako zapuščal dobre volje, medtem ko je sam odhajal v zunanjo puščobo. Če je bil potreben Meyer, se je vrnil z njim. Če je bila smrtna nevarnost, je skušal prijelati duhovnika, čeprav je bilo to bolj negotovo, kajti oče Anzelm je bil star, ni prenesel mraza in se je upiral iti, mladi župnik iz Gemella Maggiore pa je bil pogosto do konca zaposlen z lastnimi farani, ki so umirali.

Vsak dan je bil zadnji Neronejev obisk pri Meyerju. Spila sta šilce žganja, se porazgovorila in Giacomo je odhajal navzdol v Ninino kočjo.

V začetku je bil vesel. Izzivanje njegove moči in življenjske sile ga je razvnemalo. Kasneje, ko je prešel december v januar in se vreme ni zboljšalo, je postajal živčen, zaskrbljen, kot človek, ki premalo spi in preveč premišljuje. Meyer ga je opominjal, naj počiva, naj ostane nekaj dni doma z Nino, a ta je to odločno odklanjal in zdelo se je, da se je potem še bolj trudil.

Nazadnje, nekega strašnega ve-

čera, ko je tulil veter, je prišel v Meyerjevo kočo, spustil na tla nahrbtnik, spil žganje v enem požirku in dejal nenavadno:

„Meyer, govoriti moram z vami.“

„Saj zmeraj govorite,“ je odvrnil Meyer. „V čem je nocojšnji večer različen od drugih?“

Nerone se ni zmenil za posmeh in je nadaljeval:

„Ali vam nisem nikoli povedal, zakaj sem prišel?“

„To je vaša stvar. Nobene dolžnosti niste imeli, da bi mi pripovedovali.“

„Rad bi vam sedaj povedal.“

„Zakaj?“

„Potrebo čutim.“

„Dober razlog je,“ je, smeje se, pripomnil Meyer.

„Povejte mi, Meyer... Ali vi verujete v Boga?“

„Vzgojili so me, da bi veroval vanj,“ je dejal Meyer z nekim pridržkom, „vendar moji prijatelji fašisti so napravili, kar so le mogli, da bi me prepričali o nasprotjem. Recimo, da sem glede tega brez predsodkov. Zakaj me to sprašujete?“

„Ker se vam lahko zdi neumno, kar vam bom povedal.“

„Človek ima pravico, da pove neumnosti, kadar mu je to potrebno.“

„Prav dobro. Mislite, kar hočete, o tem, kar vam bom povedal. Sem Anglež, to veste. Sem častnik, tega niste vedeli.“

„Uganil sem.“

„Tudi ubežnik sem.“

„Kakšno pripombo pričakujete?“ je vprašal s posmehom Meyer. „Morda, kako vas preziram?“

„Ne govorite ničesar, za božjo voljo! Samo poslušajte! Bil sem v prednji četi za naskok na Messino. Bila je zadnja točka odpora na Siciliji. Za nas ni to pomenilo nič posebnega. Vi ste bili premagani. Nemci so se jadrno umikali. Bila je preprosta čistilna operacija. Moja četa je morala izprazniti pol kvadratne milje bornih stanovanj, ki so vodila do kamnite obale. Nekaj strelcev, dva mitraljeza... nič. Zašli smo v slepo ulico, z okni proti nam in na najvišjem strelec. Brzdal nas je deset minut ob vstopu v ulico. Mislili smo, da smo ga zadeli, in prodirali smo naprej. Ko smo prišli do hiše, sem ga, držeč

se navade, pozval k predaji. Počil je strel, tokrat iz najnižjega okna. Zadel je enega mojih mož. Vrgel sem granato skozi okno, počakal, da je počila, nato pa vstopil. Našel sem strelca, ki je bil star ribič, neko žensko in dojenčka. Vsi mrtvi. Najhuje je bil raztrgan otrok.“

„Sadovi vojne,“ je dejal hladno Meyer. „Človeški element nima z Bogom nič opraviti.“

„Vem,“ je dejal Giacomo Nerone. „Toda človeški element sem bil jaz. Razumete?“

„Da, razumem. Tako ste torej sklenili končati tisto. Spolnili ste že, za kar so vas plačali. Od ostalega ste bili oproščeni. Vaše vojne je bilo konec. Je tako?“

„Bolj ali manj.“

„Pobegnili ste. Vendar, kam ste upali priti?“

„Nisem vedel.“

„Zakaj ste prišli semkaj?“

„Tudi ne vem. Imenujte to naključje, če hočete.“

„Vi verujete v Boga, Nerone?“

„Veroval sem. Za dolgo časa sem nehal verovati.“

„Pa sedaj?“

„Ne priganjajte me, človek božji! Pustite me govoriti po malem!“

Meyer je razprl roke v kretnjo nemoči in naličil veliko žganja v Neronejev kozarec. Ker je ta protestiral, mu je dejal poredno:

„V vinu je resnica. Spijte ga!“

Nerone je držal kozarec v tresočih se rokah in hlastno pil, nato si je obrisal razpokane ustnice s

hrbno stranjo roke. Dejal je otožno:

„Ko sem našel Nino, mi je bila ona zatočišče. Ko sva se zaljubila, mi je bila več: neke vrste odpuščenje. Ko je zanosila, sem čutil, kot da bi popravljaj, kar sem storil: nadomestil z novim življenjem tisto, ki sem ga uničil. Ko smo začeli skrbeti za te ljudi, je bilo to zadoščenje, ki sem ga mogel darovati staremu ribiču in ubiti ženi. Ni bilo zadosti... Še ni zadosti.“

„Nikdar ne bo,“ je dejal Meyer. „Vendar, kaj ima opraviti Bog pri vsem tem?“

„Če nima nič opraviti, je vse strahotna blaznost. Smrt ne pomeni nič, zadoščenje še manj. Smo mravlje na zemeljski skorji, ki so se porodile iz nič in ki se ihteč pehajo v izničenje. Eden od nas umrje, drugi pa se vržejo nanj, da požro njegove ostanke. Vsa ta dolina bi lahko poledenela do smrti in to bi nič ne pomenilo, popolnoma nič... Če pa je Bog... je zelo važno... vsako življenje, vsaka smrt...“

„Pa zadoščenje?“

„Ne pomeni nič,“ je dejal mračno Nerone. „Razen če se človek izroči kot del njega.“

„Vi ste v globokih vodah, prijatelj,“ je dejal obzirno Meyer.

„Vem,“ je rekel s pridruženim glasom Nerone. „V nevarnosti sem, da se utopim.“

Naslonil je glavo na roke in za-

dalje na 38. strani

domača šola

ROŽE PRINASAJO VESELJE

Kaj vse je v sobi? Ja, tudi vaza. In v vazi? Rože. In kaj je še v vazi? Voda. Zakaj? Da morejo rože še naprej živeti.

Kdo je rože natrgal? Kje? Kdo jih je poklical iz zemlje? Dobri Bog.

Zakaj trgamo rože? Da nam prinašajo veselje, saj so rdeče, rumene, modre... in dišijo. Bog, ki jih je ustvaril, je še mnogo lepši.

Z rožami moramo lepo ravnati. Ne smemo jih trgati tjavdan, ampak le, kadar jih mislimo imeti doma v vazi ali pa jih komu podariti.

Podarili jih bomo atu in mami, dedku in babici, nesli jih bomo h križu in rekli: „Na, dobri Bog! Rad te imam.“

Če pa nista dedek in babica več na tem svetu, bomo nesli rože na njun grob in zraven molili: „Dobri Bog, prinesel sem rože za dedka in babico, ki si ju vzel s tega sveta. Sprejmi ju v nebesa!“

KAJ IMAMO RADI

*Sonce, ki nas prebudi
in ožarja naše dni.*

*Ogenj, ki nam izbo greje,
ko je zunaj že hladneje.*

*Luč, ki nam nad mizo sveti,
kadar dan prične temneti.*

*Kruh, ko pride iz peči
in sladko nam zadiši.*

*Posteljo, ki v njej zvečer
spanec nam prinese mir.*

Branko Žužek

SIROMAK SE HVALI

*SREČATA SE DVA SIROMAKA,
DVA DOBRA PRIJATELJA, KI SE
ŽE DOLGO NISTA VIDELA. KO SE
NAJPREJ POZANIMATA ZA ZDRAVJE,
VPRAŠA EDEN DRUGEGA:*

„KAKO KAJ ŽIVIŠ?“

*„DOBRO,“ ODGOVORI DRUGI.
„KAR IMAM DENARJA, GA IMAM
V ŽITU, KAR IMAM ŽITA, GA IMAM
V MOKI, KAR IMAM MOKE, JE
IMAM V HLEBU, KAR IMAM HLEB-
CA, GA IMAM V TREBUHU.“*

Vuk Karadžić

PRIPOVEDKA O KRUHU

Na Koroškem dolgo časa ni bilo kruha, ne črnega ne belega. Kajpak, tudi otroci niso imeli kruha, ker takrat na Koroškem ni rasla ne rž ne pšenica.

V Podjuni je živel ribič, ki je na stara leta osivel in obogatel. Drava mu je dajala vse leto toliko rib,

da jih je leto za letom prodajal na cente.

Ribič je nekega dne vprašal Dravo:

„Dravica, s čim naj ti povrnem vse, kar si mi dala?“

Drava mu je odgovorila:

„Pojdi daleč po svetu, v daljnem daljnem kraju naletiš na ljudi, ki imajo pšeničen in ržen kruh. Kupi vsakega hlebec in mi ga prinesi!“

Ribič se je odpravil na pot in dolgo dolgo blodil po svetu, da je našel kraje, kjer je bil kruh doma. Kupil je hlebec pšeničnega in hlebec reznega. Ko se je vrnil na Koroško, je daroval oba hleba Dravi.

Komaj je vrgel hlebca v strugo, je začela Drava naraščati in je poplavlila ves desni in levi breg. Po nekaj dneh je voda zopet odtekla, poplavljen zemlja je pogrnala prvo pšenico in rž.

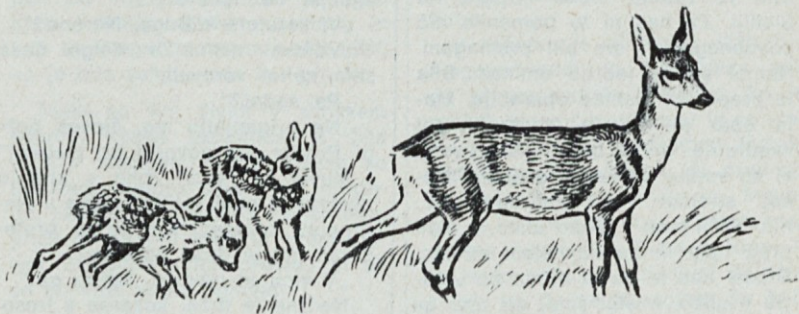
Tako so prišli Korošci do semena in ga sedaj leto za letom sejejo. Rženjaka imajo več kot pšeničnjaka.

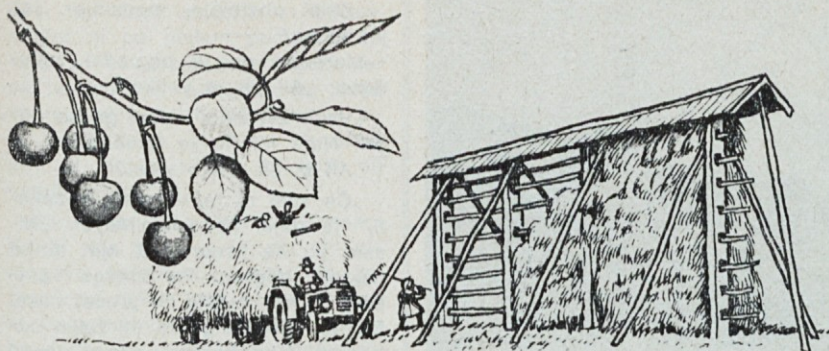
Ljudska

POLETJE

Pomlad se poslavlja od nas. Na polje prihaja s širokimi koraki poletje. Žita naglo zorijo. Zelene pomladne barve bledijo. Že jih zastre zlata barva pšenice in bledikasta rži. Lan rumeni in prve kopolje cvetejo.

Zvečer in zjutraj se kličejo jerebice. Prepelica se še vedno enako nemirno nečemu odzvanja. Po vrtovih se podijo jate škorcev. Ku-

kavica, slavec, vsi so že utihnili. Mislim, da teh že ni več pri nas. Nobenega več ne vidim. Slavcev se zgodaj polasti nemir in kukavica se je že naveličala naših gozdov.

Vrabci se v velikih jatah podijo od njive do njive. Mlade štoklje se že učijo letati. Vsak čas bodo gnezda ostala prazna, zapuščena...

Miško Kranjec

VETER

Ptički in travice spijo,
miška je šla že spat,
preden je sonce ugasnilo,
je že utihnil škržat.

Le veter, ki ves dan je dremal,
veter, ki ves dan je spal,
ko pala svetla je rosa,
čez polje je pripihljaj.

Srečko Kosovel

PRVI SPOMINI

SPOMNIM SE NA STARI DOM,
NA ZGODNJO MLADOST, NA TO
PRELEPO, VSO S SVETLIMI SA-
NJAMI PREPREŽENO; IN TAKOJ
SE ZAMISLIM NA PEČ.

BILA MI JE VISOKA IN OBŠIR-
NA PLANJAVA, BILA MI JE ZA-
VETIŠČE V SAMOTNIH OTROŠKIH
SANJAH. TAM SEM SEDEL TER
ŽVEČIL PALEC DESNICE KAR VES
DAN.

LASJE SO MI BILI PREDOLGI,
ZATO MI JIH JE BILA MATI PO-
VEZALA V ČOP, KI ME JE ŠČE-
GETAL PO TILNIKU. PALEC MI JE
NAZADNJE OBVEZALA Z VELIKO,
DEBELO CONJO. ŽVEČITI NISEM
MOGEL VEČ IN SEM JOKAL. IZ-
POD SOLZ PA SEM VIDEL PRO-
STRANO IZBO, VIDEL SEM MATER
IN OČETA, BRATE IN SESTRE, VI-
DEL OKNA, NEZNANSKO ŠIROKA,
IN DALEČ ZA OKNI, ONKRAJ CE-
STE MILO VABEČE MESARJEVE
KLADE.

Ivan Cankar

PARNIK PLAVA IZ PRISTANA

V NEDELJO PRIPELJE OČE VSE
TRI OTROKE NA OBREŽJE. ŠTE-
VILNE DEBELE VRVI SO POTE-
GNJENE S KROVOV PARNIKOV DO
ŽELEZNIH ČOKOV NA POMOLU.

TISOČGLAVA MNOŽICA MIGOTA
NA POMOLU, KAKOR DA PRVIČ
GLEDA TAKO MOGOČEN TRUP.
PA TO JE ZARADI SORODNIKOV,
KI SO SE VKRCALI. Z BELIMI
ROBCI MAHAJO TUDI NA POMO-
LU IN STO IN STO ROBCEV JE
VZDIGNJENIH V ROKAH. AVTO-
MOBILI TROBIJO IN SE POČASI
POMIKAJO SKOZI GNEČO.

TUDI PARNIK ZATROBI. POTEM
VZDIGNEJO MOSTIČKE. STROJ
POTEGNE SIDRO IZ VODE. VLA-
ČILCI VLEČEJO PARNIK IZ PRIS-
TANA. POTEM POSTAJA PREKO-
MORNIK ZMERAJ MANJŠI, ZME-
RAJ MANJŠI, NAZADNJE JE SA-
MO MUŠICA NA OBZORJU...

Boris Pahor

Bog bo vesel te molitve in bo
vzel dedka in babico v lepa
nebesa. Nebesa so mnogo
lepša kot ta svet. Bog sprej-
me vanje vse ljudi, ki imajo
lepo dušo.

Janezek je težko čakal na
mamo, ki je ob odhodu od
doma obljubila, da bo pri-
nesla nekaj posebno lepega.
Prinesla je rože z velikimi
belimi cvetovi. Postavila jih
je v vodo, da ne bi ovenele.

Janezek se je hotel v ro-
žami igrati. Mama mu tega
ni pustila. „Te rože so za
staro mamo,“ je rekla.

„Kje je stara mama? Rad
bi jo videl,“ je vprašal Ja-
nezek.

„Ne moreš je videti, ker je
na drugem svetu.“

„Kdaj je šla tja?“

„Bog jo je poklical.“

„Zakaj?“

„Na tem svetu so se ji
utrudile oči, roke in noge
so ji opešale, telo ji je
obnemoglo. Zato jo je Bog
vzel na drugi svet, ker hoče,
da vedno živimo. Telo pa se
v grobu spremeni v zemljo.“

„Kaj pa dela stara mama
na drugem svetu?“

„Najlepše življenje na dru-
gem svetu je v nebesih. Zato
želi vsak človek, ki zapusti ta
svet, priti čimprej v lepa ne-
besa. Tudi naša stara ma-
ma. Nekateri pridejo v ne-
besa takoj, drugim pa lahko
pomagamo, da pridejo čim-
prej tja.“

„Kako jim lahko pomaga-
mo?“

„Na njihov grob nesemo
rože in za umrle molimo in
prosimo Boga, naj jih vza-
me v nebesa. Bog je vesel
te molitve in sprejme dobre
ljudi, za katere smo molili,
tja.“

Razgled z gore pri Sv. Višarjah.

hudičev advokat

nadaljevanje s str. 35

grebel prste v lase. Meyer je sedel na rob mize in dejal lahkotno:

„Dovolite mi, da vam svetujem, prijatelj, da vam dam zdravniški nasvet. Vi ste izčrpani od truda in lakote. Nikdar niste čutili gotovosti, ali ste ukrenili prav ali napak, ko ste pobegnili iz vojske, in, ker ste utrjeni, vas je začelo to grizti. Tukaj ste opravili za nas dobro delo in ga še vršite. Sedaj vam je začel povzročati skrb Bog. Oprostite mi, kar vam bom povedal: polovico lažnega mysticizma, ki je na svetu, izhaja iz slabe prebave, preobilice dela, pomanjkanja spanja ali pomanjkanja spolnega zadoščenja. Če se hočete držati zdravniškega nasveta, ostanite doma in igrajte se z Nino nekaj dni medene tedne! Dodajte si dnevno izjemen obrok in pogostita se!“

Nerone je dvignil pogled in njegov temni in slabo obriti obraz se je sprostil v nasmehu.

„Veste kaj, Meyer? Tu je tisto, kjer se vi liberalci motite. Ravno zato ni za vas mesta v dvajsetem stoletju. Glede Boga je možno samo dvoje: priznavati ga kot katoličani ali zanikati ga kot komunisti. Vi ga skušate skrbiti na bolečino v

trebuhu ali na napad vročice ali pa na tolažljivo razmišljanje ob kavi ali cigarah. Vi ste Jud. Morali bi biti bolje obveščeni.“

„Kaj ste pa vi?“ je užaljeno vprašal Meyer.

„Bil sem katoličan.“

„Tu je vaše zlo,“ je samozvestno dejal Meyer. „Vi bi bili lahko dober komunist, nikdar pa ne boste dober liberalec. Na dnu ste absolutist. Vera je za vas kot bolha v ušesu in nosili jo boste do dneva, ko boste umrli. Moj recept torej držite!“

„Ga bom premislil, doktor. Moram ga skrbno premisliti...“

Meredith je za hip obstal v senci figovega drevesa in raztreseno cefral mesnati in odporni list ter začutil na prstih belkasti lepljivi sok. Čez nekaj časa je dejal:

„To je prvi žarek, ki sem ga odkril, o tistem, kar iščem v zgodbi kakšnega primera: božji poseg v človekove račune, začetek sprejemanja posledic vere, načelo osebnega razmerja med Stvarnikom in stvarjo. Če se ta vodilna misel nadaljuje...“

„Ponavlja se,“ je počasi dejal Meyer. „A v moji zgodbi so vrzeli. Spopolniti jih boste morali z drugimi pričami, na primer z Nino Sanduzzi.“

„Če bi obstajali spisi,“ je dejal zamišljeno Meredith, „bi bili v neizmerno pomoč. Človek bi lahko zasledoval njegovo notranjo oseb-

no držo, ki bi razložila zunanje odnose.“

„Spisi obstajajo, monsijnor, jaz jih imam.“

Meredith ga je pogledal začudeno: „Ali jih je veliko?“

„Velik sveženj. Nisem ga še odprl. Nina mi jih je izročila.“

„Ali bi jih lahko videl?“

„Če vam ni težko malo počakati,“ je dejal zbegano Meyer. „Nisem jih še prebral. V njih lahko najdem odgovor na mnogo vprašanj, ki me mučijo že precej časa. Doslej nisem bil gotov, ali želim odgovora. Rad bi jih prebral danes popoldne, medtem ko se boste pogovarjali z Nino. Jutri vam jih bom izročil z ostalim delom izjave. Ste zadovoljni s tem?“

„Gotovo. Vzemite si več časa, če hočete.“

„Zadosti ga bo,“ je dejal smehljaje se Meyer. „Dober spovednik ste, Meredith. Zadovoljen sem, da sem govoril z vami.“

Globoko zadovoljstvo se je pojavilo v Meredithovih očeh.

„Ne morete si misliti, kako sem vesel, da to slišim.“

„Zakaj, monsijnor?“

„Mislim, da se prvič v življenju približujem ljudem. Groza me je misliti, koliko časa sem zapravil in kako malo mi ga še ostaja.“

„Potem,“ je dejal Meyer mračno, „boste pri Bogu.“

„Saj to je tisto, kar me najbolj skrbi.“

V nekem izgubljenem kotu graščine je Paolo Sanduzzi obsekoval podrti oljčno drevo za drva. Glavni vrtnar, molčeč človek, temen in grčast kot drevo, ga je pustil tam in mu osorno naročil, naj ne postava, ampak dela, da bo spotil odvišno maščobo in da ob sončnem zahodu drevo razsekano in zloženo v skladovnico.

Vesel je bil, da je bil sam. Kraj je bil zanj nov in tuj. Zanj je bilo to prvo moško delo in roke je imel še nerodne in nevajene. Da bi bil predmet norčevanja, bi bilo mučno, in potreboval je časa, da se nauči ritma orodja in jezikovnih posebnosti življenja med gospodo.

Slekel je srajco, ker je sonce pripekalo, in, ko je s sekiro obsekalo tanjše veje, je zgrabil žago, da bi se spoprijel z debelejšimi veja-

mi. Les je bil suh in ni ga bilo težko žagati, vendar se mu je v njegovih ihti žaga zatikala in zvižala, dokler ni po malem postal spretnejši in so zobje dobro grizli ter se je žaganje raztresalo po listju ob njegovih nogah. Všeč mu je bilo petje žage, bolečina in slani pot, ki mu je polzel po licih do ustnih kotov.

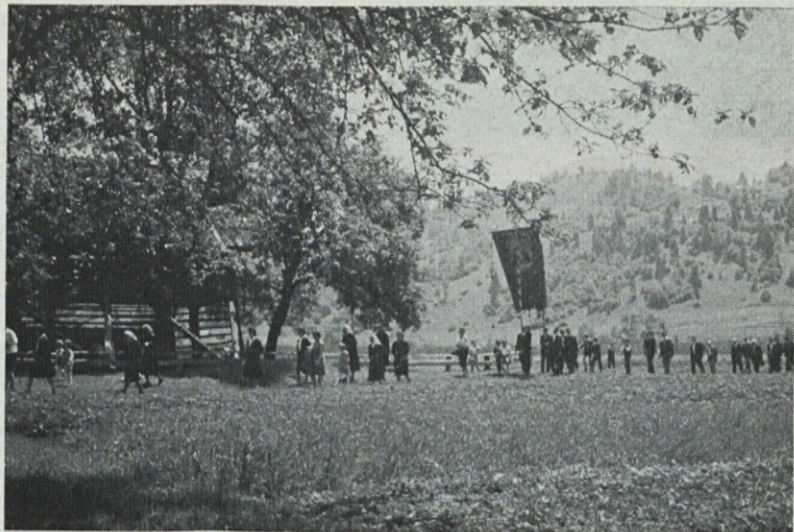
Bilo bi prijetno imeti tu Rosetto, da bi mu govorila in občudovala njegovo spretnost, vendar bo začela ona delati šele naslednji dan in bo v kuhinji s kuharico ali pa bo z drugimi služkinjami pometala in ribala hišo. Spala bo v sobah za ženske, z drugim dekletom na isti postelji, medtem ko bo on imel svoj lastni prostor: sobico ob lopi za orodje, s slamnjačo, stolom in zabojem in svečo na njem. Vendar bosta prihajala skupaj med jedjo, preživela skupaj nedelje in morda ujela kak hip celó v času popoldanskega počitka. On se bo počutil bolje, ko bo ona tu, manj okoren in prestrašen zavoljo grofice, ki je še ni videl, in zavoljo Angleža, ki ga je prevečkrat videl.

Sedaj, ko se je pogovoril z doktorjem in je vedel več o svojem očetu, se je čutil bolj gotovega, bolj gospodarja nad sabo. Da je bil nezakonski sin, že ni bila več strahotna skrivnost, in zdelo se je, da privlačnost, ki jo je čutil do Angleža, navsezadnje ni bila tako čudna stvar.

Ni se zdelo nemogoče najti kakšen način, da bi uresničil, kar si je najbolj želel: da bi otresel s svojih sandal vaški prah in šel v Rim, kjer sta bivala papež in predsednik in so bile ceste polne vodomotov; kjer so vsi imeli avtomobile in so dekleta nosila elegantne obleke in čevlje in so vse hiše imele vodovodne pipe in pogosto celó kopalnice in stranišča.

Slikar mu je pogosto slikal vsa ta čudesa in njih čar je ohranjal zanj vso svojo moč. Prvi korak je bil narejen. Vas je ostala zadaj in nahajal se je v zelenem in ograjenem svetu graščine. Rim je bil veliko bližji, veliko bolj dostopen.

Ob misli na Rim se je seveda spomnil na Nicholasa Blacka z njegovimi posmehljivimi očmi in zvinitim nasmeškom, ob katerem se je včasih čutil odraslega, drugič pa

otroka; z nasmeškom, ki je obetal vsakovrstna razodetja, ne da bi zinił besedo. Vtis je bil tako živ, da se je preplašen obrnil, ko je zaslišal za seboj pokanje veje, boječ se, da bo zagledal Angleža.

Namesto njega je bila tam grofica, bleščeča kot metulj, v novi pomladanski obleki in z velikim rdečim slamnikom, ki ji je varoval obraz pred soncem.

Ne da bi vedel, kaj storiti ali reči, je obstal z odprtimi usti in spuščeni rokami, medtem ko mu je pot tekla po obrazu in prsih in si ga ni upal obrisati. Nasmehnila se mu je.

„Ali sem te prestrašila, Paolo?“

„Malo,“ je osramočeno zašepetal deček.

Grofica se je približala in videla nacepljena drva.

„Vidim, da si pridno delal. Prav je tako. Če boš pridno delal, Paolo, se ne boš nikdar pokesal.“

„Skušal bom, gospa.“

Njen smehljaj mu je budil zaupanje in, ko je prišla za krilo, da bi sedla na prevrnjeno oljčno deblo, je Paolo sam od sebe pogrnil svojo srajco na hrapavo skorjo.

„Drevo je umazano, gospa, si boste popacali obleko.“

„Očarljiv deček,“ je zamrmrala Ana Luiza de Sanctis. „Prav to bi napravil tvoj oče. Ali veš, da sem ga poznala?“

„Kaj je tudi on delal za vas, gospa?“

„Ne!“ se je glasno zasmejala.

Telovska procesija na Gorenjskem.

„Tvoj oče je bil moj prijatelj. On je imel navado, da me je obiskoval. Bil je gospod, velik gospod.“

Nenadno ga je postalo sram, da je on hlapčič tam, kjer je bil njegov oče gost. Preden je utegnil kaj reči, je nadaljevala grofica:

„Zato sem te spravila semkaj. V spomin na tvojega očeta. Mr. Black mi je povedal, da si nadarjen in da se hitro naučiš. Če je res, lahko napravimo iz tebe gospoda, kot je bil tvoj oče.“

Opazil je, da ni omenila njegove matere, in znova mu je postalo nerodno zavoljo nje, z njenim neuglajenim narečjem, navadno obleko in bosimi zaprašenimi nogami. Naglo je dejal:

„To bi mi bilo všeč, gospa. Obljubim vam, da bom pridno delal.“ Spodbujen od odobravajočega nasmeha grofice je dodal: „Ne vem veliko o svojem očetu. Kakšen je bil?“

„Bil je Anglež,“ je dejala grofica. „Kot jaz, kot Mr. Black in monsinjor iz Rima.“

„Anglež!“ Videti je bilo, da Paolo dvomi o lastnem glasu. „To pomeni, da sem tudi jaz na pol Anglež.“

„Tako je, Paolo. Ali ti ni mati tega povedala?“

(bo še)

mali oglasi

● JANKOVIČ, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● PREVAJALSKA PISARNA v Münchnu uredi uradne prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje in nudi pravno pomoč: Dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 50, Pfeilschifterstr. 21, telefon (089) - 14 13 702.

● OVERJENE PREVODE iz slovenščine in srbohrvaščine kot tudi pravno pomoč nudi M. GRATZA, 8 München 50, Menzingerstr. 195, telefon (089) - 8 12 18 20.

● PREVAJAM iz slovenščine v nemščino in obratno. Vse prevode sodno overim. Prevode opravi hitro in poceni: MONIKA ZIBELNIK, Franz-Albert-Str. 12, 8000 München 50, tel. 812 30 59 — zvečer.

● SLOVENKA, 40-letna, samska, 170 cm visoka, preprosta, a vendar inteligentna, prijetne narave, zaposlena v Zap. Nemčiji, želi spoznati zaradi možitve poštenega Slovenca brez obveznosti; slika zaželeni. — Njen naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete pošto pristojbino, navedeno v barvnem stolpcu te strani spodaj. (Št. 13)

● Potujete v RIM? Dobrodošli v hotelu BLEED, Via S. Croce in Gerusalemme 40, 00185 Roma, tel. (06) 777 102. Na razpolago so Vam komfortne sobe s kopalnico, klimatičnimi napravami in radijem, lastni parkirni prostor in restavracija v alpskem slogu. Zagotovljeno Vam je prijetno občutje med slovenskim osebjem. Lastnik Vinco Levstik.

● MAGNETNI IN IONSKI VALOVI ZA REGENERACIJO TELES uspešno zdravijo srčne, sladkorne in žledne bolezni, visoki krvni pritisk, astmo, gripo, kašelj, depresijo itd. Cena aparata DM 375.— in poština. Patentirano. Pošljemo prospekte. Naročila sprejema JODE, 8 München 2, Marsstr. 2, BR Deutschland.

● Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. Obrnite se na naslov: Gebr. HORZEN — Möbeltransporte, Biesenstraße 30, 4010 Hilden bei Düsseldorf, telefon: 02103 - 23 62. Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● STARA HIŠA z zemljiško parcelo (pribl. 6000 m²) v Veliki Bučni vasi ne-

daleč od Novega mesta, ob glavni cesti Ljubljana-Novo mesto naprodaj za okrog 55.000.— DM. Električna je vpekljana, voda v neposredni bližini. — Pojasnila da: Tone Kraševac, Kettejev drevored 42, YU-68000 Novo mesto, Jugoslavija.

● DVOSTANOVANJSKO HIŠO z lepim vrtom in izredno lepo ležečo v Ljubljani-Šiški, takoj vseljivo, ugodno prodam za gotovino. — Pišite na: Mrs. Dr. Bibijana Čujec, 2643 Louviere, Québec, G1V-2A6, Canada. Telefon: (418) 653-2238.

● ENONADSTROPNO HIŠO, še nedograjeno, z lepim vrtom, v Cerkljah na Gorenjskem (10 km od Kranja) ugodno prodam. — Za podrobna pojasnila pišite na: Martin Koritnik, D-6094 Bischofsheim, Alter Gerauer Weg 25, BRD. (Telefon: 0 61 44 - 18 16).

● NOVO HIŠO v surovem stanju z lepim vrtom pri Sv. Lenartu v Slovenskih gorah (Slovenija) ugodno prodam. — Pojasnila dobite telefonsko: 0 60 35 - 24 28 — Florstadt 3, BRD.

● DVONADSTROPNA HIŠA, novozgrajena, 5 sob, v Vnanjih gorah pri Ljubljani naprodaj za 600.000 nDin. — Pojasnila daje: Blaž Krobot, Robert Koch-Weg 5, D-7988 Wangen/Allgäu, BRD.

● HIŠO v Leskovcu pri Krškem, delno adaptirano, s centralno kurjavo in velikim sadnim in zelenjavnim vrtom ugodno prodam. — Obrnite se na: Jože Voglar, YU-68273 Leskovec 103 pri Krškem.

● ENOSTANOVANJSKA HIŠA — tri sobe, kuhinja, kopalnica, WC, veranda, klet, dvorana, velika garaža, zadaj še ena soba 4,5 x 4,5 m, na vrhu je možno zgraditi še eno stanovanje — ugodno naprodaj. Električna in vodovod v hiši, okoli nje so lepe baje z betonskimi stebri; k hiši spada tudi 1350 m² zemlje, asfaltirana pot do hiše. Leži na lepem kraju, takoj vseljiva; cena 62.000.000 sDin. — Resnim kupcem posreduje naslov uprava „Naše luči“, če pošljete pošto pristojbino, navedeno v barvnem stolpcu te strani spodaj. (Št. 14)

● STANOVANJSKO HIŠO z garažo, na 1800 m² zemlje (vrt, sadovnjak in njiva) ob asfaltirani cesti na Teharjah (3 km iz Celja) prodam. Cena po dogovoru. — Pišite na naslov: Marija Klepej, 63221 Teharje 46 pri Celju, Slovenija, Jugoslavija.

● KMETIJA nad Prevaljami s 6 ha prodaj. Cena 80.000 DM. — Pojasnila obdelovalne zemlje in 11 ha gozda nadeja: Greta Enci, Johann-Prettner-Weg 6, A-9020 Klagenfurt, Austria.

(Dalje na 33. strani spodaj)

pozor!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 100 avstrijskih šillingov, vsaka nadaljnja beseda pa 3 avstrijske šilinge (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštah kuponih pristojbino za dvoje pism za tujino.

povejmo po domače!

komu naviti; debelo, pičlo uro hoda; ure in ure čakati; po cele ure govoriti; dvanajsta ura je (= *zadnji čas*); prišel je natanko ob uri; bridke ure mu dela; dela kot ura; urna maša (= *za odvrnitev hude ure*).

VRAG —

sam vrag ga je prinesel; vrag ga je obsedel; vse je šlo k vragu; to je od vraga; ne kliči vraga!; ni vrag; kaj za vraga pa je to?; vražja ženska; vražje delo; vražje težak.

ZABITI —

zabil je žebelj v desko; zabiti vrata z žebelji; zabiti veho v sod; zabiti gol; zabila ga je z besedo; denar je zabil v hišo; zabili so čas s plesom; učitelj jim je zabil to v glavo; zelo zabit je.

ŽABA —

napihuje se ko žaba; skače ko žaba; majhna žaba daleč skoči; ostal sem ko žaba v suhi mlaki (= *sam, zapuščen*); pojdi mi žabam gost!; se spravlja k delu ko žaba nad oreh; Mirko, ta naša žaba; te sosedove žabe (= *paglavci*); naša žaba (= *punčka*); ti žaba žabasta, ti!

CEL —

miza je iz celega (= *iz enega kosa*); hleb je še cel (= *nenačet*); rana je cela; suknja je še cela; hodil je cel dan in celo noč; za cel razred vas je; za celo skledo žgancev bi snedel; v celo je gazil; na celem je počila steklenica; na celem se je zlagal (= *mahoma*); to ti je cel modrijan; to ti je cel bedak.

ČAS —

zlati časi; zadnje čase ga ne vidim; zadnji čas je, da začnemo; zdaj je pravi čas za delo; dolg čas

mu je (= *dolgčas*); dolgo časa ga ni; kratek čas delati; čas prestiti; čez čas; čez malo časa pride; do časa narediti; na vsake svete čase enkrat; čas se je dopolnil; o svojem času pride na vrsto; poravnava obroke ob času; od časa do časa; pred časom je prišel; za božji čas!; postavljen je samo za čas; vsak čas bo tukaj; svoj čas je bilo drugače; bolnik ima svoje čase (= *napadov*); prišel je njen čas (= *poroda*); zdaj ni čas za to; nimam časa za neumnosti.

napake

(*Najprej je navedena napačna raba, potem pravilna.*)

izvestnost → gotovost, trdnost, zanesljivost, prepričanost;
držati govor → imeti govor, govoriti;
o tem je bilo govora → o tem je bil govor, smo govorili;
predgovornik → prejšnji govornik, govornik pred menoj;
boršt → gozd;
brez prigovora → brez graje;
harmonikaš → harmonikar;
pasti komu v hrbet → napasti koga od zadaj, zahrbtno;
hvalospev → hvalnica;
posedovati → imeti;
čast imam → v čast mi je;
tebi se imam zahvaliti → se moram;
ali mi imaš posoditi kaj denarja? → mi moreš?
dobroimetje → imetje, imeti v dobrem;
imejitelj → imetnik;
v in okoli hiše → v hiši in okoli nje;
pred in med vojno → pred vojno in med njo;
pokazatelj → indeks, seznam, kazalo, merilo, pokazovalec;
niso zainteresirani na vodovodu → ni jim do vodovoda;
ireelen → irealen;
iskajoč → iščoč;
ista se dobi → najdena je bila torbica, dobite jo ...;

beseda literatov

KRONANJE V ZAGREBU

Zvonovi zagrebški pojó,
pojó, da še nikdar tako ...

Kjer Marka svetega je hram,
pred njim žezezen prestol tam!

Na tronu Gubec kralj sedi,
z mrtvaškim glasom govori:

„Kot kralj dnes prvič gledam vas —
vi zadnjič slišite moj glas! ...

Ves narod kronan si z menó,
s kraljevoj venčan zdaj častjó ...

O naš veliki petek sam! ...
Kdaj vzkresne stara pravda
nam? ...

Za njo duh moj vas spremljaj v
bran!

In — pomnite današnji dan!“

Anton Aškerc

ANTON AŠKERC

(1856—1912)

se je rodil v Globokem pri Rimskih Toplicah. Najprej je bil duhovnik, potem je postal ljubljanski arhivar. Je naš najboljši pesnik balad in epov, pisal pa je tudi socialne pesmi.

Erscheinungsort: Klagenfurt

Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt

P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Msgr. Ignacij Kunstelj, 62 Offley Road, London S. W. 9. (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz. (Tel. 03124 - 23 59).

P. Štefan Kržišnik, Zisterzienser Stift, 6422 Stams, Tirol.

Ivan Tomažič, Albertgasse 48 („Korotan“), 1080 Wien VIII.

Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II, 1010 Wien I. (Tel. 0222 - 63 25 07).

Janez Žagar, Feldeggasse 1, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 26 4 04).

Socialni urad za tuje delavce, Bahnhofstraße 13, 6800 Feldkirch,

Vorarlberg. (Tel. 05522 - 21 5 85).

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eidsen, 3630 Maasmechelen.

Kazimir Gaberc, avenue L. Empain 19, B-6001 Marchinelle.

(Tel. 071 - 36 77 54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).

Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).

Stanislav Kavalir, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.

Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-Merlebach.

Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Jure Rode, Collegio Pio Latino, Via Aurelia Antica 408, 00165 Roma.

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Bausenhorststr. 2. (Tel. 0201 - 34 40 45).

Pavel Uršič, 42 Oberhausen 11, Oskarstraße 29. (Tel. 0208 - 64 09 76 ali 64 11 72).

Ludvik Rot, Hochdahler Str. 14, 5657 Haan 1. (Tel. 02129 - 13 92).

Mirko Jereb, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 0611 - 61 37 22).

Stanko Gajšek, 68 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 2 85 00).

Ciril Turk, 7 Stuttgart 1, Staffenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 7 75 25).

Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13. (Tel. 0751 - 2 20 00).

Vili Stegu, 8070 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 - 3 44 74).

Jože Bucik, 89 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.

(Tel. 0821 - 9 79 13).

P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 089 - 98 19 90).

Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Martin Mlakar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Dr. Štefan Steiner, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43 (Kolpinghaus), (tel.

030 - 785 30 91 do 93), in 1 Berlin, Kolonnenstr. 40. (Tel. 030 - 784 84 34).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eidsen, 3630 Maasmechelen, Belgie.

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.

(Tel. 01/50 31 32).

P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).